जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८
बर्दिया

आठौं अद्यावधिक २०७५

District Disaster Preparedness and Response Plan-2075

- समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन
- खोज तथा उद्धार
- गैर खाद्य सामग्री र शिविर व्यवस्थापन
- खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन
- खानेपानी तथा सरसफाई
- संरक्षण
- स्वास्थ्य तथा पोषण
- आपत्कालिन शिक्षा
- पुन:स्थापना तथा पुन:निर्माण

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
बर्दिया

आधारभुत मानविय मापदण्डका गुणस्तर र उत्तरदायित्वहरू

दस्तावेज	: जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रति कार्ययोजना २०६८ (आठौं अद्यावधिक २०७५), बर्दिया District Disaster Prepedness and Response Plan (DPRP)-2075
प्रकाशक	: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया
प्रकाशन मिति	: २०७५ जेष्ठ २८ गते
सर्वाधिकार	: ©प्रकाशकमा
सहयोग	: एक्सन एड् नेपाल/ कमैया महिला जागरण समाज नेपाल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा बर्दिया
सहजीकरण	: महेशचन्द्र गौतम

जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ बर्दिया

८औं अद्यावधिक २०७५

विषयगत क्षेत्रहरू

- समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन
- खोज तथा उद्धार
- गैर खाद्य सामग्री र शिविर व्यवस्थापन
- खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन
- खानेपानी तथा सरसफाई
- संरक्षण
- स्वास्थ्य तथा पोषण
- आपत्कालिन शिक्षा
- पुन:स्थापना तथा पुन:निर्माण

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
गुलरिया, बर्दिया

०८४-४२०१३३
०८४-४२०१३२
०८४-४२००९५
०८४-४२०२७६
०८४-४२०२४५ फ्याक्स
Website: www.daobardia.gov.np
E-mail: info@daobardia.gov.np

पत्र संख्या :

चलानी नं. :

बर्दिया जिल्लामा वि.सं.२०६८ देखि निरन्तर जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण भई कार्यान्वयनमा आईरहेका छ । सामुहिकरुपमा विपद्को सामना गर्ने, समुदाय र प्रतिकार्यमा संलग्न सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिबृद्धि गर्ने उद्देश्यले वि.सं. २०७५ मा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सकृयता तथा सरोकारवालाको सुझाव सहित योजनालाई स्थानीय तहको पुर्नसंरचना अनुरुप आठौं पटक अद्यावधिक गर्ने कार्य गरिएको छ । साथै विगतको विपद्बाट प्राप्त सिकाईलाई यस योजनामा समावेश गरिएको छ ।

यहाँ बर्षेनी बाढी, नदी कटान, आगलागी, जंगलिजनावर, हावाहुरी, खडेरी, सितलहर, महामारी आदी विपद्बाट जन र धनको क्षति भई रहेको छ । विगतलाई फर्केर हेर्दा, पछिल्लोपटक वि.सं. २०७४ सालको बाढीले बर्दिया जिल्लामा ठुलो धनजनको क्षति पुऱ्यायो । जिल्लामा रहेका ८ वटै स्थानिय तहमा बाढी तथा डुवानका कारण ठुलो क्षति पुग्यो । २०७४ को बाढीमा स्थानिय तह, विषयगत क्षेत्र, सरोकावाला सघसस्था, रेडक्रस, DLSA ले विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा देखाएको सकृयताले विपद्को सामना गर्न यो प्रतिकार्य योजना सफल भएको अनुभव भएको छ । यति हुदाहुदै पनि विगतको सिकाइ तथा चुनौतीहरुवाट पाठ सिक्दै केही परिमार्जन गरि स्थानिय तहलाई थप जिम्मेवारी दिई यस वर्षको विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

हाल राज्य पुर्नसरंचना अनुरुप विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ ले सबै तहको जिम्मेवारी तथा भुमिका स्पष्ट गरेको छ । ऐनमा व्यवस्था भएबमोजिम अवका दिन स्थानिय तहको भुमिका थप सकृय बनाउनु पर्ने महसुस भएको छ । त्यसैले, हरेक बर्ष बर्दिया जिल्लाले प्रकोपको स्तरीकरणका आधारमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अध्यावधिक गर्दै आएको छ । फलस्वरुप स्थानिय तह, विभिन्न बिषयगत क्षेत्रहरुलाई सकृय बनाउने र सहयोगी संघसंस्थाहरु बीच समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विभिन्न गतिबिधिहरु सञ्चालनमा ल्याईएको छ ।

योजना अद्यावधिक गर्ने क्रममा सहयोग पुऱ्याउने जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, राजनैतिक दल, स्थानीय तह, सामाजिक संघसंस्थालाई हार्दिक धन्यवाद दिन्छु । साथै, योजना अद्यावधिक गर्न सहयोग पुऱ्याउने जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (एक्सनएड नेपाल)को योगदान स्मरण गर्दछु । त्यसैगरी योजनालाई आठौं अध्यावधिक गर्ने क्रममा सहयोग पुऱ्याउने नेपाल रेडक्रस सोसाइटीलाई समेत धन्यवाद दिन चाहान्छु । यसरीनै, यस योजना अद्यावधिक गर्ने कार्यमा प्रत्यक्ष सहयोग पुऱ्याउने कमैया महिला जागरण समाज नेपालका कार्यक्रम निर्देशक मानबहादुर डाँगी, रेडक्रस मार्फत जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत सुचना व्यवस्थापन अधिकृत रुपन ज्ञवाली, तथ्याङ्क व्यवस्थापन सहायक मुकेशचन्द्र गौतम र योजना अध्यावधिकमा सहजिकरण गर्ने महेश चन्द्र गौतमलाई धन्यवाद दिन्छु ।

अन्तमा, यस योजनाले विपद्का समयमा गरिने प्रतिकार्यलाई सहज र योजनाबद्ध गर्न मद्दत गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद ।

अध्यक्ष
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया
राम बहादुर कुरुम्वाङ
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

शुभकामना !

एक्सनएड नेपाल विगत ३५ वर्षदेखि नेपालमा गरिबीको अन्त्यको लागि विभिन्न समाजिक सँस्था, संगठनहरु, सामाजिक आन्दोलनहरु र सरकारसँग मिलेर कार्य गर्दै आइरहेको छ। एक्सनएड नेपाल एक्सनएड अन्तर्राष्ट्रिय फेडेरेसनको सदस्य सँस्थाको रुपमा कार्यरत छ भने नेपालमा कानून बमोजिम दर्ता भएर आफ्ना गतिबिधिलाई अगाडी बढाइ रहेको छ।

गरिबीका विभिन्न कारकहरु मध्ये प्राकृतिक विपद्एउटा कारण हो। विपत्का सामना गर्न नसक्दा हाम्रो देशमा गरिबीको रेखामुनी झर्ने जनसँख्या ठूलो छ। बर्षेनी तराइका जिल्लाका बासिन्दाहरुले खेप्नु परिरहेको डुवान, कटान, पटान जस्ता बाढीजन्य विपद्ले हजारौं परिवारहरुलाई प्रभावित पारिरहेको छ। यसले नागरिकको जीवन सुरक्षा, वास तथा सम्पत्तिको संरक्षण र जीविका माथि नकारात्मक प्रभाव पारिरहेको सर्वविदित नै छ। यसका लागि समुदायलाई विपत्को सामनागर्न सक्षम बनाउन क्षमता अभिबृद्धि गर्ने, नीजी तथा सार्वजनिक संरचना निर्माण गर्दा विपद्को आँकलनको आधारमा निर्माण गर्ने र परिआउँदा विपद्को सामना गर्नका लागि आवश्यक साधन-स्रोत सहीत तम्तयार रहने कुरा नै मुख्य हुन्। यस कार्यमा वर्दिया लगायतका एक्सनएडले काम गर्ने जिल्ला तथा समुदायहरुमा आफ्ना साझेदार सँस्थाहरु मार्फत् सक्रिय योगदान गरिरहेको छ।

बर्दिया जिल्ला विपद्जोखिमका हिसाबले उच्च जोखिम रहेको जिल्ला मध्येको एक हो । विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक पूर्व तयारी गर्ने र विपद् आइपरे त्यसको प्रतिकार्यको कामलाई योजनाबद्ध गर्न सकियो भने क्षतीमा कमी ल्याउन सकिन्छ। यसै अभिप्रायका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति बर्दियाको अगुवाइमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ लाई अद्यावधिक गर्दै **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७५** तयार भएको छ। यो योजनालाई अद्यावधिक गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सम्वन्धित सबै सरकारी निकाय तथा नेपाल रेडक्रस सोसाईटी लगाएत गैर सरकारी सँस्थाहरुको संलग्नता र सहयोग प्रति म जिल्ला अगुवा सहयोगी सँस्थाको (DLSA) तर्फबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

हामीले झण्डै २० बर्ष पछि स्थानीयतहमा जनप्रतिनिधिहरु पाएका छौं । यसै अनुरुप विपद्को व्यवस्थापनको जिम्मा पनि स्थानीयतहमा गएको छ। यस सन्दर्भमा जिल्लाको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयमा सबैको साथ र सहयोग प्राप्त हुनेछ भन्ने बिश्वास मैले लिएको छु।

अन्त्यमा, एक्सनएड नेपाललाई बर्दिया जिल्लाको जिल्ला अगुवा सहयोगी सँस्थाको जिम्मेवारी प्रदान गर्ने गृह मन्त्रालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय बर्दिया र जिल्ला समन्वय समिति लगाएतका Cluster lead agencies लाई यहाँको योगदानको स्मरण गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्यमा एक्सनएड नेपालको साझेदार सँस्थाको रुपमा संयोजन तथा सहजीकरण गर्ने कमैया महिला जागरण समाज (KMJS) नेपाल र सूचना संकलनमा सहयोग पुऱ्याउने जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चहान्छु।

सरोज पोखरेल

स्रोत केन्द्र सँयोजक,

एक्सनएड नेपाल, पश्चिमाञ्चल

स्रोत केन्द्र, नेपालगञ्ज

Nepal Red Cross Society
Bardiya, District Chapter

Ref.No. Date..............................

२०७५ जेष्ठ २९ गते

विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अनिवार्य आवश्यकता बनिसकेको छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणको प्रारम्भिक जिम्मेवारी देखि हाल सम्म निरन्तर तथा नियमित रुपमा प्राविधिक सहजकर्ताको रुपमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्ला शाखा रहन सक्नु र रहन पाउनु आफैमा एक गर्व हो । यसकालागि बर्दिया जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति प्रति बर्दिया रेडक्रस आभार व्यक्त गर्दछ । बिशेष गरी देशको प्रशासनिक क्षेत्रको पूनसंरचना पछि विपद व्यवस्थापनको सन्दर्भमा निर्मित ऐनले रेडक्रसको भूमिकालाई केन्द्र देखि प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय तह सम्म पहिचान, जिम्मेवारी तथा भूमिकालाई जुन स्थान दिएको छ त्यस प्रति बर्दिया रेडक्रस आभार व्यक्त गर्दछ । यसलाई रेडक्रस नेपाल सरकारको सहयोगी हात हो भन्ने यथार्थलाई पुष्टी गरेको छ ।

बर्दिया जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०७५ जेष्ठ २९ गतेको बैठकको निर्णय अनुसार मनसुन पुर्व सम्भावित क्षतिको व्यवस्थापन तथा वार्षिक रुपमा हुने वा घट्न सक्ने विपद्का घट्नालाई मध्यनजर गरि आ.व. २०७५/०७६ का लागि विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्न रेडक्रस बर्दिया जिल्ला शाखा, DLSA (Action Aid) लाई बिगतका बर्षमा जस्तै यस बर्ष समेत जिम्मेवारी प्रदान गरिएको छ ।स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारका ऐन नियम तथा निर्णयहरुसँग परिचित गराउने, जिम्मेवारीको बोध गराउदै स्थानीय विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माणमा सहजकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्न दिइएको जिम्मेवारी प्रति समेत बर्दिया रेडक्रस आभार व्यक्त गर्दै सो जिम्मेवारीलाई महत्वका साथ निर्वाह गरिएको जानकारी दिन पाउदा सभापतिको हैसियतले गर्वको अनुभुति गर्नु स्वभाविक ठान्दछु ।

आगामी दिनमा समेत विपद् व्यवस्थापनका सन्दर्भमा ३५ बर्ष देखिको अनुभवलाई नेपाल सरकारको सहयोगीका रुपमा बर्दिया जिल्लामा आफ्नो श्रोत , साधन र स्थानीय प्राविधिक क्षमतालाई अधिकत्तम प्रयोग गर्ने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु । १५ उपशाखामा फैलिएको संजाललाई करिब २५० दक्ष तालिम प्राप्त स्वयंसेवकका माध्यमवाट ४७ भन्दा बढी विपद् प्रतिकार्य दल साथमा लिई विगत ८/९ बर्ष देखि समुदाय केन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्य कार्यक्रम संचालनको अनुभवलाई बर्दिया रेडक्रसको जनसमुदायको विपद्को जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्दै जाने अभियानमा जुन भूमिका पुरा गरेको छ यसलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउदै सम्भावित जोखिमलाई न्यून गर्न समुदायलाई सुसुचित गर्न र जनधनको क्षतिलाई घटाउन जिल्ला स्थित आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र मार्फत रेडक्रस बर्दियाले खेलेको भूमिका सबै सामु स्पष्ट छ । समुदायलाई प्रदान गरिएका तालिम, खोज तथा उद्धार सामाग्री, पुर्व सूचना सामाग्री, दक्ष जनशक्ति, स्थानीय तहमा प्रदत्त उद्दार सामाग्रीले रेडक्रसलाई विपद्को साथीको रुपमा दिएको पहिचानलाई रेडक्रसले आफ्नो सम्पत्ति ठान्दछ ।

अन्त्यमा मानवीय सेवाको क्षेत्रमा कार्य गर्न कुनै भुगोलको सिमाले छेक्न हुदैन भन्ने मानवीय मूल्यका साथ अर्न्तरदेशिय पुर्व सूचना संजाल नेपाल भारत पुर्व सूचना प्रणाली संजालको संयोजकको भूमिकामा रहेको बदिया रेडक्रसको सभापतिको हैसियतले संस्थागत तथा राष्ट्रिय जिम्मेवारीलाई केन्द्रमा राख्दै मानवीय पिडालाई न्यून गर्ने सन्दर्भमा जिल्ला स्थित विपद व्यवस्थापन समितिको निर्देशन अनुसार बर्दिया रेडक्रस क्रियाशिल रहने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छ ।

धन्यवाद । जय रेडक्रस ।

कृष्ण प्रसाद गौतम
सभापति

Address: Gulariya Municipality-5, /Red Cross Marg, Matanga Tole, Bardiya
:+977-084-420125,421182, Fax:+977-084-420845
E-mail:nrcs_gulariya@yahoo.com

विषय सुचि

परिच्छेद १. जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

१.१. बर्दिया जिल्लाको संक्षिप्त परिचय १-२
१.२. विपद्को जोखिम र संकटासन्नता ३
१.३. विपद्को पृष्ठभूमी ३-४
१.४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्यहरु ४
१.५. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा ४-५
१.६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि तथा प्रक्रिया ५-११
१.६.१. योजना तर्जुमाको पूर्वानुमान
१.६.२. विपद्ले २०७४ सालमा पुऱ्याएको क्षतिको विवरण
१.६.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्य र प्रक्रिया
१.६.४ प्रकोपको जोखिम विश्लेषण
१.७. जोखिम विश्लेषण १२-२३
१.७.१ प्रकोपको प्रभावस्तर
१.७.२ विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण
१.७.३ निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

परिच्छेद २. जिल्लास्थित स्रोत साधनको आँकलन

२.१ जिल्लास्थित स्रोत साधनको आँकलन २४-२५
२.२. भौतिक साधन श्रोतको आवश्यकता र (Gpa) खाडल २६
२.३. सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य २६

परिच्छेद ३. विपद्को प्राकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

३.१. विषयगत क्षेत्र : समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन २७-३०
३.२. विषयगत क्षेत्र : खोज तथा उद्धार ३१-३४
३.३. विषयगत क्षेत्र : गैर खाद्य सामग्री र शिविर व्यवस्थापन ३४-३६
३.४. विषयगत क्षेत्र : खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन ३७-४१
३.५. विषयगत क्षेत्र : खानेपानी तथा सरसफाई ४२-४४
३.६. विषयगत क्षेत्र : संरक्षण ४५-४९
३.७. विषयगत क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण ५०-५३
३.८. विषयगत क्षेत्र : आपत्कालिन शिक्षा ५४-५८
३.९. विषयगत क्षेत्र : पुर्नस्थापना तथा पुनर्निर्माण ५९-६१

परिच्छेद ४. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

४.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने ६२
४.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना ६२
४.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधि ६२

परिच्छेद ५. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

५.१. प्रतिवेदन तथा संचार ६३
५.२. संस्थागत व्यवस्था ६३
५.३. अभिलेखिकरण ६३
५.४. अनुमोदन प्रक्रिया ६३

विपद्का समयमा राहत सहयोग प्रदान गर्ने मापदण्ड ६४

अनुसूचिहरु :

अनुसूची १ : जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा प्राप्त तथ्यांक अनुसार विपद्ले २०७४ सालमा पुऱ्याएको क्षतिको विवरणः ६५

परिच्छेद १

जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

१.१ बर्दिया जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

नेपालको दक्षिण पश्चिम तराई भू-खण्डमा रहेको प्रदेश नं. ५ मा पर्ने बर्दिया जिल्लाको पूर्वमा बाँके जिल्ला, पश्चिममा कैलाली जिल्ला, उत्तरमा सुर्खेत जिल्ला र सल्यान जिल्ला तथा दक्षिणमा भारतको उत्तर प्रदेश पर्दछ। वि.सं. १९१४ मा भारतमा भएको सिपाही विद्रोहको समस्या समाधान गर्न तत्कालिन प्रधानमन्त्री श्री ३ जंगबहादुर राणाले ईष्ट ईण्डिया कम्पनीलाई सहयोग गरेवापत वि.सं. १८७३ को सुगौली सन्धिवाट गुमेको भु-भाग मध्ये पुरस्कारस्वरुप वि.सं. १९१७ मा बाँके, बर्दिया,कैलाली र कञ्चनपुर नेपाललाई फिर्ता आएकोले बर्दिया लगायतका उल्लेखित जिल्लाहरू नयाँ मुलुकको रुपमा पनि चिनिन्छ।

तत्कालिन अवस्थामा बर्दिया जिल्लामा विर्तावालहरु र जमिनदारहरुको जमिनमा आधिपत्य रहेको पाइन्छ। २०२१ सालको भूमिसुधार पछिमात्र जिल्ला वासीहरुको नाममा जग्गा दर्ता स्रेस्ताको सुरुवात भएको पाइन्छ। यस जिल्लामा आदिवासी जनजातीहरु मात्र वसोवास गर्ने गर्दथे। कालापानी समेतको नामले चिनिने यस क्षेत्रमा औलो रोगको भयका कारण पहाडी मुलका मानिसहरु केहि समयको लागि मात्र यहाँ वसोवास गर्ने चलन रहि आएको थियो। भूमिसुधार कार्यालय मार्फत जग्गा विक्रि वितरणको सुरुवात सगै यस जिल्लामा सवै क्षेत्रका मानिसहरुको वसोवास क्रमिक रुपमा हुदै गएको पाइन्छ। २०३२/२०३३ सालमा पूर्नवास कम्पनी मार्फत चार कोषे झाडिको नामले चिनिने सालका रुखहरु भएको ठुलो जंगल फडानी गरि हालको सानोश्री-तारताल क्षेत्र, जमुनिया क्षेत्र र जमुनि-कालिका क्षेत्रमा नयाँ वस्ती विकास गरिएको इतिहास रहेको छ। यस जिल्लामा सुकुम्वासी र मुक्तकमैया व्यवस्थापनका लागि ऐलानी, प्रति, जंगल क्षेत्र तथा जग्गा खरिद गरी समस्या समाधान गर्ने प्रयास गरेको पाइन्छ।

सुर्खेत र बर्दिया जिल्लाको सीमामा निर्माणाधिन भेरी डाईभर्सनको निर्माण कार्य सम्पन्नता पश्चात कृषि उत्पादनमा बृद्धि हुनुका साथै अन्य क्षेत्रमा समेत बिकासले गति लिने देखिन्छ।

१.१.२ भौगोलिक अवस्थिति, सिमाना

यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थालाई संक्षेपमा निम्न तालिकाबाट प्रस्तुत गर्न सकिन्छ।

तालिका १: भौगोलिक अवस्थिति र सिमाना

अक्षांस	२८० १७'उत्तरदेखी २८० ३९' उत्तर सम्म
देशान्तर	८१० ३' पूर्वदेखी ८१० ४१'
पूर्व	बाँके जिल्ला
पश्चिम	कैलाली जिल्ला
उत्तर	सुर्खेत र सल्यान जिल्ला
दक्षिण	भारतको उ.प्र.को बहराईच जिल्ला
क्षेत्रफल .	२,०२५ व. कि. मि
औषत लम्बाई	६४ कि.मि.
औषत चौडाई	३५.७१ कि.मि.
उचाई	समुन्द्र सतहबाट १३८ मि. १२७९ मि.सम्म
अधिकतम उचाई	१२७९ मि.(चेपाङ्ग गाउँ)

१.१.३ प्रमुख नदी-नाला र ताल तलैयाहरू:

नदी-नाला तथा जल भण्डार

कृषि प्रधान मुलुकका लागि जलसाधन सबैभन्दा महत्वपूर्ण प्राकृतिक साधन हो किनकि कृषि, उद्योग जस्ता आर्थिक क्षेत्रको विकास गर्न यसको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। भौगोलिक वनावटका कारण यस जिल्लामा धरातलीय जलसाधन प्रचुर मात्रामा रहेकोछ। यहाँका जलभण्डारहरूमा मूलतः नदीनाला र तालतलैयाहरू पर्दछन्। यस जिल्लामा बग्ने मुख्य नदी र खोलाहरूमा कर्णालीनदी, गेरुवानदी, बबईनदी, ओराही खोला, वुढीकुला, मानखोला, डुडुवा नाला, रेउखोला, कुठरा लगनिया खोला आदी पर्दछन्। बाह्रै महिना पानी बग्ने यहाँका नदी र खोलाहरूबाट सिंचाईको सुविधा लिनसक्ने सम्भावना प्रचुर रहेको छ।

१.१.४ पर्यटकीय स्थल

बर्दिया राष्ट्रियनिकुञ्ज, बढैयाताल, चिसापानी पुल, कोठियाघाटमा रहेको नेपालको सवैभन्दा लामो पक्की पुल, कृष्णसार क्षेत्र, चेपाङ्ग गाउँ, ठाकुरद्वारा, डल्ला होमस्टे, ठाकुरबाबा मन्दिर, राजापुर गणेश मन्दिर यहाँका पर्यटकिय स्थलकारुपमा रहेका छन् ।

१.१.५ व्यापारिक महत्वका स्थानहरूः

गुलरिया, ताराताल, राजापुर, भुरीगाँउ, बाँसगढी, मैनापोखर, सितलाबजार, बगनाह, स्याउली बजार, ठाकुरद्वारा, भोलागौडी, कतरनिया, शान्तिवजार, खोल्टी वजार आदि बजारहरु बर्दियाका मुख्य व्यापारिक क्षेत्रहरु हुन ।

१.१.६ राजनैतिक एवं प्रशासनिक विभाजनः

यस जिल्लामा साविकमा रहेका १८ वटा स्थानीय निकाय र ५ वटा नगरपालिकालाई समायोजन गरी २ वटा गाउँपालिका र ६ वटा नगरपालिका सहितको स्थानीय तह कायम गरिएको छ। समायोजन गरिएका २ गाउँपालिका र ६ नगरपालिकालाई चार वटा प्रदेश निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ। यसको विस्तृत विवरण यस प्रकार छ।

तालिका नं. २

विवरण	संख्या	न.पा./न.पा
संघिय निर्वाचन क्षेत्र	२	क्षेत्र नं. १: बाँसगढी नपा, बढैयाताल गापा, गुलरिया न.पा. र बारबर्दिया नपा क्षेत्र नं. २: मधुवन नपा, ठाकुरद्वारा नपा, राजापुर नपा र गेरुवा गापा
प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र	४	क्षेत्र नं. १: बाँसगढी नपा र गेरुवा गापा क्षेत्र नं. २: गुलरिया नपा र बारबर्दिया नपा वडा नं. ४ देखि ११ सम्म क्षेत्र नं. ३: मधुवन नपा, ठाकुरबाबा नपा र बारबर्दिया नपा वडा नं.१ देखि ३ सम्म क्षेत्र नं. ४: राजापुर नपा र गेरुवा गाउपालिका
नगरपालिका संख्या	६	१.बाँसगढी नपा, २. गुलरिया नपा, ३. बारबर्दिया नपा, ४.मधुबन नपा, ५. ठाकुरबाबा नपा र ६. राजापुर नपा
गाउँपालिका सख्या	२	१. बढैयाताल गापा र २. गेरुवा गापा
जम्मा वडा संख्या	७५	(१) बाँसगढी नपामा ९ वडा , (२) गुलरिया नपामा १२ वडा, (३) बारबर्दिया नपामा ११ वडा, (४) मधुबन नपामा ९ वडा, (५) ठाकुरबाबा नपामा ९ वडा, (६) राजापुर नपामा १० वडा, (७) बढैयाताल गापामा ९ वडा र (८) गेरुवा गापामा ६ वडा रहेका छन् ।
घरधुरी संख्या	८३,१४७	स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१.१.७ भू-क्षेत्रको वर्गीकरण

बर्दिया जिल्लाको भौगोलिक क्षेत्रलाई मुलतः तराई र सिवालिक गरी दुई भागमा वर्गीकरण गर्न सकिन्छ। सिवालिक क्षेत्रले करीब १ तिहाइ क्षेत्र ओगटेको छ । यो क्षेत्रमा २० डिग्रीभन्दा कम भिरालोपना छ । दक्षिण क्षेत्र समथर भू-भागको क्षेत्रमा भिरालोपनको अभावले गर्दा बर्षायाममा पानी जम्ने र निकासको समस्याले बाढीको रुप पनि लिने गर्दछ।

१.१.८ जलवायु तथा हावापानी

यस जिल्लाको भौगोलिक बनावट अनुसार हावापानी पनि दुई प्रकारको पाईन्छ। चूरे क्षेत्रमा शितोष्ण र तराइ क्षेत्रमा उष्ण (Tropical) प्रकारको हावापानी पाईन्छ। अधिकतम वार्षिक वर्षा २०५० मि.मि.रेकर्ड भएको पाइन्छ। बर्दिया जिल्लाको जलवायुको अभिलेख अनुसार औषत न्युनतम वर्षा ११९८ मी.ली. छ। जसमध्ये ८५ प्रतिशत वर्षा मनसुन याममा हुने गर्दछ। तुलनात्मक रुपले उत्तरी क्षेत्रमा बर्दिया निकुञ्जको घना जङ्गलको प्रभावले बढी पानी पर्दछ ।यस जिल्लाको औसत सापेक्षिक आर्द्रता ७१.४ छ । हावाको औसत वेग ३ कि.मि. प्रति घण्टा छ ।

हावापानीको दृष्टिले बर्दिया जिल्लालाई मुलतः ३ भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ ।

क) गर्मी सुख्खा र समशितोष्ण हावापानी (Hot Dry sub-tropical climate)

ख) न्यानो सुख्खा समशितोष्ण हावापानी (Warm Dry sub-tropical climate)

ग) शितोष्ण आद्र हावापानी (Cool moist Tropical)

गर्मी सुख्खायाम (बैशाख-जेष्ठ) मा भारतको थार मरुभुमीबाट तातो हावा (लु) बढ्नाले जनजीवन अस्तव्यस्त हुने गरेका छ। मौसम परिवर्तन हुने समयमा पानीजन्य र किटजन्य रोगहरु जस्तै ईन्सेफ्लाइटिस, मेनिन्जाइटिस, झाडापखाला, छालाको रोग जस्ता प्रकोपहरु बढ्ने गर्दछन् ।

१.१.९ जनसंख्या विवरण

जनगणना २०६८ अनुसार बर्दिया जिल्लाको कुल जनसंख्या ४,२६,५७६ रहेको देखिन्छ। जसमध्ये पुरुषको जनसंख्या २,०५,०८० जना र महिलाको जनसंख्या २,२१,४९६ जना छ। यस जिल्लामा कुल घरधुरी संख्या ८३,१४७ छ। औषत घरपरिवार को आकार ५.१३ छ। जनघनत्व २११ प्रति वर्ग कि.मि र जनसंख्या बृद्धि दर १.०९ रहेको छ। यस जिल्लाको २०३८ देखि २०६८ सम्मको जनसंख्यालाई तालिका ३ मा देखाइएको छ।

तालिका ३ : जनसंख्याको विवरण

जनगणना	जनसख्या					बृद्धि प्रतिशत	घरधुरी संख्या	औषत परिवारको आकार
	कुल	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत			
२०३८	५९९०४४	२९०३१३	४८.४६	९५१६५	५१.५४	३.८५		७.५
२०४८	२९०३१३	१७४४५४	५०.७९	१४२३८६	५०.७९	३.७	४१२९८	७.०
२०५८	३८२६४९	१९२६५५	५०.३५	१८९९९४	५०.३५	२.७९	५९५६९	६.४२
२०६८	४२६५७६	२०५०८०	४८.०७	२२१४९६	५१.९३	१.०९	८३१४७	५.१३

स्रोत : केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग

१.१.१० भू- उपयोग

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,०२,५०० हेक्टर मध्ये वन क्षेत्र १,२१,६८२ हेक्टर, खेतीयोग्य जमिन ७५,००० मध्ये ६०,१०० हेक्टर जमीनमा मात्र खेती गरिएको छ। सामुदायिक वनले १८,४२५.०८ हेक्टर ओगटेको छ भने राष्ट्रिय निकुञ्जले ८७,९३६.०० हेक्टर जमीन ओगटेको छ। मध्यवर्ती क्षेत्रको वनले ११,९७० हेक्टर ओगटेको छ भने राष्ट्रिय वनले १८,६९४.६ हेक्टर ओगटेको छ।

१.२ विपद्को जोखिम र संकटासन्नता

यस जिल्ला प्रकोप तथा विपद्को दृष्टिले उच्च जोखिम भएको जिल्ला हो। यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति, धरातलिय स्वरुप, माटो, जलवायु विविधता र संवेदनशीलता नै प्रकोपका मुख्य कारण हुन्। खासगरी भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोतसाधनको उचित व्यवस्थापनको अभाव, अवैज्ञानिक भू-उपयोग, असुरक्षित संरचना निर्माण जस्ता कारणले भू-क्षय, सुख्खाग्रस्तता, आगलागी एवं जलउत्पन्न प्रकोपहरु सिर्जना भईरहेको छ। विगतदेखि हालसम्मको प्रकोपको इतिहासलाई नियाल्दा यस जिल्ला देहायका प्रकोपहरुबाट बढि प्रभावित भएको देखिन्छ। बर्दिया जिल्लामा रहेका प्रमुख प्रकोपहरु निम्नानुसार छन् -

१) बाढी २) जनावरको आतंक ३) आगलागी ४) सडक दुर्घटना ५) हावाहुरी ६) महामारी ७) शितलहर ८) खडेरी ९) असिना

यस बाहेक भुकम्प र महामारी पनि यस जिल्लाका प्रकोपका रुपमा देखिएका छन्। बर्दिया जिल्लामा रहेका पुराना विद्यालय, सार्वजनिक तथा नीजि संरचनाहरु प्रायः प्राविधिक परामर्श बिनानै निर्माण गरिएकाले भूकम्पीय दृष्टिकोणबाट अति संवेदनशिल रहेका छन्।

अध्ययनको क्रममा उपलब्ध सूचना, स्रोत, साधन र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शनका आधारमा माथि उल्लेखित मुख्य विपद्हरुमा केन्द्रित रही यो पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी गरिएको छ। यद्पी उल्लेखित वाहेक अन्य ठूला विपद्हरु आइलागेको अवस्थामा समेत तत्काल प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरी विपद्को सामना गर्न यस योजनाले सघाउन सक्ने अपेक्षा गरिएको छ।

१.३ विपद्को पृष्ठभूमी

नेपाल बाढी, पहिरो, आगलागी, खडेरी, अतिवृष्टी, शितलहर तथा भूकम्प जस्ता प्रकोपबाट उच्च जोखिममा रहेको छ। यस्ता विपद्वाट जोगाउन र प्रकोप सृजित विपद्को समयमा प्रभावकारी रुपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न र सम्बन्धित निकायहरुको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। आपत्कालमा गरिने प्रभावकारी मानवीय प्रतिकार्यमा संलग्न निकायहरूको पूर्वतयारीको स्तर र उनीहरुको क्षमता तथा सबै तहमा उपलब्ध स्रोत साधनको ठूलो प्रभाव पर्दछ। तसर्थ, प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपद्का घटनाबाट हुन सक्ने जीउधनको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना** एउटा महत्वपूर्ण पक्ष हो। यसले विपद्को

सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्ने र समुदायहरुलाई विपद् उत्थानशील गराउने कार्यमा मद्धत पुऱ्याउँदछ । यसै सन्दर्भमा गृह मन्त्रालयले तयार गरेको **"विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७"** को आधारमा जिल्ला स्थित सरोकार वालासँग समेत छलफल अर्न्तक्रिया गरी विपद्को न्यूनीकरण र सामना गर्ने क्षमताको विकास गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८** साल देखि नै तर्जुमा गरी अभ्यास गर्दै आएको छ । सोही योजनालाई समयसापेक्ष राज्यको पुर्नसंरचना बमोजिम पुनरावलोकन तथा अद्यावधिकरण गर्ने क्रममा **"विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७"** ले निर्धारण गरेका विधि तथा प्रक्रिया पूरा गरी **"विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ को आठौं अद्यावधिक २०७५"** तर्जुमा गरिएको छ ।

विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न चरणमा गरिने कामहरूमध्ये **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना** विपद् जोखिम व्यवस्थापनको एक महत्वपूर्ण अंश हो । यसले विपद् पहिले, विपद्को अवस्था र विपद्को तत्कालीन प्रभाव समाप्त नभएसम्म गरिने कार्यलाई प्राथमिकता दिन्छ । विपद् पूर्वतयारी कार्यले विपद् अघि गरिने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको हुन्छ भने आपत्कालीन कार्ययोजनाले विपद्को समयमा र विपद्बाट उत्पन्न असहज अवस्थामा आधारभूत मानवीय सेवा उपलब्ध गराउने कार्यलाई महत्व दिएको हुन्छ । विपद्बाट उत्पन्न असहज अवस्थामा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी मानवजीवनको रक्षा गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य रहेकोछ । एक क्षण अथवा केही दिन मात्रको विपद्ले लामो समय लगाएर आर्जित उपलब्धीलाई तहस नहस बनाई समग्र विकासको स्थितिलाई पछि धकेल्न सक्ने भएकाले विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनको अवधारणालाई विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्नु आजको आवश्यकता भएको छ ।

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्यहरु

- प्रकोपका कुनैपनि घट्नाबाट हुन सक्ने विपद् र त्यसवाट सृजित मानवीय असरहरुलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्व योजना तर्जुमा गर्ने ।
- विपद्को समयमा र विपद् पश्चात् गर्ने गतिविधिहरुको जिम्मेवारी क्रमवद्ध रुपमा राखी सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउने ।
- विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी, गै.स.स. तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरुसंग विपद् पूर्व नै आकस्मिक योजना तयार गरी विपद् सामना गर्न सक्ने क्षमता (Cooping Capacity) को पहिचान गर्न ।
- विपद्को समयमा संयमित र संगठित भई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई योजनावद्ध तरिकावाट पूर्व जिम्मेवारीको किटान गरी व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने ।

१.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरुलाई संगठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य मार्फत् सम्भावित क्षति, नोक्सानी न्यूनीकरण गर्नु हो । साथै विपद्को समयमा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगद्वारा प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । यस योजनाका विशिष्ट उद्देश्य निम्नअनुसार छन्

- विपद् पहिला गर्नुपर्ने आधारभुत जोखिम न्युनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
- विपद्का समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- विपद् जोखिम कम गर्न सरोकारवाला र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा पीडित समदायको समान पहुँचको प्रत्याभुति हुनेछ ।
- सामाजिक, सास्कतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भइ विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग, पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहीता र उत्तरदायित्वको भावना विकास हुनेछ ।
- सङ्कटासन्न समुदाय एवं क्षेत्रहरु पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शांकन तयार हुनेछ ।
- जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ ।

- बिषयगत क्षेत्रहरुको आकस्मिक योजना निमार्ण भई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ ।
- विपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल उद्दार तथा राहत सेवा पुऱ्याउन सरल उपायहरु अवलम्बन गर्न सजिलो पार्नेछ ।
- जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमार्फत समुदाय र सरोकारवाला बीच द्रुत सूचना स्थापित गरि प्रतिकार्य प्रभावकारी हुने छ ।
- विपद् जोखिम न्यूनिकरण गर्न सरोकारवालाहरु वीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ
- विपद्को समयमा स्थानीय निकाय तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधीलाई अघि बढाइने छ ।
- स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिलाई जवाफदेही बनाउदै विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि क्षमतावान बन्नलाई मद्दत गर्ने छन् ।

१.६ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि तथा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा गृह मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ लाई मूलआधार मानिएको छ । जसको खाका निम्नअनुसार रहेको छ :

⇒ मानवीय सहायतामा कार्य गर्ने साझेदारहरुको पहिचान
⇒ विद्यमान सूचना/अभिलेखको पुनरावलोकन
⇒ साझेदारहरुको बैठक आयोजना
⇒ अन्तिम कार्यशालाको आयोजना
⇒ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा
⇒ कार्ययोजना कार्यान्वयन
⇒ समन्वय
⇒ पुनरावलोकन

उपरोक्त मार्गदर्शनको खाकालाई अनुशरण गर्ने क्रममा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ लाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नका लागि सर्वप्रथम जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको वैठकले जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (DLSA) एक्सन एड नेपाल र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा बर्दियालाई लाई जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निमार्ण गर्नको लागि जिम्मा दिइएको थियो । यी संस्थाले जिल्लामा रहेका विपद्मा कार्य गर्ने सरकारी, गैर सरकारी, राजनैतिक दल, वुद्धिजिवी, संचारकर्मी तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा जिल्ला आप्तकालिन कार्य संचालन केन्द्रसगं समन्वय गरी आवश्यक सूचना तथा जानकारी संकलन गरि विद्यमान सूचनाहरुलाई अद्यावधिक गर्ने काम भयो । यस कार्यमा जिल्ला अगुवा सहयोगी सस्था (DLSA) एक्सन एड नेपाल, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी वर्दिया जिल्ला शाखाको समन्वयात्मक सहयोग भयो । जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिवाट विभिन्न ९ वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) को पहिचान गरि संयोजन गर्ने क्षेत्रगत कार्यालय र जिम्मेवारी समेत तोक्ने काम भयो । यसरी पहिचान भएका ९ वटै विषयगत क्षेत्रसँग सम्वन्धित सरोकारवालाहरुको बैठक, जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक तथा जिल्ला स्तरीय सरोकारवालाहरुको कार्यशाला गोष्ठीमा व्यापक छलफल र अर्न्तक्रिया गरी प्राप्त भएका थप सूचना, सुझाव र निर्णयहरु समेतको आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ लाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७५ को मस्यौदा तयार भयो । प्रस्तुत मस्यौदा उपर मिति २०७५ जेष्ठ २९ गतेको जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठकमा छलफल एवं बिश्लेषण भई प्राप्त भएका राय सुझावहरुलाई समेत समावेश गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०६८ को आठौँ अद्यावधिक २०७५ पारित गरियो । साथै, यस योजनालाई आधार मानि स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समितिहरुले आ-आफ्नो क्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्वन्धि कृयाकलापहरु सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो ।

१.६.१ योजना तर्जुको पुर्वानुमान

चित्र नं.: १

परिस्थिति तथा योजना तर्जुमासम्बन्धी पूर्वानुमानः

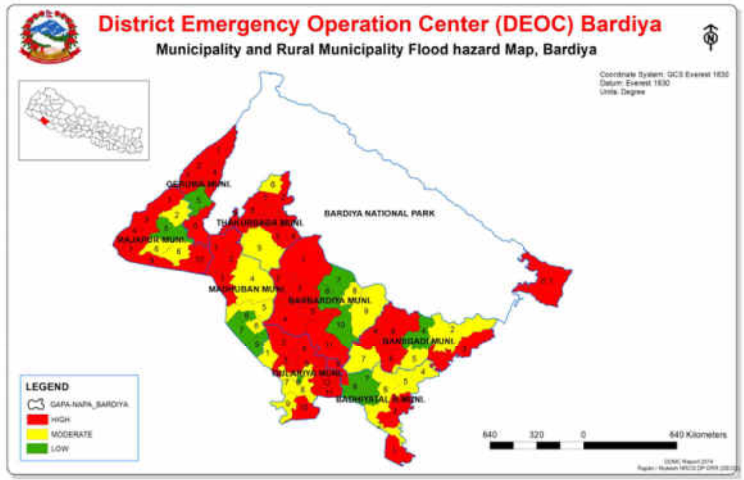

जिल्लामा २०४०, २०५१, २०६३,२०६५, २०७०,२०७१ र २०७४ सालमा गएको बाढीको प्रभाव तथा २०७२ वैशाख १२ गते गएको विनासकारी भुकम्प तथा २०७२ सालमा भएका विपद्का घटना र २०७४ सालसम्म भएका विपद्का घटनाहरुमा जिल्लामा सञ्चालन गरिएका विपद् जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरूलाई मध्यनजर गरी २०७५ का लागि योजना तर्जुमा गरिएको छ। २०७१ श्रावण २९ गते आएको वाढी र २०७२ र २०७३ मा भएका विपद्का घटना र त्यसले पारेका प्रभाव समेत ध्यानमा राखी यस वर्ष २०७५ (सन् २०१८) मा निम्न वमोजिम विपद् असरको पूर्वानुमान सहित राहत प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ। यस वर्ष २०७५ (सन् २०१८) मा बाढीबाट प्रभावित संख्या २०,००० घर परिवारका १,००,००० जनसंख्या उच्च प्रभावमा पर्नसक्ने पूर्वानुमान सहित यो जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७५ तयार गरिएको छ। बर्दिया जिल्लामा वर्षेनी पानीजन्य आपत्काल निम्त्याउने मुख्य नदीहरुमा कर्णाली नदी, ववई नदी, मान खोला, ओरही खोला, रेउ खोला, वुढी कुला जस्ता नदीनालाहरु छन। यी नदीहरुमा आउने बाढीका कारण वर्षेनी ठूलो मात्रामा मानविय तथा भौतिक क्षती हुने गरेको छ।

सम्भावित बाढी विपद्बाट प्रभावित समुदायलाई शिघ्र उद्धार तथा राहत सेवा पुऱ्याउन विगतदेखि नै क्षेत्रगत अवधारणामा आधारित भएर योजना बमोजिम प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन भैरहेका छन। २०७४ को बाढीबाट यस जिल्लाको धेरैक्षेत्रमा असर परेको थियो। विपद्का घटना पछि जिल्लामा विभिन्न समयमा सञ्चालन गरिएका विपद् जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरू र अनुभववाट सिकिएका पाठलाई मध्यनजर गरी २०७५ का लागि आकस्मिक योजना निमार्ण गरिएको छ।

बर्दियाको पश्चिम अवस्थित राजापुर नगरपालिका र गेरुवा गाँउपालिकाका अधिकांस समुदायहरुले कर्णाली नदीको सामना गर्दछन। पाताभार, तिघ्रा, मनाउ, खैरीचन्दनपुर, गोला, दौलतपुर, राजापुर र भिम्मापुर गाउँहरु बाढीको कारण ज्यादै असुरक्षित छन्। बबई नदी र महाभारत पर्वतबाट उत्पन्न हुने अन्य साना अस्थायी खोलाहरुले पनि जिल्ला सदरमुकाम गुलरिया र वार वर्दिया नगरपालिका लगायत तल्लो भेगका समुदायमो वार्षिकरुपमा क्षति गर्ने गरेका छन्। बर्दिया जिल्लाको सबैभन्दा बढि बाढीको जोखिम भएका अधिकांश गाउँहरुमा उच्च जन घनत्व (सामान्यतया २०० देखि ६०० प्रति वर्ग किलोमिटर) छ। दौलतपुर , नेउलापुर, वनियाभार, खैरीचन्दनपुर, गुलरिया आदि जस्ता नदीको किनारमा अवस्थित गाउँहरुमा उल्लेखनीय अनुपातमा विपन्न वर्गका मानिसहरुको बसोबास छ। जसले गर्दा यी क्षेत्रमा बाढीले थप असुरक्षा बढाएको छ। विगत १० वर्षको बाढीको विवरण तालिका नं. ४ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं.४ विगत १० वर्षको बाढीको विवरण

क.सं.	आ.ब.	प्रभावित घर र जनसंख्या					मानवीय क्षति		
		घरपरिवार	महिला	पुरुष	बालबालिका	जम्मा	मृत्यु	बेपत्ता	घाइते
१	२०६४/०६५	४३१४	८६३१	८५९१	९२४०	१७२२२	८	१६	४
२	२०६५/०६६	२८५९	९०३३	७०८४	१५९३	१६११७	-	-	-
३	२०६६/०६७	२८७०	८९१७	७६१२	६९१	१६५२९	२	-	-
४	२०६७/०६८	६	१३	१५	१०	२८	-	-	-
५	२०६८/०६९	१४	३९	४५	-	८४	-	-	-
६	२०६९/०७०	-	-	-	-	-	-	-	-
७	२०७०/०७१	५९०	१७६९	१८१९	-	३५८८	-	-	-
८	२०७१/०७२	१७३७६				९२०३०	३१	-	२२
९	२०७२/०७३	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	२०७३/०७४	१	०	१	१	१	१	०	०
११	२०७४/०७५	२०९८१				१११७६४	४		
	जम्मा	२७६८३	२८४०२	२५१६७	११५३५	१४५५९१	४६	१६	२६

स्रोत : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी वर्दिया जिल्ला शाखा / जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र गुलरिया बर्दिया

यो प्रति कार्ययोजना विशेष गरी जल उत्पन्न आपत्काललाई मध्यनजर गरी बनाइएको छ।

(क) बाढी

२०७१/०४/२८ र २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावित जनसंख्या:

प्रभावितकुल जनसंख्या: ९३,१८९ जना,
पूर्ण प्रभावित: २०,३७६ जना,
आंशिक प्रभावित: ७२,८१३ जना

भौतिक क्षति : १७,३७६ घरधुरी
पूर्ण घरधुरी: ३,८५९
आंशिक घरधुरी: १३,५१७

मानवीय क्षति :
मृत्यू: ३२ जना बेपत्ता: १४ जना घाइते: २ जना

चित्र नं.: २

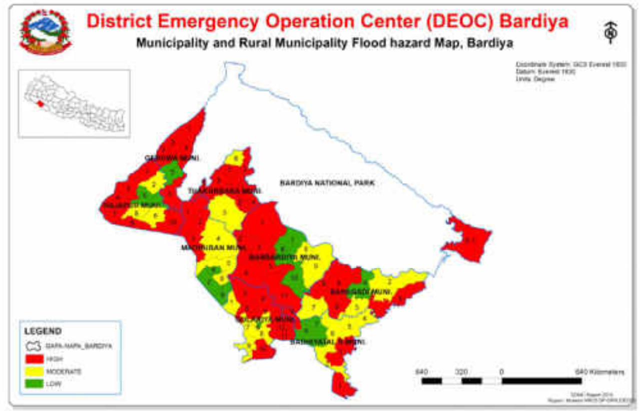

२०७४/०४/ २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावित:

गत वर्ष २०७४ श्रावण २९ गतेको वाढीका कारण २३७३ घर पूर्ण, १८६०८ आंशिक गरि १११७६४ जन संख्या प्रभावित भएको थियो। लगभग रु ५० करोड वरावरको कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा क्षति पुगेको थियो।

चित्र नं.: ३

(ख) जंगली जनावारको आतंक:

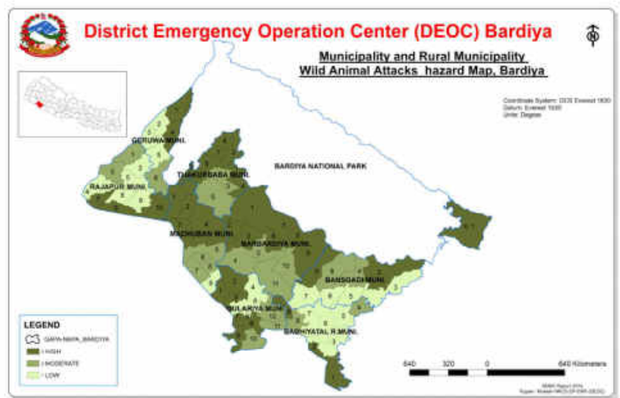

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २०२५०० हेक्टरमध्ये वन क्षेत्र १२१६८२ हेक्टर रहेको छ। जसमध्ये सामुदायिक वनले १८४२५.०८ हेक्टर, राष्ट्रिय निकुञ्जले ८७,९३६.०० हेक्टर जमीन ओगटेको छ। यसरीनै, मध्यवर्ती क्षेत्रको वनले ११९७० हेक्टर ओगटेको छ भने राष्ट्रिय वनले १८६९४.६ हेक्टर ओगटेको छ। जिल्लाको अधिकांश भूभाग राष्ट्रिय निकुञ्ज वन, राष्ट्रिय वन तथा सामुदायिक वन र छिमेकि मुलुक भारतको राष्ट्रिय निकुञ्ज वन, जैविक मार्ग क्षेत्र पर्दछ। फलस्वरुप बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, मध्यवर्ती क्षेत्र, सामुदायिक वन, राष्ट्रिय वन र भारतिय निकुञ्ज आसपासका मानवीय बस्तीहरुमा जंगली जनावरको आतंक अत्याधिक रहने गरेको छ। जंगली जनावारको आतंकको कारण मानिसको ज्यान जाने, भौतिक संरचनामा क्षति पुग्नुका साथै वालिनालिको समेत क्षति हुने गरेको छ।

चित्र नं.: ४

(ग) आगलागी

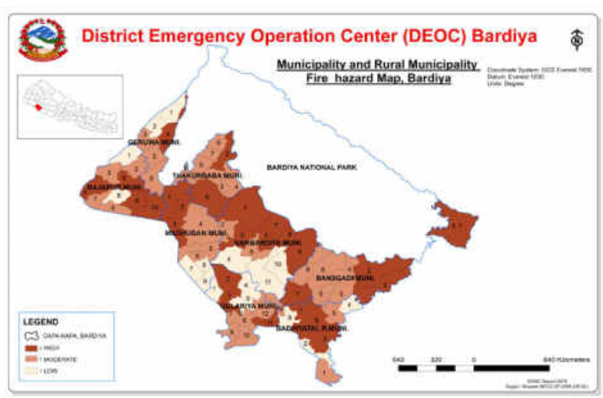

गर्मीयाम बढ्नासाथ प्रत्येक बर्ष जिल्लामा आगलागीको घटना हुने गरेको छ। आर्थिक विपन्नता तथा जनचेतना को कमिका कारण घर हरुको संरचना आगलागीको जोखिममा रहेका छन। समुदायका मानिसहरूको असावधानीपूर्वक आगोको प्रयोग र घरको बनोटले गर्दा गुलरिया न.पा., राजापुर न.पा.मा आगलागीका घटना बढी हुने गरेको पाइन्छ। जिल्लाका अन्य न.पा. तथा गा.पा.हरूमा पनि आगलागीको प्रकोप भएतापनि प्रभावितहरूको संख्या कम हुने गरेको छ। विगत ७ वर्षको आगलागीको विवरण तालिका नं. ९ उल्लेश गरिएको छ।

तालिका नं. ५ : विगत ७ वर्षको आगलागीको विवरण

क्र.सं.	आ.ब.	प्रभावित घर र जनसंख्या					मानवीय क्षति		
		घरपरिवार	महिला	पुरुष	बलबालिका	जम्मा	मृत्यु	बेपत्ता	घाइते
१	२०६४/०६५	२६	६८	५१	३५	११९	-	-	४
२	२०६५/०६६	२४	६१	६४	४३	१२५	-	-	४
३	२०६६/०६७	२७	६९	७३	५१	१४२	-	-	२
४	२०६७/०६८	४१	१३७	१४५	९२	२८२	-	-	-
५	२०६८/०६९	५४	१६९	१७३	७७	३४२	-	-	४
६	२०६९/०७०	१३४	४०४	४००	८७	८०४	-	-	-
७	२०७०/०७१	४३	११९	१२४	२७	२४३	-	-	-
८	२०७१/०७२	२८	९०	१०५	१२	१९५	-	-	-
९	२०७२/०७३	२९	७५	८५	-	१६०	२	-	२
१०	२०७३/०७४	२२	७०	८१	-	१५१	-	-	-
११	२०७४ चैत्र	२०	६१	७२	-	१३३			

श्रोत : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी वर्दिया जिल्ला शाखा/DEOC

(घ) सडक दुर्घटना

चित्र नं.: ५

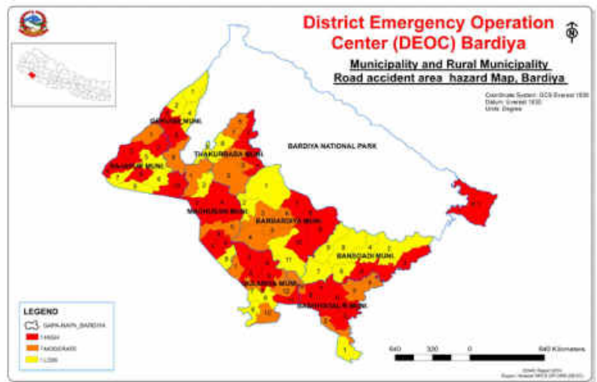

बर्दिया जिल्लामा मुख्यगरी पक्की सडक १०५ कि.मि., कच्चि सडाक ४६ कि.मि. ग्रावेल सडक ६५ कि.मि. गरी अन्य टोलगाउँ वस्ती जोड्ने सडक वाहेक जम्मा २१६ किलोमिटरको सडक संजाल देखिन्छ ।

यस जिल्लामा सडक दुर्घटनाको प्रमुख कारणहरुमा मानवीय, यान्त्रिक, सडक, वातावरणिय कारण प्रमुख रहेको छ। देशको विकास संगसंगै यातायातका साधनको चाप यस जिल्लामा पनि अत्याधिक वढिरहेको छ । मुख्यगरी मानवीय कारण जस्तैः लापरवाही पूर्वक सवारी साधन चलाउनु, मादप पदार्थ सेवन गरी सावारी साधन चलाउनु, ट्राफिक नियमको पालना नगर्नु, पैदल यात्रीमा ट्राफिक नियमको वारेमा जानकारीमा कमी हुनु तथा सवारी साधनको अवस्था ठिक नहुनु, सवारी क्षमताभन्दा बढी भार बोक्नु र पुराना र साँघुरा सडकहरु हुनुले यस जिल्लामा वर्षेनी सडक दुर्घटना बढ्दो छ । यस जिल्लाको मुख्यगरी गुलरिया बजार, भादा नदी, गणेशपुर, सितलावजार, मैनापोखर, भोलागौडी र राजमार्ग तर्फ मानखोला नजिक, लखना चोक, बाँसगडी, माछागड, बैदी, कतर्निया, भुरीगाउँ बजार, ठाकुरद्वारा बजार, कुसुम्बा बजार, वेलवा चोक, ओराली बजार, कोठियाघाट, मानपुरटपरा, राजापुर बजार क्षेत्र सडक दुर्घटनाको दृष्टिकोणले अति जोखिम यूक्त ठाउँहरु मनिन्छ। गत वर्ष २०७४ वैशाख देखि चैत्रसम्म ठुला १२ वटा सडक दुर्घटना भएको छ जसमा ५ जनाले ज्यान गुमाएका छन भने ३४ जना घाइते भएका छन । वर्षेनी यस्तो घटनाहरु वढदो क्रममा रहेको छ ।

ङ) भूकम्प

हुन त यस जिल्लामा हालसम्म भुकम्पका कारण कुनै त्यस्तो ठूलो क्षती ब्यहोंनु परेको छैन र भुकम्प प्रतिकार्यको अनुभव पनि छैन । तर Humanitarian Country Team (HCT) and key partners engaged Durham University ले गरेको अध्ययन अनुसार नेपालको मध्य तथा सुदुर पश्चिम भागमा भुकम्प जान सक्ने सम्भावना रहेको र ठुलो मात्रामा जनधनको क्षति हुनसक्ने अनुमान गरेको छ। भूकम्पको जोखिममा नेपाल राष्ट्र नै उच्च जोखिमा रहेको हुनाले बर्दिया जिल्ला पनि यस प्रकोपबाट अछुतो नरहन सक्छ । बिशेष गरी यस जिल्लाको केहि क्षेत्रमा भुकम्पको फल्टलाईन रहेको विज्ञ हरुको अनुमान रहेको हुँदा भूकम्पको जोखिम भएको अनुमान गर्न सकिन्छ। भुकम्पबाट विगतमा भएको क्षतिको एकिन तथ्यांक जिल्लामा उपलब्ध हुन सकेन । यद्यपि भुकम्पीय दृष्टिकोणबाट जिल्लाका गाउपालिका तथा न.पा.मा रहेका पुराना विद्यालय, निजी भवनहरु तथा संरचनाहरु जोखिममा रहेका छन् ।

भूकम्पबाट प्रभावित हुनसक्ने सम्भावित नगर तथा समुदायहरुः

राजापुर न.पा., पाताभार, गोला, पशुपतिनगर, दौलतपुर, मनाउ, खैरीचन्दनपुर, सुर्यपटुवा, ढोढरी, सानोश्रीताराताल (कुसुम्बा बजार), ठाकुरबाबा न.पा. (भुरीगाउँ), बाँसगढी न.पा., मैनापोखर, कालिका, मगरागडी र गुलरिया नगरपालिका तथा पुराना विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र निजी पुराना संरचनाहरु उच्च जोखिममा रहेका छन् । भुकम्पबाट प्राभावित जनसंख्या र संरचनाको विवरण निम्नानुसार अनुमान गरिएको छ ।

भूकम्प पछिको अनुमानीत अवस्था :
प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या : ५००० जना
मृत्यु हुन संक्ने जनसख्या : १०० जना
घाईते हुनसक्ने जनसंख्या : २००० जना
बिस्थापित हुनसक्ने जनसंख्या : ३००० जना (घाईते समेत गरी)
क्षति हुन संक्ने संरचना : पूर्ण नष्ट घर : २५० घरधुरी, आंशिक नष्ट घर : १५०० घरधुरी
साथै संचार टेलिफोन टावरहरु क्षति ग्रस्त हुनसक्ने र यातायात प्रभावित क्षेत्रहरुमा १ महिना सम्म यातायात असहज हुन्छ ।

(च) शीतलहर

तराईका जिल्लाहरूमा हिउँदको महिना मंसिर देखि माघ/फाल्गुनसम्म बाक्लो हुस्सु लाग्ने र अत्यधिक चिसो हुने गर्दछ । चिसोबाट बालबालिका, सुत्केरी, गर्भवति, बृद्धबृद्धा तथा गरीब परिवार शीतलहरको उच्च जोखिममा रहेका छन् ।

१.६.२ विपद्ले २०७४ सालमा पुऱ्याएको क्षतिको विवरणः अनुसूचि १ मा उल्लेख गरिएको छ ।

१.६.३ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्य र प्रकिया :

जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति क्रियाशिल रहेको छ। यो समितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा जिम्मेवारीहरु **विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७४** बमोजिम रहेको छ ।

सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

बर्दिया जिल्लामा आइपर्न सक्ने विपद्हरुलाई प्रभावकारी ढंगले सामना गर्न सक्ने क्षमताको विकास तथा पुर्वतयारीको आवश्यकतालाई महशुस गरी विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) निर्देशिकामा भएको प्रावधान अनुसार जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति वर्दियाको अग्रसरतामा यस जिल्लामा वि.सं.२०६८ सालदेखि **विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना** तयार गरी बार्षिकरुपमा नियमित आवश्यक परिमार्जन गर्ने गरिएको छ। बि.स.२०६४ देखि गृह मन्त्रालयले विपद् जोखिम न्युनिकरणमा संलग्न निकायहरुको प्रतिकार्य क्षमतालाई सुधार गर्ने कार्यको प्रारम्भ गरेको देखिन्छ। विपद् सम्वन्धी साझा धारणा निर्माण तथा उद्धारकर्ताको संगठनात्मक भूमिका, प्रकृया र पद्धतिमा सुधारका लागि गृह मन्त्रालयले विभिन्न तह र क्षेत्रमा राष्ट्रसंघिय निकाय, अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, रेडक्रसको अन्तराष्ट्रिय महासंघ तथा सरकारी अधिकारीहरुको संलग्नतामा विभिन्न गोष्ठि तथा छलफल गर्ने गरेको छ ।

यी छलफलबाट प्राप्त सुझाव तथा निचोडलाई मध्येनजर गर्दै जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकाय बीच विपद् सम्बन्धी साझाधारणा र बुझाई कायम गरी योजना तर्जुमाका लागि विभिन्न चरणमा बैठक,कार्यशाला गोष्टी सम्पन्न गरि जिल्ला स्तरिय विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ। हाल बर्दिया जिल्लामा आपत्कालिन अवस्थामा प्रतिकार्य तथा सूचना र समन्वयका लागि जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा सन्चालन हुने गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र (DEOC) स्थापना भई कार्यान्वयनमा रहेको छ। पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य सञ्चालन बिधि र पूर्वसूचना प्रणाली, आपत्कालिन कोष कार्य सञ्चालन विधि समेत तत्कालिन जिल्ला दैवीक प्रकोप उद्धार समितिबाट पारित भै कार्यान्वयमा रहेको छ। साथै जिल्ला भित्र साविकका स्थानीय निकाय र न.पा.मा स्थानीय जलवायु अनुकुलन योजना तयार भएका छन् ।

बर्दिया जिल्लामा बिभिन्न निकायहरुवाट बिभिन्न समयमा बिपद् सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान एवं योजनाहरु सम्बन्धि प्रतिवेदनहरु प्रकाशन भएका छन् । यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि बिभिन्न सन्दर्भ सामाग्रीहरुको अध्ययन गरिएको छ। केही महत्वपूर्ण सामाग्रीहरु र त्यसबाट प्राप्त असल अभ्यासहरु तालिका नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं.६ : सन्दर्भ सामाग्रीहरुको विवरण

क.स.	प्रतिवेदन/प्रकाशनको नाम	सिकाई/असल अभ्यासहरु
१	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७४	• जिल्लास्तरको विपद् जोखिम स्तरिकरण,र विषयगत अभ्यासहरु ।
२	प्रकोप व्यवस्थापन कार्ययोजना २०६६, बर्दिया	• समग्र जिल्लाको विपद् जोखिमको अवस्थाको चित्रण ।
३	जिल्ला दैवि प्रकोप उद्धार समितिका बार्षिक प्रतिवेदनहरु	• जिल्लामा हुने गरेको विपद्का घटनाहरु र समाधानका उपायहरु बारे जानकारी ।
४	विभिन्न गै.स.स. को सहयोगमा समुदायस्तरमा तयार गरिएका स्थानीयविपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्ययोजना र अनूभवहरु	• स्थानीय निकायले गरेको प्रयास र सफलताका कथाहरु एवं गाउँ स्तरमा योजना निर्माण गर्ने प्रक्रिया • स्थानीय समुदायको प्राथमिकताहरु बारे जानकारी भएको • विपद्को स्थिति र स्थानीयस्तरबाट गरेका परम्परागत असलअभ्यास र सम्भावित उपायहरु ।
५	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा बर्दिया को आपत्कालिन जनस्वास्थ्य योजना-२०६९(२०७० दोस्रो संसोधन)	• २०६८ मा बनेको आपत्कालिन जनस्वास्थ्य योजना २०६९अद्यावधिक गरिएको । • स्वास्थ्य क्षेत्रमा तत्काल मानवीय सहयोग पुऱ्याउन रु ४,८०,००० को आपत्कालिन कोष स्थापना र सो कोषमा रकम थपिदै जाने रणनीति रहेको
६	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	• राष्ट्रिय स्तरमा तयार भएको नीतिबारे जानकारी र जिल्ला स्तरमा समायोजन गर्ने प्रक्रिया बारे स्पष्टता
७	विपद जोखिम न्युनिकण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४	• ऐनले व्यवस्था गरेको मापदण्ड र सरकारी संरचना बारे बुझाई
८	स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्वन्धमा व्यवस्थापन गर्न वनेको ऐन २०७४	• विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा स्थानीय निकायको भुमिकाबारे स्पष्टता
९	स्फेयर परियोजना	• राहत मापदण्ड र न्यूनतम आवश्यकता बारे जानकारी भएको
१०	ह्योगो कार्य संरचना सन् २००५ देखि १५(सेन्डाई कार्य संरचना २०२०-२०३०) तथाफ्लागसिप फोर २००९	• विपद् लाई प्राथमिकता क्षेत्र अन्तर्गत समावेश गर्न
११	प्रकोप पिडितलाई राहत प्रदान गर्ने मापडण्द २०४५, तेश्रो संशोधन २०७४	• राहत सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरिएको ।
१२	राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्य ढाँचा २०७०	• तत्कालको प्रतिफल सम्बन्धी
१३	स्थानीयस्तरमा तयार गरिएका स्थानीयविपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना	• कार्ययोजना तत्काल प्रतिकार्यमा सहज
१४	लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२	• लाभान्वित पहिचानको आधार
१५	नेपाल सरकारद्वारा गरिने निर्देशन तथा परिपत्रहरु ।	• प्रतिकार्यमा सहजता
१६	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रवाट प्राप्त सूचना	• तथ्यांक एकिकृत तथा प्रतिकार्यमा सहजता
१७	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी बर्दिया जिल्ला शाखाबाट प्राप्त तथ्यांकहरु	• तथ्यांक एकिकृत तथा प्रतिकार्यमा सहजता
१८	पूर्वानुमानमा आधारीत बाढी पूर्वसूचना कार्यबिधि २०७५	• विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी बाडफाँडमा सहजता ।
१९	दिगो बिकास लक्ष्य २०२०-३०	• दिगो बिकास लक्ष्यका उद्देश्य नं. १३ को परिपुर्तिमा प्रत्येक्ष सहयोग पुग्ने ।

१.६.४ प्रकोप जोखिम विश्लेषण: बर्दिया जिल्लामा रहेका प्रकोपहरु विश्लेषण निम्नानुसार गरिएको छ । बर्दियामा निम्नानुसारका विपद्का घटनाहरु हुने गरेका छन् १) बाढी, २) जनावरको आतंक, ३) आगलागी, ४) सडक दुर्घटना, ५) हावाहुरी, ६) महामारी, ७) शितलहर, ८) खडेरी र ९) असिना

तालिका नं.७ : बर्दिया जिल्लाको गा.पा./न.पा स्तरिय बिपद् प्रभावितहरुको संख्या र सङ्कटाभिमुखता स्तर

क. सं	गाउ पालिका तथा नगरपालिका	साविकका गाविस/नपा	बाढी	जनावरको आंतक	आगलागी	सडक दुर्घटना	महामारी	अन्य	बिस्थापित	सङ्कटाभि-मुखता स्तर
१	**गुलरिया नपा**	गुलरिया न पा	५८३४	०	२३	२	४	०	१३५९	उच्च
		महम्मदपुर	६२४	०	२१	३	३	३०	१०६	उच्च
२	**राजापुर नपा**	राजापुर न.पा.	२८१५	७	६५	१३	१३	१२२	३०३५	उच्च
		खैरीचन्दनपुर	२४४	११	२१	१	२	१४	२	उच्च
३	मधुवन नपा	सानोश्री ताराताल न.पा.	३२	३	२०	१	५	३७	९८	न्यून
		सुर्यपटुवा	७३७	२१	१८	१	७	१२	३८	उच्च
		ढोढरी	१५६	१६	११	२	४	२२	५	मध्यम
४	ठाकुरवावा नपा	ववइ नगर पालिका	३०४१	१०५	३०	१२	११	६२	४०३	उच्च
		शिवपुर	२२४	८१	१२	१	३	१२	६४	मध्यम
		ठाकुरद्धारा	३५३	९४	६	०	६	२७	६१	मध्यम

५	बारवर्दिया नपा	पद्नाह	७६८	४	१५	०	४	१२	८४	उच्च
		बनियाभार	१४७१	१४	१२	०	५	१६	५९०	उच्च
		मगरागाडी	६७१	३१	१७	१	६	१६	८५	मध्यम
		धधवार	५१६	२७	२१	२	६	२९	६३	मध्यम
६	बाँसगडी नपा	बाँसगडी नगरपालिका	३००	२३	११७	२४	९	५६	१४८	मध्यम
७	वढैयाताल गापा	सोरहवा	४७	०	५	६	०	०	४७	न्यून
		जमुनी	२२	०	११	०	२	२२	५३	न्यून
		कालिका	१३०	०	९	१	३	१५	७८	न्यून
		मैनापोखर	३०	०	१६	१	३	४	५४	न्यून
८	गेरुवा गापा	मनाउ	१५५	१२	१८	०	३	२१	२०९	उच्च
		पाताभार	२७८	२१	१०	२	४	२१	३३६	उच्च
		गोला	१०४	६१	१६	४	३	३४	२२२	मध्यम
		पशुपतिनगर	५८	३४	१३	०	४	१९	१२८	न्यून
जम्मा			**१८६१०**	**५६५**	**५०७**	**७५**	**११०**	**६०३**	**७२६८**	

स्रोतः डिपिआरपि २०७४

तालिका नं. ८ : वातावरणीय दृष्टिले संवेदनशील क्षेत्रहरू

क्र.सं.	विवरण	स्थानीय तहहरू	समस्याहरू
१	भु-क्षयको दृष्टिकोणले बढि खतरा क्षेत्र	गुलरिया नगरपालिका, बारबर्दिया न.पा.को बबई नदी तटिए क्षेत्र	बबई नदीबाट बढि कटान
२	नदी कटानका दृष्टिकोणले बढि संवेदनशिल क्षेत्र	बारबर्दिया नपाको बबई नदी तटिए क्षेत्र र बढैयाताल गापाको मानखोला तटिय क्षेत्र	बबइ नदीबाट बढि कटान, भविष्यमा सम्वन्धीत न.पा. र गा.पा.का धेरै क्षेत्रमा असर गर्न सक्ने ।
३	भु-क्षय तथा नदीकटानका हिसावले कम खतराजन्य क्षेत्र	राजापुर नपा, गेरुवा गापा र ठाकुरबाबा नपा अन्तरगतका कर्णाली, गेरुवा र ओराही नदी तटिय क्षेत्र	कर्णाली नदी, गेरुवा नदी र ओराही नालाबाट कटान हुने गरेको ।

श्रोतः बर्दिया जिल्लाको प्रोफाइल

माथीको तालिकामा उल्लेख गरिएको तथ्याङ्क बिश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी क्षति गर्ने प्रकोपको रुपमा क्रमशः बाढी, जनावरको आतङ्क र आगलागी रहेका छन् । बर्दिया जिल्लामा रहेका पुराना विद्यालयहरु, सार्वजनिक तथा नीजि संरचनाहरु प्राय प्राविधिकको परामर्श विनानै निर्माण गरिएको हुदा भुकम्पीय जोखिका दृष्टिले पनि यो जिल्ला संबेदनशिल रहेको छ ।

७ जोखिम विश्लेषण

१.७.१ प्रकोपको प्रभावस्तर :

गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको वडास्तरिय बाढी प्रकोपको संकटासन्न तल तालिका नं. ९-१६ मा उल्लेख गरिएको छ।

वडैयाताल गाउँपालिका

क) जनसंख्या ४७८६८, ख) क्षेत्रफल : ११५.१९ वर्ग कि.मि, ग) साविक : सोरहवा, मैनापोखर, जमुनी र कालिका गा.वि.स.

घ) वडा सख्या : ९, सिमाना : पुर्व बाँके जिल्ला, पश्चिम : गुलरिया नगरपालिका, उत्तर : बासँगडी नगरपालिका, दक्षिण : भारत

चित्र नं.: ६

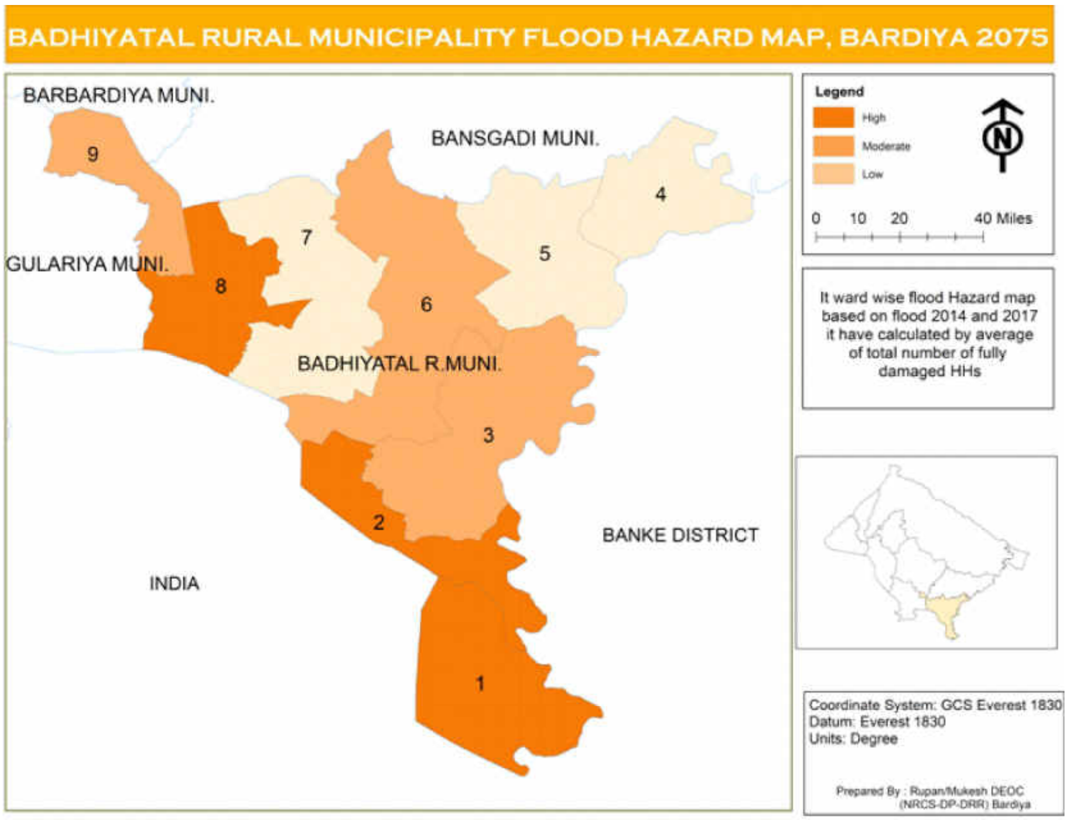

तालिका नं. ९

वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	उच्चजोखिममा रहेको नसमुदाय	मध्यमजोखिममा रहेको घर धुरी	न्यूनजोखिममा रहेको घर धुरी
१	शान्तिपुर	१२५५	५५५०	२३८६	३१६४	८	१६	१२३२
२	सितापुर	१३४६	५९८९	२६८७	३३०२	८	१७	१३२१
३	सतपतिया, भोलागौडि पुष्पनगर	१२२१	६०९५	२८५३	३२४२	७	१५	११९८
४	गाइनेटोल,	१००६	४८८२	२३४३	२५३९	६	१३	९८७
५	फुलवारीटोल	८७१	४४५६	२१७२	२२८४	५	११	८५५
६	फुलवारी , खल्लागाउँ, खल्कापुर	११३२	५४६७	२५४४	२९२३	७	१४	११११
७	वकोटिया, काणालीपुर, कण्ठपुर,	१०२३	५२०६	२५०५	२७०१	६	१३	१००४
८	कुरनपुरुवा, वर्मेलीटोल, सितलावजार,पशुपतिवजार, दैलेखिवजार	१२८८	५६६६	२५४९	३११७	८	१६	१२६४
९	टेसनपुर	११९१	४५५७	२२५७	२३००	७	१५	११६९
जम्मा		१०३३३	४७८६८	२२२९६	२५५७२	६३	१२९	१०१४२

मधुवन नगरपालिका

क) जनसंख्या ४६,४३७, ख) क्षेत्रफल : १२९.७३ वर्ग कि.मिग) साविक : सानोश्री, ताराताल, ढोढरी र सूर्यपटुवा गा.वि.स. क., घ) वडा सख्या : ९ सिमाना : पुर्व : बारबर्दिया नगरपालिका, पश्चिम : राजापुर नगरपालिका तथा भारत, उत्तर : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा ठाकुरबावा नगरपालिका, दक्षिण : गुलरिया नगरपालिका तथा भारत

चित्र नं.: ७

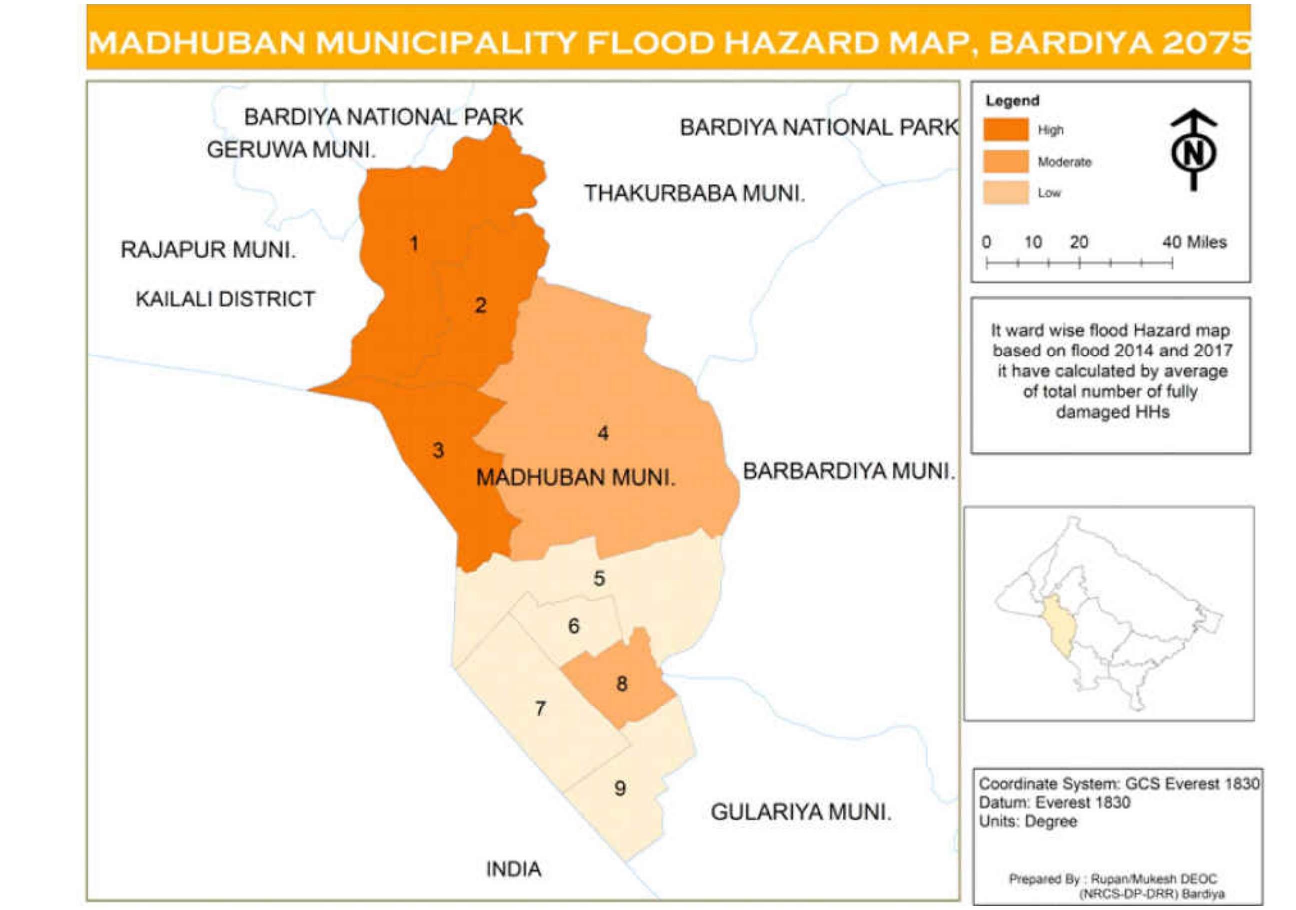

तालिका नं. १०

क.स.	गाउँपालिका नगरपालिका	वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	उच्चजोखिममा रहेको नसमुदाय	मध्यमजोखिममा रहेको घर धुरी	न्यूनजोखिममा रहेको घर धुरी
3	मधुवननगरपालिका	1	कैलाशि, पथ्रवोभी, छोटकीटडुवा , कुशुम्म	९७३	५३८५	२५५९	२८२६	३	९२	८७९
	मधुवननगरपालिका	2	खाता, खैरेनी, वंगालीपुर, सोनाहा, रजवारा	७८८	४५६२	२१९४	२३६८	२	७४	७१२
	मधुवननगरपालिका	3	भगरैया, भगतपुर, कोठियाघाट	८०७	४१५१	१९६४	२१८७	२	७६	७२९
	मधुवननगरपालिका	4	मैहुवा	१०९१	५९०८	२८६३	३०४५	३	१०३	९८५
	मधुवननगरपालिका	5		१२३०	५४७४	२४३७	३०३७	३	११६	११११
	मधुवननगरपालिका	6		१०६३	४६११	२०६९	२५४२	३	१००	९६०
	मधुवननगरपालिका	7	ताराताल , ३ नं. गाउँ	१२६७	५७५३	२५२२	३२३१	३	१२०	११४४
	मधुवननगरपालिका	8	कुसुम्मावजार, ५ नं. गाउँ, १ नं. गाउँ	१२८३	५३४२	२४३९	२९०३	३	१२१	११५९
	मधुवननगरपालिका	9	१३ नं. खाल्लागाउँ	१०६७	५२५१	२४५६	२७९५	३	१०१	९६३
	जम्मा			9569	46437	21503	24934	26	903	8641

गुलरिया नगरपालिका

क) जनसंख्या ६६,६७९, ख) क्षेत्रफल : ११८.२१ वर्ग कि.मि, ग) साविक : गुलरिया नगरपालिका र महोम्दपुर गा.वि.स., घ) वडा सख्या : १२ सिमाना : पुर्व वढैयाताल गाउँपालिका : पश्चिम : मधुवन नगरपालिका तथा भारत : उत्तर : बारवर्दिया नगरपालिका दक्षिण : भारत

चित्र नं.: ८

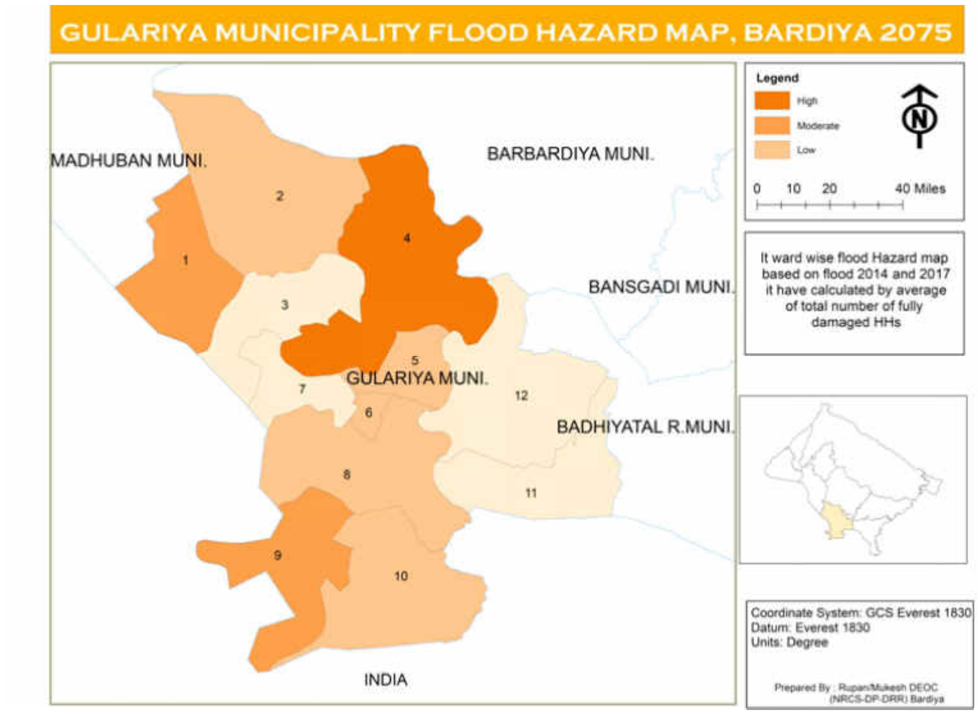

तालिका नं. ११

क्र.स.	गाउँपालिका नगरपालिका	वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	उच्चजोखिममा रहेको नसमुदाय	मध्यमजोखिममा रहेको घर धुरी	न्यूनजोखिममा रहेको घर धुरी
2	गुलरिया नगरपालिका	1	मिलनटोल, मानव टोल, सघापुर, दर्जीटोल, छेदापुर, केराबारी	११७१	६०९०	२९७६	३११४	१७३	७७८	२२०
	गुलरिया नगरपालिका	2	मिलन टोल, पचासखल्ला, गुजहराना, संगमबस्ती, पण्डीतपुर	१०२७	४६०५	२२७३	३२३२	१५२	६८३	१९३
	गुलरिया नगरपालिका	3	निमकोठीया, लटकनीया, खैरी, कट्टी,	८८९	४८७७	२५२२	२३५५	१३१	५९१	१६७
	गुलरिया नगरपालिका	4	राम्पुरटापु, वगही, वेचैपुर, गिरीटोल, टपरा, कैलाशनगर	१६९७	७७९६	३७५२	४०४४	२५१	११२८	३१८
	गुलरिया नगरपालिका	5	बालापुर, शान्तोषिटोल	१०४३	४८६०	२३६२	२४९८	१५४	६९३	१९६
	गुलरिया नगरपालिका	6	भेटनरीटोल, सुकुम्वासीटोल	१११८	५०३०	२५११	२५१९	१६५	७४३	२१०
	गुलरिया नगरपालिका	7	भन्सार खल्लाटोल	९२४	४४१८	२२७७	२१४१	१३६	६१४	१७३
	गुलरिया नगरपालिका	8	थपुवा, भादापुरुवा, भट्ठा टोल, परसपुर, आसापुरुवा	१०१९	५४३७	२७६३	२६७४	१५०	६७७	१९१
	गुलरिया नगरपालिका	9	टेपरी, खालेपुरुवा, धुमना, गोडियनपुरुवा,	१२४७	६४२६	३३२७	३०९९	१८४	८२९	२३४
	गुलरिया नगरपालिका	10	महजिदिया, लट्कनिया	१०८५	६२०८	३२०९	२९९९	१६०	७२१	२०४
	गुलरिया नगरपालिका	11	लालपुर, इन्द्रपुर, डाँडालालपुर	९४६	५७६५	२९६१	२८०४	१४०	६२९	१७७
	गुलरिया नगरपालिका	12	सूर्यगौडी, टड्वा, दुद्या, भैसाही, विक्री	८९८	५१६७	२४९४	२६७३	१३३	५९७	१६८
	जम्मा			१३०६४	६६६७९	३३४२७	३४१५२	१९२९	८६८५	२४५१

गेरुवा गाउँपालिका

क) जनसंख्या ३४८७१, ख) क्षेत्रफल : ७८.४१ वर्ग कि.मि, ग) साविक : पाताभार, गोला, पशुपतिनगर र मनाउ, घ) वडा सख्या : ६ सिमाना : पुर्व : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, पशिचम : राजापुर नगरपालिका, उत्तर : कैलाली जिल्ला, दक्षिण : राजापुर नगरपालिका

चित्र नं.: ९

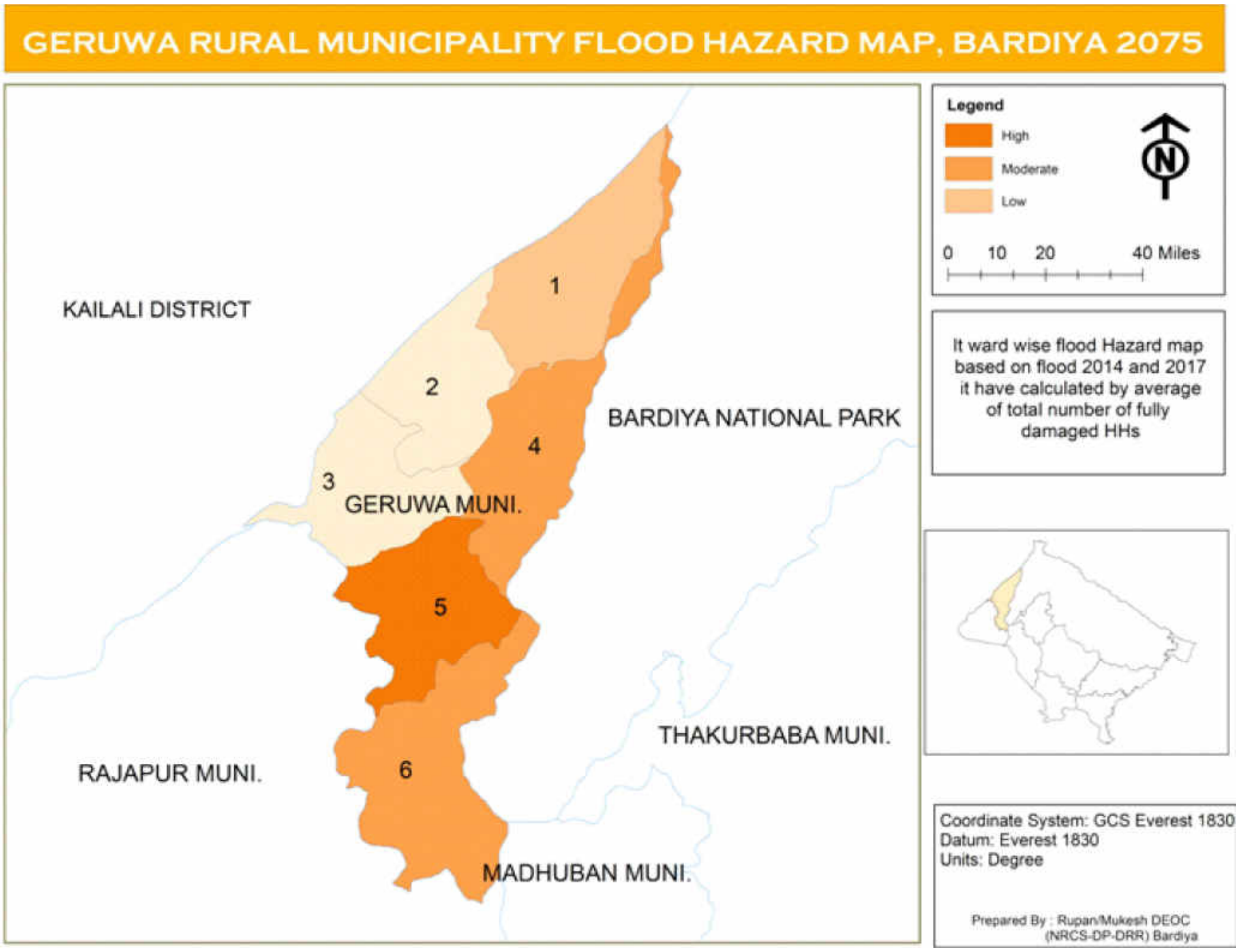

तालिका नं. १२

क्र.स.	गाउँपालिका नगरपालिका	वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	उच्चजोखिममा रहेको नसमुदाय	मध्यमजोखिममा रहेको घर धुरी	न्यूनजोखिममा रहेको घर धुरी
7	गेरुवागाउँपालिका	1	सरखोल, भठेरा, वनखेत, वघैपुर,	९०४	५०८८	२३९४	२३९४	०	२३	८८१
	गेरुवागाउँपालिका	2	टिकुलीगड, राजिपुर, वनघुश्रा	८२९	४८४८	२२७२	२५७६	०	२१	८०८
	गेरुवागाउँपालिका	3	सनक्टी , वनक्टी , लोहारपुर	८३२	४८१९	२२८७	२५३२	०	२१	८११
	गेरुवागाउँपालिका	4	डिकुनिया, गद्टिोल , खल्लागाँउ, खोल्टी वजार	११६६	६८१४	३२३४	३५८०	०	२९	११३६
	गेरुवागाउँपालिका	5	विन्द्रा, वनजरीया, स्याउलीवजार	१२३६	६९४५	३२२७	३७१८	०	३१	१२०५
	गेरुवागाउँपालिका	6	सोनहाफाँटा, गुप्तीपुर, सैजनावाचपुर हात्तिखल्ला	११६८	६३५७	३०२०	३३३७	०	२९	११३८
	जम्मा			६१३५	३४८७१	१६४३४	१८१३७	२	१५४	५९७९

ठाकुरवावा नगरपालिका

क) जनसंख्या ४४३६१, ख) क्षेत्रफल : १०४.५७ वर्ग कि.मि., ग) साविक : बगनाहा, नेउलापुर, शिवपुर र ठाकुरद्वारा गा.वि.स., घ) वडा सख्या : ९, सिमाना : पुर्व : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, पश्चिम : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, उत्तर : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिण : मधुवन नगरपालिका

चित्र नं.: १०

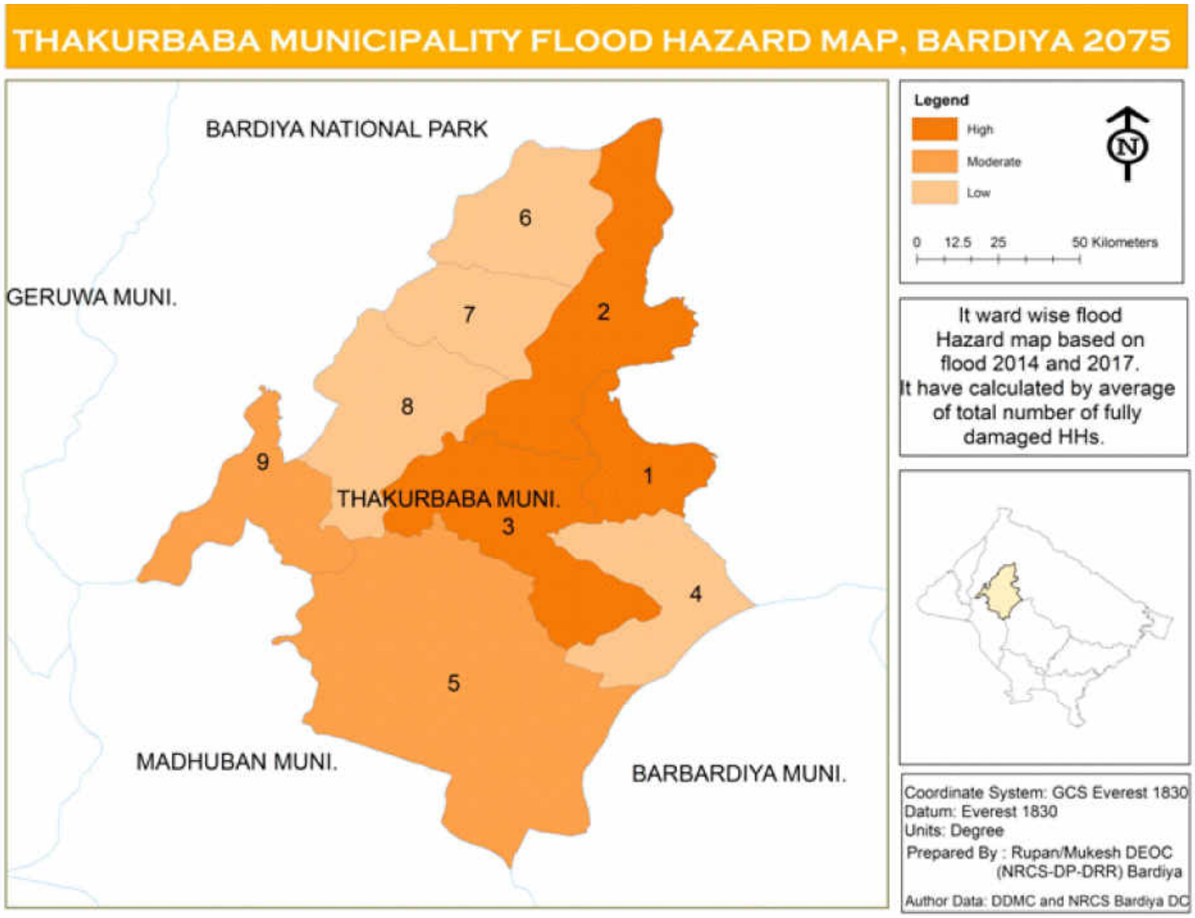

तालिका नं. १३

क.स.	गाउँपालिका नगरपालिका	वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	उच्चजोखिममा रहेको नसमुदाय	मध्यमजोखिममा रहेको घर धुरी	न्यूनजोखिममा रहेको घर धुरी
4	ठाकुरवावानगरपलिका	1	भुरिगाँउवजारक्षेत्र, कर्मलाखोदाउ	११२८	५३७९	२६६२	२७१७	४४	१९३	८९१
	ठाकुरवावानगरपलिका	2	कर्मला, रानिपुर, वेसर्माफाटा	१२५७	६४४४	३०१२	३४३२	४९	२१५	९९३
	ठाकुरवावानगरपलिका	3	मिर्चैया सुकुम्वासिफाँटा, नेउलापुर, चटकपुर, जुडपानी गोदाहाना, जम्ति	१२००	६१५७	२८५०	३३०७	४७	२०५	९४८
	ठाकुरवावानगरपलिका	4	बावननपुर, खैलार	८६२	४५००	२१६५	२३३५	३४	१४७	६८१
	ठाकुरवावानगरपलिका	5	गोविन्दपुर, तकिया	१००५	५३५८	२५०३	२८५५	३९	१७२	७९४
	ठाकुरवावानगरपलिका	6	वनखेत, निकुञ्ज किनार	७८३	३८७४	१७२६	२१४८	३१	१३४	६१९
	ठाकुरवावानगरपलिका	7	भदेलि, कालिगौडी, सुजानपुर	६७९	३८३२	१८५२	१९८०	२७	११६	५३६
	ठाकुरवावानगरपलिका	8	चिटकैया, गोव्रेला, सुखाड, सुतैया	७०१	३७६७	१६७४	२०९३	२८	१२०	५५४
	ठाकुरवावानगरपलिका	9	ठाकुरद्वारा , खुशालपुर, वनतरिया, शिवपुर, हात्तिसार	१०३७	५००५	२३२०	२६८५	४१	१७७	८१९
	जम्मा			८६५२	४४३१६	२०७६४	२३५५२	३४०	१४७७	६८३६

बासँगडी नगरपालिका

क) जनसंख्या ५५८७५, ख) क्षेत्रफल : २०६.०८ वर्ग कि.मि, ग) साविक : डेउढाकला, मोतिपुर र वेलुवा गा.वि.स., घ) वडा सख्या : ९ , सिमाना : पुर्व : बाँके जिल्ला, पश्चिम : बारबर्दिया नगरपालिका , उत्तर : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज , दक्षिण : बडैयाताल गाउँपालिका

चित्र नं.: ११

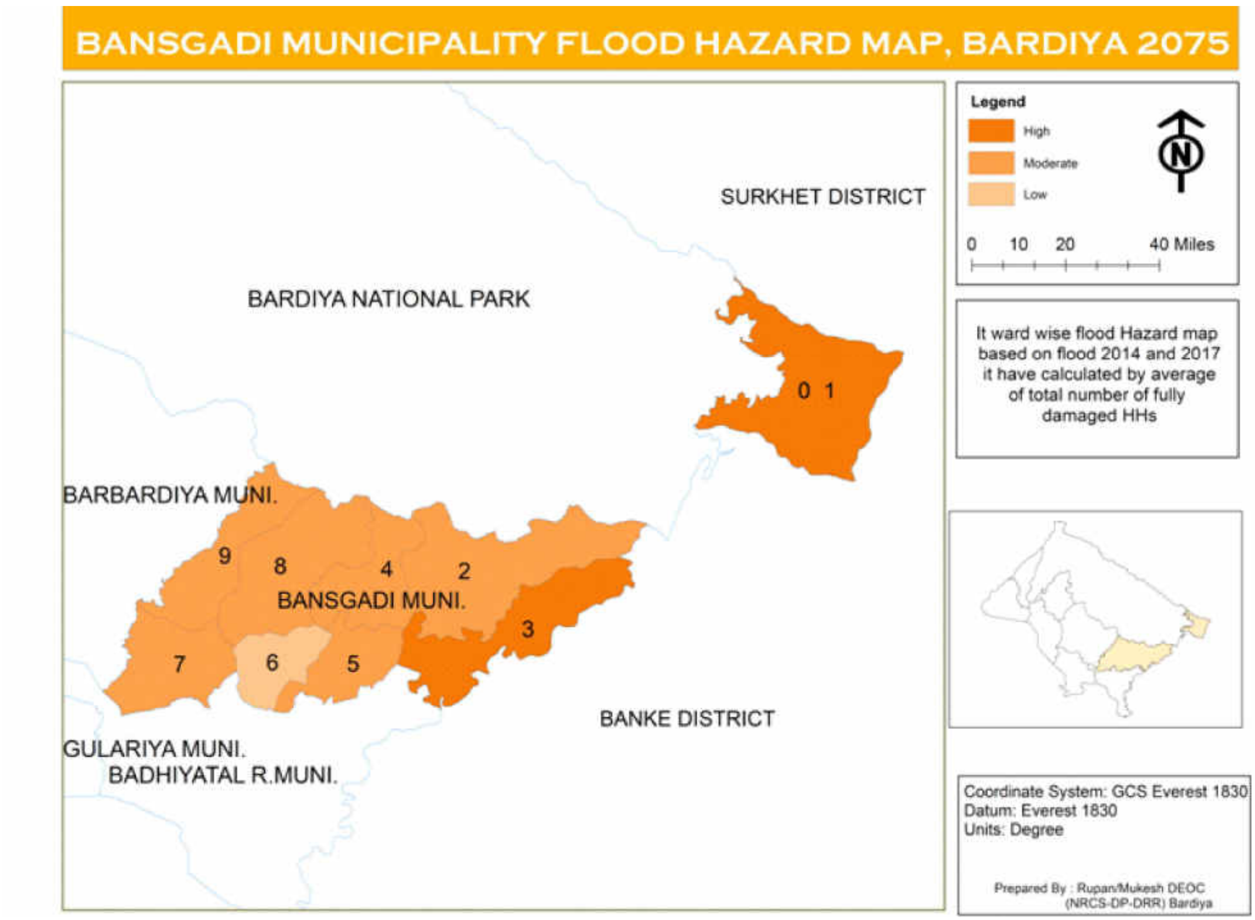

तालिका नं. १४

क्र.स.	गाउँपालिका नगरपालिका	वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	उच्चजोखिममा रहेको नसमुदाय	मध्यमजोखिममा रहेको घर धुरी	न्यूनजोखिममा रहेको घर धुरी
5	बासँगडी नगरपालिका	1	चेपाङ्ग, बाटुले(पहिरो), भंगाहा	४६१	२३००	११०४	११९६	३	५	४५२
	बासँगडी नगरपालिका	2	राफ्, सिमेन्ट कुला, नैलावगिया	१३०५	५९०२	२७६६	३१३६	७	१४	१२८५
	बासँगडी नगरपालिका	3	माहादेवा, सल्यानीटोल, फल्कापुर, पुष्पनगर, उत्तर वखारी	१४६८	७३६६	३५७७	३७८९	८	१६	१४४४
	बासँगडी नगरपालिका	4	अस्नेहरी, मटेरीया	१५४४	७९३८	३७०९	४२२९	९	१७	१५१८
	बासँगडी नगरपालिका	5	बाँसगढी, मोतिपुर, लक्ष्मणपुर	१३८५	६१८३	२९०३	३२८०	८	१५	१३६२
	बासँगडी नगरपालिका	6	दाँगपुरुवा	१२४९	६९६५	३२९१	३६७४	७	१४	१२२८
	बासँगडी नगरपालिका	7	बढ्कीडेउढा, राधाकृष्ण टोल	७८०	४५१७	२१७६	२३४१	४	९	७६७
	बासँगडी नगरपालिका	8		१५२१	७१३८	३२७८	३८६०	८	१७	१४९६
	बासँगडी नगरपालिका	9	कुनैठी, दुर्गाफाँटा, तोरैंया, माछ्यागढ	१४९८	७५६६	३४९८	४०६८	८	१७	१४७३
	जम्मा			११२११	५५८७५	२६३०२	२९५७३	६२	१२४	११०२६

बारबर्दिया नगरपालिका

क) जनसंख्या ६८०१२, ख) क्षेत्रफल : २२६.०९ वर्ग कि.मि. ग) साविक : धधवार, मगरागडी, पदनाहा र बनियाभार गा.वि.स., घ) वडा सख्या : ११, सिमाना : पुर्व : बाँसगढी नगरपालिका, पश्चिम : मधुवन नगरपालिका, उत्तर : ठाकुरवावा नगरपालिका र बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिण : गुलरिया नगरपालिका

चित्र नं.: १२

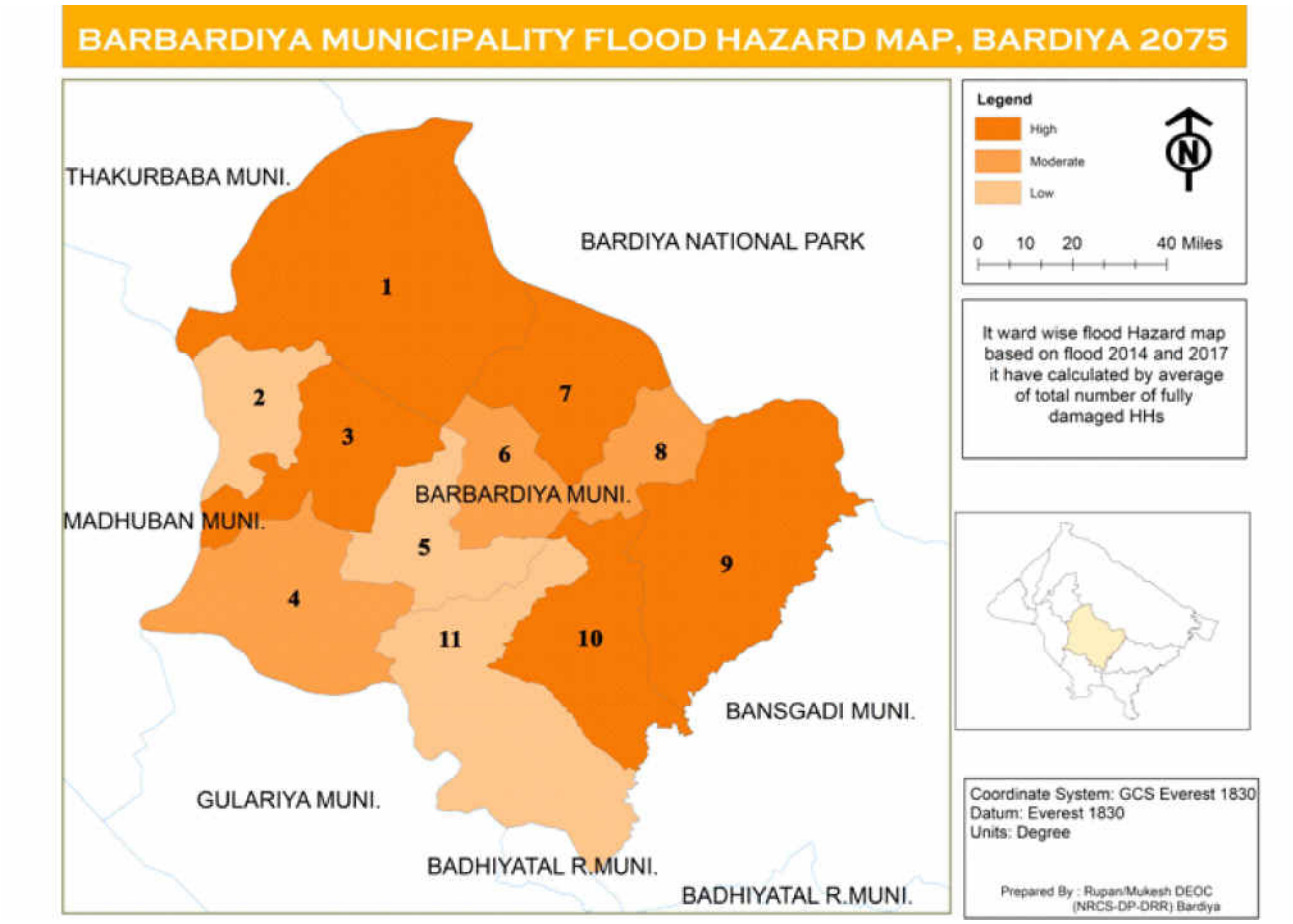

तालिका नं. १५

क.स.	गाउँपालिका नगरपालिका	वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	उच्चजोखिममा रहेको नसमुदाय	मध्यमजोखिममा रहेको घर धुरी	न्यूनजोखिममा रहेको घर धुरी
6	बारबर्दिया नगरपालिका	1	मुर्गिया र कुशुमडाँडा	१३१८	५८७७	२८५३	३०२४	६६	३७७	८७५
	बारबर्दिया नगरपालिका	2	डुङ्गग्रही, कुमरा गाँउ	९५५	५२७५	२५२८	२७४७	४८	२७३	६३४
	बारबर्दिया नगरपालिका	3	रामपुर र लक्ष्मणपुर , भैशाखानी , जब्वरपुर	१२८८	६५३०	३१९०	३३४०	६४	३६८	८५५
	बारबर्दिया नगरपालिका	4	रानिपुर , गुरुवागाँउ, वरवट्टा , बैरिया, ज्वालागीरी	११३५	६८२२	३३१७	३५०५	५७	३२४	७५४
	बारबर्दिया नगरपालिका	5	धोविया	१०२५	५४८५	२६३२	२८५३	५१	२९३	६८१
	बारबर्दिया नगरपालिका	6	गुलरा	१२४४	५८२१	२७३७	३०८४	६२	३५६	८२६
	बारबर्दिया नगरपालिका	7	दागपुरुवा	१३००	६२८४	२८६८	३४१६	६५	३७२	८६३
	बारबर्दिया नगरपालिका	8		११८४	५९७७	२७५९	३२१८	५९	३३८	७८६
	बारबर्दिया नगरपालिका	9	धधवार	१३५७	६८५९	३२९५	३५६४	६७	३८२	८८८
	बारबर्दिया नगरपालिका	10	लम्मीफाँटा	१४३६	७११४	३५३२	३५८२	७२	४११	९५४
	बारबर्दिया नगरपालिका	11	खुन्तिपुर, जब्दी	१०२६	५९६८	२९६२	३००३	५१	२९३	६८१
	जम्मा			१३२६८	६८०१२	३२६७३	३५३३६	६६२	३७८८	८७९९

राजापुर नगरपालिका

क) जनसंख्या ५९५५३, ख) क्षेत्रफल : १२७.०८ वर्ग कि.मि., ग) साविक : राजापुर, भिम्मापुर, दौलतपुर, मानपुरटपरा, बदालपुर, नयाँगाउँ र खैरीचन्दनपुर गा.वि.स., घ) वडा सख्या : १०, सिमाना : पुर्व गेरुवा गाउँपालिका, पश्चिम कैलाली जिल्ला, उत्तर कैलाली जिल्ला तथा गेरुवा गाउँपालिका, दक्षिण भारत

चित्र नं.: १३

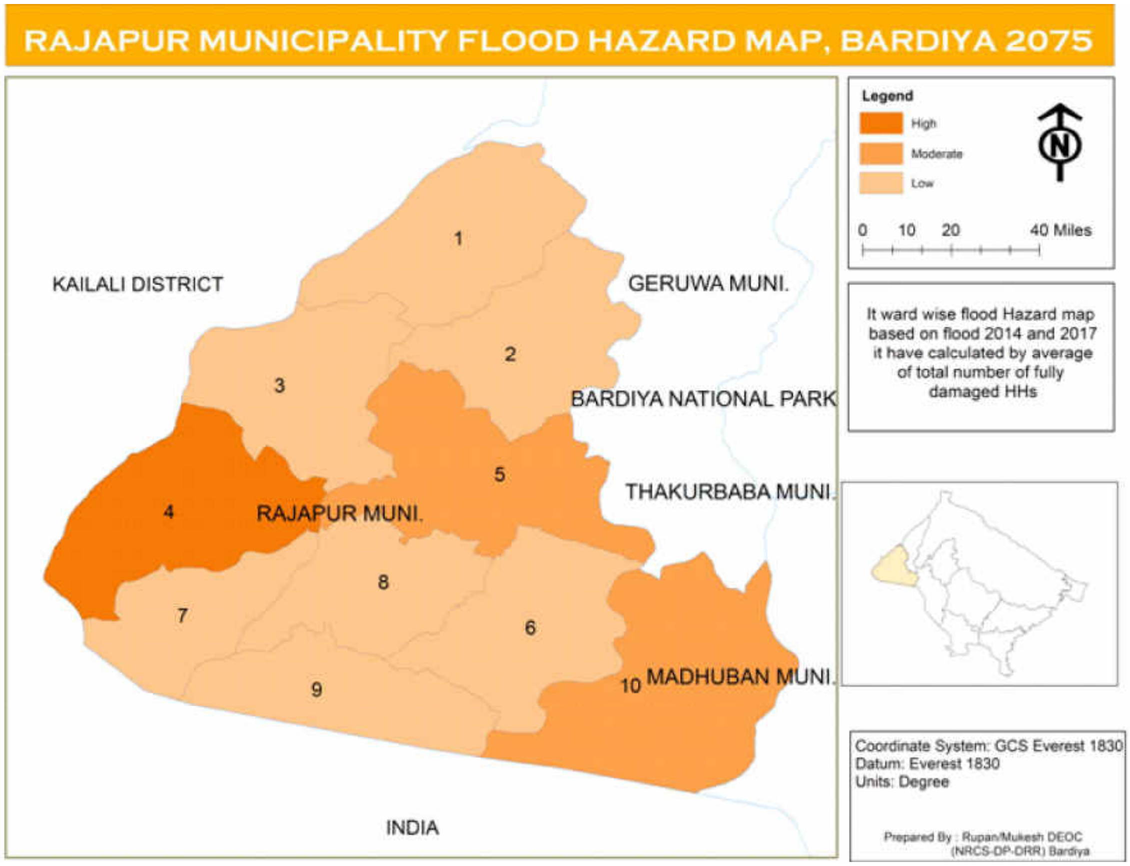

तालिका नं. १६

क.स.	गाउँपालिका नगरपालिका	वडा नं.	समुदायको नाम	जम्मा घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	उच्चजोखिममा रहेको नसमुदाय	मध्यमजोखिममा रहेको घर धुरी	न्यूनजोखिममा रहेको घर धुरी
8	राजापुर नगरपालिका	1	टिहुनी, दौलतपुर, चनौरा, भदाली टोल, प्रेमनगर, मुर्गहवा, सोनाहा, दुर्गानगर, धोविनपुर, मैलाबरगद्दी, सिन्द्रा	१०८८	५८२१	२७६१	३०६०	२	६४	१०२२
	राजापुर नगरपालिका	2	नयाँगाउ, बरगद्दी, बिपतपुर, डाँडाटोल, सोहरीया, चैनपुर	१०३२	५७८३	२७७७	३००६	२	६१	९६९
	राजापुर नगरपालिका	3	सिन्द्रा, मुरैया, बसन्ता, तिघ्रा, रजपुरुवा, टेडीया, चख्खापुर	१००५	५८३४	२८२३	३०११	२	५९	९४४
	राजापुर नगरपालिका	4	संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल	१७५१	७३५६	३६१६	३७४०	४	१०३	१६४४
	राजापुर नगरपालिका	5	जयपुर, भौरा, टंकीटोल	१२१७	६८८१	३४१५	३४६६	३	७२	११४३
	राजापुर नगरपालिका	6	कोईली, मौवा, झब्टी, जोगीपुर	१०९३	६१४८	२९६७	३१८१	२	६४	१०२६
	राजापुर नगरपालिका	7	शंकरपुर, भालुफाँटा, लालचीपुर, बेलासा	६७२	३९३०	१९५३	१९७७	१	४०	६३१
	राजापुर नगरपालिका	8	काफ्लेटोल, कोईलीगाँउ, बन्जारीतारा, ओस्ताजपुर, मनीपुर,भोगपुर, सुकुम्वासीटोल, भिम्मापुर, धोबिनपुर	१००३	५७२४	२७४१	२९८३	२	५९	९४२
	राजापुर नगरपालिका	9	मैलानाला, ईश्वरीगञ्ज,दलैपुर, बनियापुर, चैनपुर, दुर्गानगर, गोडीयाना	८६७	४९६१	२३७९	२५८२	२	५१	८१४
	राजापुर नगरपालिका	10	लालपुर, भप्टी, ढुण्डीपुर, मझरा, पहाडीपु	११८७	७११५	३४८९	३६२६	३	७०	१११४
	जम्मा			१०९१५	५९५५३	२८९२१	३०६३२	२३	६४४	१०२४८
कुलजम्मा				८३१४७	४२३६११	२०२३२०	२२१८८८	३१०५	१५९०३	६४१२०

१.७.२ विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०७५ बैशाख ३० गते को बैठकले बर्दिया जिल्लामा २०७५ सालको लागि पनि साविक कै ९ वटा विषयगत क्षेत्रलाई निरन्तरता दिने र हाल राज्य पुर्नसंरचना अनुसार जिल्लामा रहेका विषयगत क्षेत्रका अगुवाई गर्ने अधिकांश सरकारी निकायहरु संवन्धित गाउपालिका/नगरपालिकामा शाखा/ईकाईको रुपमा रहेकाले गाउँपालिका नगरपालिकाको अगुवाइ मा विषयगत क्षेत्र परिचालन गर्ने निर्णय गरेका छ। विषयगत क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व प्रदान गर्ने जिल्लास्थित सम्बन्धित निकायहरू (Cluster Leads) सँग मिली मानवीय गतिविधि सञ्चालन गर्नका लागि निम्नलिखित क्षेत्रहरू (Clusters) गठन गरिएको छ। साथै क्षेत्रसँग सम्वन्धित सहयोगी निकायहरुको विवरण तालिका नं. १७ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. १७ : बिषयगत क्षेत्रहरु, अगुवा संस्था र सदस्यहरु

बिषयगत क्षेत्रहरु	अगुवा संस्था	सदस्यहरु	
१) समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति)	▪ जिल्ला समन्वय समिति ▪ नेपाली सेना ▪ सशस्त्र प्रहरी वल ▪ नेपाल प्रहरी ▪ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	▪ नेपाल टेलिकम ▪ स्थानीय एफ.एम., पत्रपत्रिका ▪ नेपाल पत्रकार महासंघ ▪ राष्ट्रिय अनुसन्धान ▪ DEOC ▪ कर्णाली वेसीन कार्यालय
२) खोज तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गाउँपालिका, नगरपालिकाहरु	▪ नेपाली सेना ▪ सशस्त्र प्रहरी ▪ संघिय प्रहरी, प्रदेश प्रहरी र नगर प्रहरी ▪ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	▪ राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय ▪ ईलाका प्रहरी कार्यालय ▪ बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, ठाकुरद्वारा
३) गैर खाद्य सामग्री र शिविर ब्यवस्थापन	▪ शहरी विकास तथा भवन निमार्ण डिभिजन कार्यालय र नेपाल रेडक्रस, बर्दिया शाखा	▪ सामुदायिक वन उपभोक्ता महासघ ▪ सुरक्षानिकाय ▪ प्लान नेपाल ▪ एक्सन एड नेपाल ▪ युनिसेफ ▪ सेभ द चिल्ड्रेन ▪ जिल्ला वन कार्यालय	▪ DEOC ▪ स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति (प्राविधिक शाखा,शिक्षा शाखा) ▪ उद्योग व्यापार सघ ▪ गैसस महासघ ▪ थारु महिला उत्थान केन्द्र ▪ कमैया महिला जागरण समाज नेपाल
४) खाद्य तथा गोदाम ब्यवस्थापन	▪ स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति ▪ स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु	▪ नेपाल प्रहरी ▪ जिल्ला समन्वय समिति ▪ उद्योग वाणिज्य संघ ▪ विश्व खाद्य कार्यक्रम नेपाल ▪ नेपाल रेडक्रस, बर्दिया शाखा ▪ एक्सनएड नेपाल	▪ नेपाल खाद्य संस्थान, राजापुर ▪ कमैया महिला जागरण समाज नेपाल ▪ गैसस महासंघ ▪ थारु महिला उत्थान केन्द्र ▪ जिल्ला कृषि विकास कार्यालय ▪ फेकोफन बर्दिया ▪ जिल्ला खाद्य अधिकार संजाल
५) खानेपानी तथा सरसफाई	▪ खाने पानी तथा सरसफाई सब डिभिजन कार्यालय	▪ स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति (स्वास्थ्य शाखा) ▪ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ▪ वेस नेपाल ▪ जनजागरण महिला संघ	▪ युनिसेफ ▪ प्लान ▪ कमैया महिला जागरण समाज नेपाल

बिषयगत क्षेत्रहरु	अगुवा संस्था	सदस्यहरु	
६) संरक्षण	■ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति (महिला तथा बालबालिका शाखा)	■ जिल्ला वालकल्याण समिती ■ नेपाल प्रहरी (संघिय प्रहरी, प्रदेश प्रहरी र नगर प्रहरी) ■ जि.स.स., ■ युनिसेफ ■ नेपाल रेडक्रस	■ एक्सन एड् नेपाल ■ प्लान नेपाल ■ राधा कृष्ण थारु जनसेवा केन्द्र ■ कमैया महिला जागरण समाज नेपाल ■ दलित महिला उत्थान संघ ■ माइति नेपाल
७) स्वास्थ्य तथा पोषण	■ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति (स्वास्थ्य शाखा)	■ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ■ जिल्ला अस्पताल, जिल्ला आयुर्वेद अस्पताल ■ औषधि व्यवसायी संघ ■ सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रहरु	■ सरकारी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक निकायहरु ■ युनिसेफ ■ सेभ द चिल्ड्रेन ■ जिल्ला समन्वय समिति जनजागरण महिला संघ
८) आपत्कालिन शिक्षा	■ सम्वन्धित स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा बिकास शाखाहरु ■ जिल्ला समन्वय समिति	■ जिल्ला समन्वय समिति ■ एक्सन एड् नेपाल ■ युनिसेफ ■ सेभ द चिल्ड्रेन ■ प्लान नेपाल ■ रुम टु रिड	■ प्याब्सन, एन प्याब्सन ■ आरकेजेएस ■ बेस, बर्दिया ■ कमैया महिला जागरण समाज नेपाल ■ दलित सेवा संघ
९) पुनर्स्थापना तथा पुर्ननिर्माण	■ जिल्ला समन्वय समिति ■ शहरी विकास तथा भवन निमार्ण डिभिजन कार्यालय,	■ जिल्ला वन कार्यालय ■ खानेपानी तथा सरसफाई ■ बबई सिंचाई आयोजना ■ जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डि.कार्यालय ■ नेपाल विद्युत प्राधिकरण ■ सडकडिभिजन कार्यालय ■ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति (प्राविधिक शाखा)	■ सा.वन उपभोक्ता समितिहरु ■ नेपाल टेलिकम ■ जिल्लामा कार्यरत अन्तराष्ट्रिय गैससहरु ■ कमैया महिला जागरण समाज नेपाल ■ नेपाल रेडक्रस बर्दिया शाखा

नोट :

१) हाल जिल्ला स्तरमा रहेका बिषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सहयोगी निकायहरु स्थानीयतह पुर्नसंरचना पश्चात भएको व्यवस्था अनुसार आ-आफ्नो बिषयगत क्षेत्रमा परिचालित हुने छन् ।

२) बिभिन्न क्षेत्रसँग सम्बन्धित निकायहरुको सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नम्बर विषयगत योजना संगै राखिएको छ ।

१.७.३ निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको ध्येय विपद्‌बाट उत्पन्न हुन सक्ने मानवीय तथा भौतिक क्षतिहरुलाई सकेसम्म कम गर्नुको साथसाथै विपद्‌का घटना भै हालेमा विपद् प्रभावितलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सहयोग उपलब्ध गराउनु हो । वर्दिया जिल्लामा विपद्‌को अवस्थामा हुन सक्ने मानवीय तथा भौतिक क्षतिलाई न्युनिकरण गर्न तथा प्रतिकार्यलाई छिटो, छरितो, व्यवस्थित तथा जवाफदेही बनाउन मानवीय सहायताको क्षेत्रमा कार्यरत निकायहरुको पहिचान, पहुँच आँकलन र त्यस्तो महत्वपूर्ण समयमा कसरी सहयोग गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा यकिन गर्न अति आवश्यक हुन्छ । त्यसैले, ती निकायहरुको जिल्लामा पहुँच तथा कार्यक्रमको प्रकृतिलाई तालिका नं. १८ मा उल्लेख गरिएको छ -

तालिका नं. १८ : निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	(क) विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथाव्यवस्थापन ऐन २०७४ गरको व्यवस्था वमोजिम गठित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सामान्य कार्य शर्तहरु : ■ विपद् जोखिम व्यवस्थापन र उद्धारको कार्यमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु संग समन्वय गर्ने । ■ जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरी प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय मार्फत संघीय कार्यकारी समितिमा पेश गर्ने । ■ स्थानीय तहहरुमा रहेका स्थानीय विपद् व्यस्थापन समितिबाट सञ्चालित राहत तथा उद्धारको कार्यको अनुगमन गर्ने र सञ्चालित कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने । ■ समय-समयमा विपद् राहत उद्धार कार्यमा भैरहेको प्रगतिको बारेमा क्षेत्रीय तथा केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी दिने । ■ संघीय कार्यकारी समिति, गृह मन्त्रालय तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राप्त निर्देशनका आधारमा कार्य सञ्चालन गर्ने । ■ वाह्य सहयोगका लागि सरकारी र गैरसरकारी निकायका वीच समन्वय वैठकको आयोजना गर्ने । ■ वाह्य सहयोगका लागि सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, डिएलएसए, रेडक्रस अभियानका सदस्य लगायतका निकायहरुकावीच प्रतिकार्यको समीक्षा गर्न वैठक संचालन गर्ने । ■ क्षतिको विवरण सङ्कलन गर्ने । ■ प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, बहु विषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा , आवस्यकता अनुसार थप लेखा जोखा गर्ने निर्णय गर्ने र संङ्कलित तथ्याङ्क विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने) ।
२	जिल्ला समन्वय समिति, बर्दिया	स्थानीय समन्वय अधिकारी	■ समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने । ■ आवास तथा पुनःस्थापना कार्य गर्ने । ■ स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानविय श्रोत) परिचालन तथा समन्वय गर्ने ।
३	स्थानीय तहहरु(स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति (न.पा/गा.पा)	प्रमुख/ अध्यक्ष वा विपद् सम्पर्क व्यक्ति	■ विपद् जोखिम व्यवस्थापन र उद्धारको कार्यमा सुरक्षा निकाय, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, सामुदायिक विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गरी सोही अनुसार परिचालन गर्ने । ■ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा विपद् लेखाजोखाको प्रतिवेद पेश गर्ने । ■ स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना अनुसारका विषयगत क्षेत्र र सहयोगी निकायहरु समन्वय गरी तत्काल उद्धार तथा राहत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । ■ जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द र प्रदेशस्तरिय आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा विपद्का घटना र सोको प्रभाव वारे जानकारी गराउने । ■ विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शनले तोकेको ढाँचामा फारम तयारी अवस्थामा राख्ने । ■ लेखाजोखाका लागि आवश्यक जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने । ■ तत्काल प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्न लगाउने ।
४	सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल प्रहरी)	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	■ प्रमुख जिल्ला अधिकारीको मातहतमा रही खोज तथा उद्धार कार्यको नेतृत्व तथा उद्धारकार्य गर्ने । ■ बिशेष सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने । ■ विषयगत समितीमा रही सहयोग गर्ने ।

क्र. सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
५	राजनैतिक दलहरू	दलका प्रमुखहरू	▪ समन्वय तथा स्रोत संकलनमा सहयोग । ▪ जनपरिचालन गर्ने ।
६	जिल्ला आपतकालिन कार्य संञ्चालन केन्द्र	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	▪ प्रमुख जिल्ला अधिकारीको मातहतमा रही सूचना संकलन, समन्वय र संप्रेशन गर्ने । ▪ बिषयगत क्षेत्रसंग समन्वय गर्ने । ▪ तथ्यांक ब्यवस्थापन गर्ने ।
७	जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय DLSA (Action Aid Nepal/KMJS Nepal)	स्रोत केन्द्र प्रमुख	▪ विषयगत सदस्य संस्था (राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैसस, सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य आदि)का वीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्ने । ▪ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयगत अगुवा निकाय, सरकारी निकाय, नागरीक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकाय वीच समन्वय गर्ने । ▪ विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरु सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका वारेमा जानकारी राख्दछन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउने । ▪ विषयगत क्षेत्रका कार्यसमूहको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा प्रतिवेदन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्ने । ▪ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम संचालनगर्न सहयोग गर्ने ।
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	▪ खाद्य, गैरखाद्य सामग्री तथा अस्थाई आवास ब्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । ▪ आपत्कालीन आवास तथा बन्दोबस्ती (Logistic) व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने ।
९	जिल्ला स्थित विषयगत सरकारी कार्यालय र स्थानीय तहमा रहेका विषयगत शाखाहरु	बिषयगत सरकारी कार्यालय तथा शाखा प्रमुखहरु	▪ विषयगत समितिमा रहि क्षेत्रगत अगुवा भूमिका निर्वाह गर्ने । ▪ सम्बन्धित कार्यालयको आपत्कालिन योजना निर्माण गर्ने ।
१०	उद्योग वाणिज्य सङ्घ	अध्यक्ष	▪ सुख्खा तथा तयारी खाना RTE जस्तैः चिउरा, भुजा, विस्कुट आदि, खाद्यसामग्री संकलन वितरण र व्यवस्थापनमा सघाउने ।
११	यातायात व्यवसायीहरु	अध्यक्ष	▪ राहात तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरु र जनशक्ति उपलब्ध गराउने ।
१२	नेपाल पत्रकार महासंघ/ सञ्चार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चारकर्मीहरु	▪ सहि सूचना संकलन विष्लेण तथा सम्प्रेषण गर्ने । ▪ सञ्चार माध्यम संग समन्वय गरी परिचालन गर्ने ।
१३	पेशागत व्यवसायी समितिहरु	अध्यक्ष	▪ राहत, उद्धार तथा संरक्षण कार्यमा सहयोग गर्ने ।
१४	गै.स.स.महासंघ, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	▪ मानवस्रोत परिचालन गर्ने । ▪ स्रोत संकलनमा सहयोग गर्ने । ▪ गै.स.स. वीच समन्वय । ▪ क्षमता विकास तथा सहजिकरण कार्य गर्ने ,

२.१ जिल्लास्थित स्रोत–साधनको आँकलन

तालिका नं.:१९ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल (Gap's) को पहिचान

क्र. स.	खाडल (Gap's)	खाडल(Gap's) पुरा गर्न पुर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता	समय सिमा	संयोजक
१	तथ्यांक संकलन र विषयगत तथ्यांक संकलनमा समस्या	● तथ्यांक संकलनका लागि इरा र मिरा फर्मेट भर्ने वारे तालिम । ● IRA, MIRA र CSDA सूचना लिने फर्मेटको छपाइ गर्ने ● मोवाईल डाटा मार्फत तथ्यांक संकलन गर्न प्रयास गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस, सुक्षकर्मी, डिईओसी	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जि.स.स., एक्शन एड, नेपाल रेडकस सोसाईटी जिल्ला शाखा, बर्दिया	असार मसान्त सम्म	श्री डिल्लीराम आचार्य (प्र.अ.) कृष्ण प्रसाद गौतम (सभापति) प्रेम चौधरी-परियोजना अधिकृत/एक्सन एड नेपाल
२	खोज तथा उद्धार सामाग्रीको कमी	● खोज तथा उद्धारका सामग्री -(जस्तै रवर टयुव, डुंगा, डोरी, लाइफज्याकेट) तीनवटै सुरक्षानिकाय र आठ ओटै स्थानीय तहमा भण्डार गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति)	एक्सन एड नेपाल, कमैया महिला जागरण समाज, रेडकस, प्राक्टिकल एक्शन, सिएसडिआर, था.म.उ.केन्द्र	असार मसान्त सम्म	श्री डिल्लीराम आचार्य (प्रशासकिय अधिकृत)
३	सुरक्षा निकायमा पौडी खेल्ने जनशक्तिको कमी	● सुरक्षा निकायका करीव ९० जनालाई पौडी सम्वन्धि ७ दिने तालिम दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह	असार मसान्त सम्म	स्थानीय तहका प्रमुखहरु
४	जिल्लामा गैर खाद्य सामाग्रीको अभाव (एन.एफ.आई किट)	● करीव ५००० परिवारलाई पुग्ने गैर खाद्य सामाग्रीको वन्दोवस्ती गरी ८ वटा स्थानीय तहमा स्टक गरी राख्ने	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जि.स.स., नपा, गा.पा., एक्सन एड नेपाल, विश्व खाद्य, खाद्य संस्थान राजापुर	असार १५	विश्वमित्र कुइकेल (जिसस), स्थानीय तहका प्रमुखहरु, नेरेसो सभापति, प्रेम चौधरी (PO/AAN)
५	विपद्को समयमा कम्तिमा ७२ घण्टा सम्म पुग्ने सुख्खा खाद्द सामाग्रीको अभाव	● करीव ५००० परिवारलाई पुग्ने गैर खाद्य सामाग्रीको वन्दोवस्ती गरी ८ वटा स्थानीय तहले स्टक गरी राख्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति का कृषि शाखाहरु	स्थानीय तह, उद्योग वाणिज्य संघहरु,विश्व खाद्य, खाद्य संस्थान राजापुर, सिएसडिआर	असार १५	स्थानीय तहका कृषि शाखाका प्रमुखहरु
६	वर्षातभन्दा पहिले बाढी संकटासन्नता पहिचान र रोकथामका कार्य गर्न नसकिएको	● वर्षातभन्दा पहिले बाढी संकटासन्नता पहिचान र रोकथामका कार्य गर्ने ।	स्थानीय तहहरु, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, ज. उ. प्रकोप, बबई, ओराही नदी ब्य. का., कर्णाली नदी नि.का.	जि.स.स., स्थानीय तह, भूसंरक्षण, नेरेसो, सिएसडिआर, केएमजेएस, था.म.उ.केन्द्र	असार मसान्त सम्म	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

क्र. स.	खाडल (Gap's)	खाडल(Gap's) पुरा गर्न पुर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता	समय सिमा	संयोजक
७	अन्तर संस्था समन्वयको कमी -(संस्थाहरु वीच अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा) राहत एउटै स्टयाण्डर्ड नभएको	● प्रत्येक स्थानीय तहले विषय गत क्षेत्रहरुको छुट्टा छुटटै प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने	सम्पूर्ण स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रक्षेत्रगत अगुवा निकायहरु	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरु	असार मसान्त	स्थानीय तहका प्रमुखहरु, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (AAN Nepal)
८	प्रभावित स्थलमा जानका लागि बाटोको समस्या	● हेलिकप्टर तथा मोटर वोटको व्यवस्था गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	जि.स.स., सुरक्षा निकाय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरु	आवश्यक्ता अनुसार	जिल्ला प्रशासन, स्थानीय तहहरु, नेपाल प्रहरी, सेना र सशस्त्र प्रहरी
९	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सक्रियता वढाउने ।	● गा.पा./न.पा.मा राहत सामाग्री तयारी अवस्थामा राख्ने र आपत्कालिन कोष स्थापना । ● कमचारीहरुलाई तयारी अवस्थामा रहन र बर्षातको समयमा विदा नलिन पत्राचार गर्ने	स्थानीय तहहरु, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सम्वन्धि गाँउपालिका, नगरपालिकामा काम गर्ने संस्था	निरन्तर	नगरपालिका/ गाउपालिका प्रमुखहरु
१०	डिइओसीमा स्थायी प्रकृतिको जनशक्तिको व्यवस्थापन	● डिइओसीमा अधिकृत स्तरको दक्ष जनशक्तिको नेतृत्वमा निरन्तर ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्लामा कार्यरत अन्तराष्ट्रिय गैससहरु	निरन्तर	डिल्लीराम आर्चाय (प्र.अ. जिल्ला प्रशासन कार्यालय)
११	प्रत्येक स्थानीयतहमा स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना गर्ने	● सबै स्थानीय तहमा विपद् सूचना संयन्त्र तयार गर्ने । ● विपद् फोकल पर्सनलाई सूचना व्यवस्थापन सम्वन्धि तालिम दिने । ● दक्ष जनशक्तिको अभिलेख तयार गर्ने ।	सम्पूर्ण स्थानीय तहका प्रमुखहरु	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	अषाढ मसान्त	सम्पूर्ण स्थानीय तहका प्रमुखहरु

२.२ भौतिक साधन श्रोतको आवश्यकता र (Gap) खाडल

तालिका नं.:२०

सामाग्रीको विवरण	आवश्यकता	जिल्लामा श्रोत	खाडल	संभावित सहयोग
सामग्री ढुवानी ट्रक र ट्रिपर	५ नगरपालिका र २ गाउँपालिकामा	गु.न.पा.संग २ ट्रिपर र १ ट्र्याटर जि. प्रहरी र शसस्त्र प्रहरीसंग १,१ ट्रक		
जनशक्ति तथा खाद्यान्न ओसार पसार साधन र जिप हलुका सवारी		जि.प्रहरी		जिल्ला प्रहरी, WFP, NRCS
गोदाम राहत सामाग्री भण्डारका लागी	२५० मे.टन क्षमता भएको २ वटा गोदामघर (गुलरिया न.पा.मा १ र राजापुरमा १)	राजापुर खाद्य संस्थान १		स्थानीय तह, स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.हरु
मान खोलामा बाढी पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना	वर्षा मापन केन्द्र र सूचना संयन्त्र			जिल्ला समन्वय समिति
ओराही खोला बाढी पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना				ठाकुरबाबा र मधुवन नपा
र्‍याफ्टिङ्ग वोट उद्धार सामाग्री	२ थान			जिल्ला प्रशासन कार्यालय , जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह र अन्य सहयोगी निकाय
सुरक्षित आवास(उच्च मचान)	१० वटा(गु.न.पा.४, बारबर्दिया ३, राजापुर न.पा.३ वटा)			स्थानीय तह, प्रदेश सरकार, केन्द्र सरकार र दातृ निकायहरु

२.३. सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

- विपद् व्यवस्थापनकाविविध उद्देश्यका लागि विषयगत क्षेत्र भित्र र वाहिर समन्वयात्मक संयन्त्र स्थापना गर्ने ।
- सुरक्षा निकायका कर्मचारी तथा रेडक्रसका स्वयंसेवकहरुलाई खोज तथा उद्धार सम्बन्धी तालिम दिने ।
- गैरखाद्य सामग्री तथा अन्य प्रतिकार्य सामग्रीहरुको संकलन तथा भण्डारण ।
- जिल्लास्तरमा कार्य संचालन विधि सहित आपत्कालीन् प्रतिकार्य कोष स्थापना गर्ने ।
- विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी कृतिम घटना अभ्यास तथा नमूना अभ्यास संचालन गर्ने ।

यसैगरि मौसम पूर्वानुमान गरि नदी तटिय समुदायका वासिन्दाहरु लाइ बाढी आउनु पूर्व सजग गराइ जिउधनको सुरक्षा गर्ने उद्धेश्य का साथ यस जिल्लामा पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य संचालन विधी (SOP) बर्दिया, नेपाल तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। सोको संक्षिप्त रुप अनुसूचि ३७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

३.१ विषयगत क्षेत्रः समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन

अगुवाई गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंञ्चालन केन्द्र (DEOC)
मुख्य बिपद्को किसिमः बाढी,भुकम्प, आगलागी,हावाहुरी, जंगलीजनावरको आक्रमण, शितलहर,लू

विपद्को अनुमानित अवस्थाः

- यस जिल्लामा हुनेगरेका बाढी, भुकम्प,आगलागी, हावाहुरी, जंगलीजनावरको प्रकोप, शितलहर, लगायत प्रकोपवाट हुने विपद्को जोखीमवाट सम्भाव्य प्रभावित २०,००० परिवारका १००,००० जना हुन सक्नेछन्।
- ६ वटा नगरपालिका र २ वटा गाउँपालिकाका प्रभावित समुदायले सम्बन्धित निकायसँग सम्पर्क र समन्वय विस्तार गर्नुपर्ने हुन सक्छ ।
- सूचना प्रविधिहरू अवरुद्ध वा नष्ट भई सूचना आदान-प्रदानमा समस्या आउनसक्छ।
- सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलनमा कठिनाइ उत्पन्न हुनसक्छ ।
- कर्णाली नदीको कैलाशपुरी तथा ववई नदी अन्तरगत भारतको सिमानामा रहेको गोपिया व्यारेजहरुका गेटहरुका कार ण पानीको प्रवाह अवरुद्ध हुनगइ नेपालतर्फको भूभाग तथा समुदायहरु डुवानमा पर्न सक्ने।
- बाढी तथा भूकम्पका कारण भौतिक पुर्वाधारहरु जस्तै भवन, पुल, कलभर्ट सडक, विद्युत प्रशारण लाइन क्षति हुनसक्छ ।
- आगलागी तथा जङ्गलि जनावरका कारण भौतिक संरचना घरगोठ, धनमाल तथा मानवीय क्षति हुनसक्छ ।
- सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलनमा दक्ष जनशक्तिको अभाव हुनसक्छ ।
- महामारी जन्य सम्भाव्य रोगहरु देखा पर्नसक्छन्।
- कृषि वालीमा रोगजन्य तथा किट जन्य प्रकोप हुन सक्नेछ।

बिषयगत उद्देश्यः

- सूचना संकलन एवं व्यवस्थापनका लागि विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन अनुसारको ढाँचा सहितको ठोस संयन्त्र स्थापना गर्ने, सुचनाप्रवाहका वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गर्ने तथा सूचनाहरूलाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा उपलब्ध गराई प्रभावकारी प्रतिकार्य प्रणाली सुनिश्चित गर्ने।
- सूचना संकलन एवं व्यवस्थापनका लागि जिल्ला, स्थानीय तह गा.पा./न.पा., ने.रे.सो.शाखा, उपशाखामा जनशक्ति तयार गरि राख्ने।
- स्थानीय तह गा.पा./न.पा.मा सूचना तथा सम्पर्क व्यक्ति तोकि राख्ने।
- समुदायलाई बाढीको पूर्वसूचना प्रदान गर्ने।
- विभिन्न किसिमका प्रकोपहरुका कारण हुन सक्ने विपद्को जोखिम सम्बन्धी पूर्व जानकारी दिन यथासम्भव प्रयास गर्ने।
- प्रभावित समुदायलाई खोज तथा उद्धार एवं राहत व्यवस्थापन क्षेत्रसँग सम्पर्क-समन्वय विस्तार गर्ने।
- विपद्को समयमा गठित सबै विषयगत क्षेत्रहरुको उपयूक्त परिचालन तथा समन्वय कायम गर्ने।
- प्राप्त सूचनाहरु संकलन तथा विश्लेषण गरी जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र र जिल्ल विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत सम्प्रेषण गर्ने।
- मनसूनको समयमा माथिल्लो तटिय क्षेत्र, छिमेकी जिल्लाहरु र भारतिय समकक्षीसंग निरन्तर सम्पर्कमा रहि डुवान, कटान र क्षतिका बारेमा जानकारी लिने दिने र समस्या समाधानका लागि पहल गर्ने।
- संघ, प्रदेश, जिल्ला, स्थानीयतह र समुदायस्तरसम्म प्रभावकारी समन्यय गरी बिपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि जिल्ला आपतकालिन संचालन केन्द्रले भुमिका खेल्ने। विपद् सम्वन्धि सवै सूचना सङ्कलन विष्लेषण र प्रशारणमा एकद्वार प्रणालीको नीति अवलम्व गर्ने।

रणनीतिः

- समुदायमा हुनसक्ने संभावित विपद्को सूचनाहरु सम्बन्धीत निकायहरुबाट निरन्तर प्राप्त गर्ने र विश्लेषण गर्ने ।
- विभिन्न निकायका सूचना अधिकारी एवम् समुदायस्तरका सूचना सर्म्पक व्यक्ति/समुह मार्फत स्थानीयतह, स्थानीयतहका विपद् व्यवस्थापन समितिहरु, सुरक्षा निकाय, स्थानीय राजनितिक दल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, संचारमाध्यमहरु, स्थानीय संघसंस्थासंग समन्वय र सहकार्य गरी DEOC मार्फत संभाव्य प्रभावित क्षेत्र तथा निकायहरुमा सुचना सम्प्रेषण गर्ने ।
- प्राप्त सूचनाहरु आ-आफ्ना तालुक निकायहरुमा पठाउने ।
- संभावित प्रकोप हुनसक्ने अवधिभर र विपद्को समयमा स्थानीय समाचार माध्यम (एफ. एम. रेडियो, टि.भि., पत्रिका) मार्फत प्रसारण तथा प्रकाशन गर्ने ।
- विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरुलाई सक्रिय वनाउन भूमिका निर्बाह गर्ने ।

तालिका नं. २१ : विपद् अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजनाः

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
०-१ घण्टा	▪ तत्काल सरोकारवाला सम्पर्क व्यक्तिहरुसग सूचना लिने ▪ कर्णाली र बबईको जल मापन केन्द्रका गेज रिडरहरु संग निरन्तर सम्पर्क गरी बाढीको सूचना सङ्कलन गर्ने । ▪ कर्णाली वेसिन कार्यालय नेपालगञ्जसँग निरन्तर मौसमी विवरण लिने ▪ जिल्ला प्रहरी कार्यालयको कन्ट्रोल रुममा रहेको विद्युतिय डिस्प्ले बोर्डमा सम्पर्क गर्ने साथै निरन्तर अनुगमन गर्ने । ▪ सम्भाव्य प्रभावित समुदायहरुलाई बाढीको सूचना एफ एम रेडियो र टेलिफोन मार्फत आवश्यकताको आधारमा प्रवाह गर्ने । ▪ न.पा./गापा. तथा समुदाय स्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी नियमित सूचना आदान प्रदान गर्ने ▪ बिषयगत क्षेत्रलाई तत्काल सूचना दिने । ▪ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति र NEOC मा प्रतिवेदन गर्ने । ▪ उद्धार कार्यको लागि थप जनशक्ति र श्रोत साधनका लागि REOC /NEOC मा तुरुन्त सम्पर्क गर्ने । ▪ अन्तरजिल्ला समन्वय गर्ने ।	▪ स्थानीय तहमा रहेका सरोकारवाला व्यक्तिहरुको टेलिफोन नम्वर अद्यावधिक गर्ने । ▪ जलमापन केन्द्रमा कार्यरत व्यक्तिहरुसंग सर्म्पक गर्ने । ▪ जल तथा वर्षामापन केन्द्रमा रहेका उपकरण र जिल्ला प्रहरी कार्यालयको कन्ट्रोल रुममा रहेको विद्युतिय डिस्प्ले बोर्डको अवस्था वारे जानकारी लिने । ▪ कर्णाली वेसीन कार्यलयवाट मौसम पुर्वानुमानको आंकलन गरि रहने । ▪ सम्बन्धीत सरोकारवाला निकायका सूचना अधिकारी मार्फत बाढी प्रभावित समुदायहरुलाई सूचना प्रवाह गर्ने । ▪ प्रभावित हुने समुदाय लाई मेगाफोन र साईरन मार्फत जानकारी गराउने । ▪ प्रत्येक समुदायमा सूचना अपडेट गराई राख्ने । ▪ प्रभावित समुदायमा पहुँच योग्य रेडीओ एफ. एम.संग सम्पर्कमा रहि निरन्तर सूचना सम्प्रेषण गर्ने ।	▪ बाटो कल्भर्टहरुमा क्षति हुन सक्ने । ▪ प्राविधिक कारणले फोन सम्पर्कमा ढिलाई हुने । ▪ अनुमान भन्दा बढी जोखिमको विपद् आउन सक्ने ।	DEOC, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति. जि.स.स., गाँउपालिका, नगरपालिका ,स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कर्णाली वेसीन कार्यालय, ने.रे.सो. बर्दिया, स्थानीय एफएमहरु	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
१-७ घण्टा	▪ जलमापन केन्द्रहरुमा नियमित सम्पर्क गर्ने र सूचना सम्प्रेषण गर्ने । ▪ बिषयगत क्षेत्रको बैठक गरी आ-आफ्ना केन्द्रिय निकायमा सूचना प्रवाह गर्ने र गर्न लगाउने । ▪ जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गृह मन्त्रालयको NEOC मा निरन्तर जानकारी गराउने । ▪ कर्णाली वेसिन कार्यालय नेपालगञ्जसग निरन्तर मौसमी विवरण लिने । ▪ डिईओसीले ३ दिने मौसम पूर्वानुमान सूचना प्रवाह गर्ने ।	▪ ०-१ घण्टामा गर्ने सवै गतिविधिलाई निरन्तरता दिने ।	▪ बाटो कल्भर्टहरुमा क्षति हुन सक्ने । ▪ प्राविधिक कारणले फोन सम्पर्कमा ढिलाई हुने । ▪ अनुमान भन्दा बढी जोखिमको विपद् आउन सक्ने ।	DEOC, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जि.स.स., जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कर्णाली वेसिन कार्यालय	
७-२४ घण्टा	▪ उपचारको क्रमलाई निरन्तरता दिने । ▪ उद्धार गरिएका व्यक्तिहरुको लगत तयार गर्ने ▪ अन्य विषयगत क्षेत्रका क्रियाकलापमा समन्वय र सहयोग गर्ने । ▪ प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पठाउने	▪ प्रभावित व्यक्तिहरुलाई उपचारको लागि शिविर व्यवस्थापन गर्ने । ▪ उद्धार गरिएको व्यक्ति (घाईते र विस्थापित) हरुको लगत तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।	▪ शिविर व्यवस्थापनका लागि उचित ठाँउ छनौटमा कठिनाई हुन सक्ने । ▪ समन्वयमा ढिलो भए प्राथमिक उपचार र शिविर सञ्चालनमा ढिलाई हुने ।	DDMC, DEOC जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, LDMC, DLSA र अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी समुदाय	
२४-४८ घण्टा	▪ विपद्बाट प्रभावितहरुको लगत तयार गर्ने । ▪ अस्थायी शिविर व्यवस्थापन गर्ने । ▪ मृत जनावरको दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने । ▪ अस्थायी शिविर सुरक्षा व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।	▪ तयार गरिएको लगतका आधारमा राहत वितरणका लागि विषयगत क्षेत्र परिचालन गर्ने । ▪ अस्थायी शिविरमा सुरक्षा व्यवस्था गर्न सुरक्षा निकायलाई परिचालन गर्ने ।		DEOC, जि.प्र.का., जि.स.स.,जिल्ला प्रहरी कार्यालय	
४८-७२ घण्टा	▪ खोज तथा उद्धार कार्य निरन्तरता दिने ▪ दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने । ▪ व्यक्तिगत क्षति भएको सम्पतिको विवरण संकलन गर्ने ।	▪ व्यक्तिग क्षति भएका विवरणलाई सम्प्रेष्ण गरी समबिन्धत निकायमा पठाउने । ▪ सुरक्षा निकायलाई विपद् सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धी तालिम दिने	▪ समयमै व्यवस्थापन गर्न नसक्दा दुर्गन्ध फैलन सक्ने । ▪ दक्ष जनशक्ति नभए गलत तथ्यांक आउन सक्ने ।	DEOC , DDMC, सुरक्षा निकाय र LDMC	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
७२ घण्टा देखि ७ दिन	▪ उद्धार कार्यमा निरन्तरता प्रदान गर्ने । ▪ शिविर व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । ▪ स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने ।	▪ सुरक्षा निकायमा समन्वय गर्ने । ▪ सुरक्षित आश्रय स्थलको पहिचान गरी तयारी अवस्थामा राख्ने । ▪ स्वास्थ्य विषयगत क्षेत्रलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	▪ समन्वय र उद्धार कार्य हुन नसकेमा जनधनको क्षति हुन सक्ने ।	DDMC, LDMC, सुरक्षा निकाय, समुदाय, स्वास्थ्य विषयगत क्षेत्र	
७ दिन देखि १ महिना भित्र	▪ समन्वय र सुरक्षा व्यवस्थापन । ▪ स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन सहयोग ।	▪ DDMC को बैठक बस्ने । ▪ सुरक्षा समितिको बैठक बस्ने । ▪ खाद्य विषयगत क्षेत्रलाई राहतका लागि परिचालन गर्ने । ▪ उपचार कार्यलाई निरन्तरता दिने ।	▪ समयमा खाद्य समाग्री उपलब्ध नभए भोकमरी, कुपोषण वृद्धी हुने । ▪ महामारी फैल्न सक्ने ।	DDMC, सुरक्षा समिति, LDMC, समुदाय	

तालिका नं. २२ : कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यः

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालिम...आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	जलमापन केन्द्रहरुको सम्पर्क व्यक्तिहरुको नाम र फोन नम्बर अद्यावधिक गर्ने ।	DEOC	सम्पर्क गरि नम्बर संकलन गर्ने	मनसुन पूर्व
२.	बाढी प्रभावित समुदायहरुलाई सूचना गर्न सम्पर्क व्यक्तिहरुको नाम र फोन नम्बर सङ्कलन गर्ने ।	DEOC	महत्वपूर्ण टेलिफोन सूचि तयार गरी वितरण गर्ने	मनसुन पूर्व
३.	रेडियो एफ एम स्टेसनको फोन नम्बर र सम्पर्क व्यक्तिहरुको नामावली सूचि तयार गर्ने र वितरण गर्ने ।	DEOC	प्रत्येक्ष भेटघाट, टेलिफोन सम्पर्क	मनसून पूर्व
४.	जिल्ला प्रसाशन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, सुरक्षा निकायहरु, रेडक्रस र रेडियोहरुको सूचना सम्पर्क व्यक्ति पहिचान गर्ने ।	DEOC	विपद्मा कार्यरत संस्था तथा अन्य स्रोतहरु मार्फत	मनसुन पूर्व
५.	प्रत्येक नगरपालिका तथा गाउँपालिकामा सूचना सम्पर्क व्यक्तिहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने र जलमापकहरुको फोन नम्बरहरु उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह, रेडक्रस ,कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	बैठक, कार्यशाला	मनसून पूर्व
६.	सञ्चारकर्मीहरुलाई www.hydrology.gov.np, mfd.gov.np www.daobardiya.gov.np , www.drrportal.gov.np, flood forecast का बारे जानकारी गराउने ।	DEOC , जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गाँउपालिका, नगरपालिका, कर्णाली वेसिन कार्यालय, प्राक्टिकल एक्सन	बैठक, कार्यशाला	मनसुन पूर्व

३.२ विषयगत क्षेत्रः खोज तथा उद्धार

अगुवाइ गर्ने निकायः जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र(DEOC)

मुख्य बिपद्को किसिमः बाढी, भुकम्प, जंगलीजनावर र आगलागी

विपद्को अनुमानित अवस्थाः

वाढी ,भुकम्प, आगलागी वाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय असर :

- बाढीवाट प्रभावित १५००० परिवार र भूकम्प वाट प्रभावित ५,००० परिवारमध्ये ३००० परिवारलाई तत्कालउद्धार गर्नुपर्ने अवस्था रहने ।
- भूकम्प तथा बाढीबाट भौतिक संरचनाहरु, घर, बाटो, पुल कलभर्ट आदि भत्किन सक्छ यातायात अवरुद्ध हुनसक्ने ।
- मानिसहरु वेपत्ता हुने, पुरिने, वगाउने, नदी वीचमा फस्ने, घाइते हुने तथा मानवीय क्षति हुनसक्ने ।
- ६ नगरपालिका र २ वटा गा.पा.का जोखिम यूक्त क्षेत्रहरुमा डुवान, कटान र पटान हुन सक्ने ।
- सहर उन्मुख वस्तीहरु भूकम्पिय जोखिममा पर्ने ।
- सूचना सम्पर्क बिच्छेद हुने र कायम गर्न कठिन हुने ।
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायीरूपमा क्षति, बाल-वालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक क्षमता(अपाङ्ग) भएका मानिसहरू मुख्य रूपमा प्रभावित हुने ।
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्र जस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरू माथि चाप पर्ने ।
- सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरूमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा चोरी, लुटपाट, बलात्कार र मानव बेचबिखन जस्ता घटनाहरु हुन सक्ने ।

विषयगत उद्देश्यः

- प्रभावितहरुको तत्काल जीवन बचाउनु ।
- सम्भावित मानविय क्षति कम गर्नु ।
- सुरक्षित स्थानको खोजी गर्ने ।
- विपद्मा परेका समुदायलाई उद्धार गरी सुरक्षित आश्रय स्थलमा राख्ने ।
- विपद्को समयमा प्रभावित समुदाय तथा सुरक्षा पोष्टहरुमा खोज तथा उद्धारका लागि अवश्यक सामाग्रीहरुको प्रवन्ध मिलाउने ।
- विपद्मा परेकाहरुलाई उद्धारका लागि खोजी गर्नु विशेष गरी : महिला, वालवालिका, जेष्ठ नागरीक, फरक क्षमता भएका अपांग तथा असहायको खोजी कार्यमा प्राथमिकता दिने ।
- विपद्मा परेको व्यक्तिहरुको यथाशिघ्र खोज तथा उद्धार कार्य गरि जीउधनको सुरक्षा गर्ने ।
- बिपद्को कारणले जीवन जोखिममा परेका व्यक्तिहरूको प्राथामिकतानुसार उद्धार गर्ने ।
- विपद्मा परेकालाई समयमै आधारभूत आवश्यकताका राहत सामग्री वितरण गर्ने ।

रणनीति :

- सुरक्षा निकायको समन्वयमा समुदायका तालिम प्राप्त जनशक्तिहरुलाई परिचालन गराउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने
- उद्धार सामाग्रीहरुको थप आपूर्तीका लागि सम्बन्धित निकायहरुमा समन्वय गरि व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने ।
- DEOC/DLSA मार्फत विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरुसँग समन्वय गरी खोज तथा उद्धार कार्यको लागि थप आवश्यक पर्ने साधन (सवारी साधन समेत) को प्रबन्ध मिलाउने ।

तालिका नं.२३ : विपद् अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
०-१ घण्टा	▪ सुचना प्राप्त गर्नासाथ आपत्कालिन बैठक बस्ने । ▪ खोज तथा उद्धार टोलीको परिचालन र खोज तथा उद्धार कार्यको थालनी । ▪ स्वयम् सेवकहरु परिचालन गर्ने ▪ DDMC का सदस्यलाई जानकारी दिने । ▪ प्रभावित क्षेत्रको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने । ▪ सुरक्षित स्थाको पहिचान गर्ने ।	▪ सम्वद्ध व्यक्तिहरुको सम्पर्क नम्वर राख्ने । ▪ खोज तथा उद्धार टोलीको लागि आवश्यक वन्दोवस्तीको सामग्री तयारी गर्ने । ▪ खोज तथा उद्धार टोली तथा स्वयंसेवकहरु परिचालन गर्ने । ▪ प्राथमिक उपचारको टोली परिचालन गर्ने । ▪ रेकर्ड तयारी गर्ने । ▪ स्वयंसेवकहरुलाई अभिमुखिकरण ।	▪ उद्धार सामग्रीहरु प्रयाप्त मात्रामा नभएको, जस्तै लाईफ ज्याकेट, Climbing rope, Rafting Boat ▪ जोखिम क्षेत्रमा रहेका सुरक्षा निकायका पोष्टरुमा थप उद्धार सामाग्रीको व्स्था गर्नु पर्ने ।	स्थानीय तह, DEOC , जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरु, प्रदेश विपद् ब्यवस्थापन समिति, गृहमन्त्रालय र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
१-७ घण्टा	▪ घटनाको द्रुत लेखाजोखा गर्ने । ▪ हराएकाहरुको खोजी र खोज तथा उद्धारका कार्य जारी राख्ने । ▪ आवश्यकता अनुसार मोटरबोट, हेलिकप्टर, रवर बोट आदिको प्रयोग गरी खोज तथा उद्धारकार्य गर्ने ।	▪ खोज तथा उद्धार टोलीको लागि आवश्यक वन्दो वस्तीको सामग्रीहरूको तयारी अवस्थामा विभिन्न ६ स्थानमा राख्ने ▪ खोज तथा उद्धार टोली तथा स्वयंसेवकहरु परिचालन गर्ने । ▪ प्राथमिक उपचारको टोली परिचालन गर्ने ▪ रेकर्ड तयारी गर्ने । ▪ हेलिकप्टर विपद्को समयकोलागि तयारी अवस्थामा राख्न समन्वय गर्ने ।	▪ जोखिम क्षेत्रमा रहेका सुरक्षा निकायका पोष्टमा थप उद्धार सामाग्रीको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरु, प्रदेश विपद् ब्यवस्थापन समिति, गृहमन्त्रालय र रेडक्रस सोसाइटी, DEOC	
७-२४ घण्टा	▪ जोखिममा रहेकालाई स्थानान्तरण गर्ने ▪ घाईतेहरुलाई प्राथमिक उपचार गर्ने ▪ प्राथमिक उपचार गरि थप उपचारका लागि अस्पताल पठाउने । ▪ घटना मुचुल्का तयार गर्ने, मृत फेला परेमा पोष्टमार्टमको लागि अस्पताल पठाउने । ▪ खोजी तथा उद्धार कार्यको निरन्तरता ।	▪ सम्वद्ध व्यक्तिहरुसंग सम्पर्क गरि रहने । ▪ स्वयंसेवकहरुलाई परिचालनमा निरन्तरता ▪ प्राथमिक उपचारको टोली परिचालनमा निरन्तरता । ▪ सुरक्षा निकाय र तालिम प्राप्त स्वयम सेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ▪ रेकर्ड तयारी गर्ने ।		नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, प्रदेश विपद् ब्यवस्थापन समिति, गृहमन्त्रालय, रेडक्रस सोसाइटी	

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
२४-४८ घण्टा	▪ खोजतलासको क्रममा भेटिएका व्यक्ति तथा सम्पत्तीहरु सम्बन्धित परिवारहरुलाई जिम्मा लगाउने । ▪ घटनाको द्रुत लेखाजोखालाई निरन्तरता दिने ▪ थप भेटिएका घाईतेहरुलाई प्राथमिक उपचार गर्ने ▪ प्राथमिक उपचार गरि थप उपचारको लागि अस्पताल पठाउने ▪ घटनाको बारेमा DDMC मा प्रतिवेदन दिने ▪ बेपत्ता व्यक्ति, व्यक्तिगत सम्पति, पशु चौपाय खोजी दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने ।	▪ सम्वद्ध व्यक्तिहरुसंग सम्पर्क गरि रहने । ▪ स्वयंसेवक परिचालनमा निरन्तरता । ▪ प्राथमिक उपचारको टोली परिचालनमा तयारी अवस्थामा राख्ने। ▪ सुरक्षा निकाय र तालिम प्राप्त स्वयम सेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ▪ रेकर्ड तयारी गर्ने । ▪ खोजि तथा उद्धार कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने । ▪ शिविर व्यवस्थापन गर्ने		स्थानीय विपद् तथा वडा विपद् ब्यवस्थापन समिति, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, प्रदेश विपद् ब्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय, रेडक्रस सोसाइटी	

तालिका नं. २४ : कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	जोखिममा रहेका व्यक्ति वा समूहको पहिचान गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति र सम्बन्धित गा.पा., न.पा., ने.रे.सो., एक्सनएड नेपाल, KMJS	घरधुरी सर्वेक्षण,जि.स.स., गा.पा., न.पा. को पार्श्वचित्र, स्थानीय विपद् जोखिम ब्यवस्थापन तथा जलबायू अनुकुलन योजना	हरेक वर्षको पुष मसान्त सम्ममा
२	क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरूसंग समन्वय बैठक गर्ने ।	स्थानिय विपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय,DEOC	बैठक	जेष्ठ मसान्त सम्म
३	विपद् व्यवस्थापन कार्यसंग सम्बन्धी कृतिम अभ्यास गराई फौजलाई तयारी राख्ने ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल ,NRCS , DEOC	तालिम तथा कृत्रिम घटना अभ्यास	असार मसान्त सम्ममा
४	उद्धार सामग्रीहरूको संकलन ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल	समन्वय	आषाढको अन्त्य सम्ममा
५	सुरक्षा निकायका इकाईहरु तथा समुदाय स्तरका तालिम प्राप्त स्वयम सेवकहरुको सम्पर्क सुचि तयार गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रेडक्रस, स्थानीय तह	फोन, इमेल, संकलन गरी राख्ने	„
६	सुरक्षा निकाय तथा समुदाय स्तरमा रहेका उद्धार टिमलाई अभिमुखिकरण	DDMC, DEOC	अभिमुखिकरण	असार दोश्रो हप्ता
८	खोज तथा उद्धार टोलीलाई पौडी सम्वन्धि व्यवहारिक अभ्यास (Simulation) गर्ने	DDMC,सुरक्षा निकाय, एक्शन एड	तालिम दिने	„
९	मौजुदा सामाग्रीहरुको जांच/परिक्षण गर्ने ।	DDMC, DEOC ,सुरक्षा निकाय र स्थानीय समुदाय	अनुगमन गर्ने, पूर्व अभ्यास गर्ने ।	निरन्तर
१०	आवश्यकता अनुसारको सामाग्रीहरुको पुग/नपुग आँकलन गर्ने	DEOC ,सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र	संकलन, ढुवानी र आवश्यक्ता पहिचान गर्ने ।	

खोज तथा उद्धार क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि: अनुसूचि ७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने मानविय श्रोत (तालीम प्राप्त जनशक्ति): अनुसूचि २ र ३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान

खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरुको यस वर्षको मौजाद विवरण अनुसूचि २० मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.३ विषयगत क्षेत्र: गैर खाद्य सामग्री र शिविर व्यवस्थापन

अगुवाइ गर्ने निकाय: शहरी विकास तथा भवन निमार्ण डिभिजन कार्यालय /नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा वर्दिया

गैर खाद्य सामग्री र शिविर व्यवस्थापन क्षेत्र :

विपद्को अवस्थामा विस्थापित व्यक्ति, परिवार तथा समुदायलाई स्थिति सामान्य भएर आफ्नो घर फर्किने अवस्था तयार नभएसम्म आपत्कालीन आश्रयस्थलमा राख्नु पर्ने हुन्छ । सामान्यतया समुदायमा उपलब्ध विद्यालय, सामुदायिक भवन, मन्दीर, न.पा., गाँउपालिका, सरकारी भवन तथा सार्वजनिक स्थानलाई आपत्कालीन आश्रयस्थलको रुपमा प्रयोग गर्नु पर्ने हुन्छ भने आवश्यक भएमा अस्थायी शिविर खडा गरी बसोवास गराउनु पर्ने हुन्छ । आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रले विस्थापितका लागि दैनिक जीवनयापनका लागि भाँडावर्तन, ओड्ने, ओछ्याउने लुगाफाटो वा खाना बनाउने, खाने भाँडा र इन्धन लगायतको मानवीय सेवा उपलब्ध गराउनु पर्ने हुन्छ ।

मुख्य बिपद्को किसिम: बाढी, भुकम्प र आगलागी

विपद्को अनुमानित अवस्था:

जोखिममा पर्ने अनुमानित जनसंख्या: उच्च जोखिममा रहेका गाँउ पालिका तथा बाढीको कारण १५००० परिवार मध्ये पुर्ण क्षति हुन सक्ने अनुमानित ५००० परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । भुकम्प को कारण ५००० परिवार मध्ये पुर्ण क्षति हुन सक्ने अनुमानित ३००० परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । आगलागीको कारण वार्षिक १५० परिवार पुर्ण क्षति हुन सक्ने परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । वर्दिया जिल्लामा उल्लेख गरिए वमोजिमको विपद्ले निम्न अवस्था आउन सक्ने आँकलन गरिएको छ ।

- व्यक्तिगत घरहरु, सार्वजनिक र सामुदायिक भवनहरु क्षति/नष्ट भएको हुनेछ ।
- विपद्ले विस्थापित भई खुल्ला स्थानमा वसोवास गर्नुपर्ने अवस्था सृजित हुनेछ ।
- यातायातमा अवरुद्ध भइ आवतजावतमा कठिनाई हुन सक्नेछ ।
- सुरक्षित आश्रयस्थल तथा गैर खाद्य सामाग्रीको अभाव हुनसक्नेछ ।
- अपाङ्गता, वालवालिका, विशेष परिस्थितिका महिला, जेष्ठनागरिकलाई दैनिक जीवन निर्वाहमा अप्ठ्यारो परिस्थिति सृजना हुन्छ ।
- विद्यालय, प्रहरी चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरू, सार्वजनिक भवन, सामुदायिक आश्रयस्थल जस्ता सार्वजनिक संरचनाहरूमा विस्थापित मानिसहरूको बसोवासको लागि दबाव पर्ने ।

विषयगत उद्देश्य:

- तत्काल गैर खाद्य सामाग्री त्रिपाल कम्मल आदीको व्यवस्थापन गर्ने ।
- सुरक्षित वासको लागि स्थान तथा आश्रयस्थल पहिचान गरि शिविरहरू र अस्थायी भौतिक संरचना निर्माण गर्ने ।
- विपद्का कारणले घरवार विहीन मानिसहहरूका निम्ति स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्ने ।

रणनीति :

- विपद्को समयमा भौतिक तथा मानवीय क्षति न्यूनिकारणका लागि तत्काल उपलब्ध स्थानीय श्रोत र साधनको उच्चतम प्रयोग गरि आकस्मिक शिविर व्यवस्थापन गर्न स्थानीय निकाय तथा सरोकारवालाहरुको समन्वयमा स्थानीय स्तरका स्वयम सेवकहरुलाई व्यवस्थापन र परिचालन गर्ने ।
- विपद् प्रभावित व्यक्ति/परिवारहरूका लागि समयमा नै राहत प्रतिकार्य समूहको पहूँच सुनिश्चित गरी गैरखाद्य सामग्रीको उपलब्धता तथा सुरक्षित स्थलहरूमा अस्थायी आवासको व्यवस्था गरी विपद्को अवस्थाबाट जनजीवन सामान्य बनाउने ।
- विपद्बाट पूर्णरुपमा प्रभावित हुनसक्ने पूर्वानुमान गरिएका परिवारलाई तत्काल अस्थायी आवासको व्यवस्था गर्ने र आवश्यकता एवं श्रोतको उपलब्धताको आधारमा गैरखाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने ।

तालिका नं. २५ : विपद् अवस्थामा आधारित आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपत्कालीन कार्य(विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि स्रोत व्यवस्थापन
० देखि १ घण्टा	▪ क्लष्टर सदस्यलाई गैह्र खाद्य क्षेत्रको बैठकको सुचना दिने । ▪ सुचना संकलन ।	▪ गैर खाद्य क्षेत्रको सदस्यहरुको सर्म्पक नम्बर राख्ने । ▪ सरोकारवाला निकाय भित्रका सदस्यहरुको सम्पर्क नम्बर अद्यावधिक गर्ने	▪ टेलिफोन सम्पर्क विच्छेद हुनसक्ने अवस्था ।	शहरी विकास तथा भवन निमार्ण डिभिजन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, प्रहरी, DEOC, नपा/गापा	DDMC/DEOC,DCC, DUDBC, रेडक्रस, संघसस्था
१ देखि ७ घण्टा	▪ गैह्र खाद्य क्षेत्रको बैठक बस्ने र गैह्र खाद्य सामग्रीहरुको लेखाजोखा गर्ने ।	▪ आवश्यक सामग्री उपलब्धताकोलागि बजार सर्वेक्षण गर्ने ।	▪ तालीमप्राप्त जनशक्तिको अभाव ▪ परिचालनमा कठीनाइ ▪ प्रभावित स्थानसम्मको पहुँचमा अवरोध	DDMC/DEOC,DCC, DUDBC,नपा/गाँपा,नेपाल प्रहरी, रेडक्रस, संघसस्था	
७ देखि २४ घण्टा	▪ तत्काल आवश्यकताको आधारमा त्रिपाल तथा गैर खाद्य सामाग्री वितरण गर्ने ।	▪ ५००० वटा त्रिपाल, डोरी , जुट कार्पेट र नाइलन गुन्द्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	▪ ४८०० वटा त्रिपालको लागि आर्थिक अभाव ।	DDMC, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस, सुरक्षा निकाय, राजनैतिक दलहरु,	२०० वटा त्रिपाल रेडक्रस संग रहेको,
२४ देखि ७२ घण्टा	▪ शिविरमा बसेका प्रभावित परिवारलाई गैह्र खाद्य सामग्री बितरण । ▪ विशेष परिस्थितिका अपांगताका लागि संरक्षण विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गर्ने	▪ ५००० गैह्र खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । ▪ १०० वटा टेन्ट तयारी अवस्थामा राख्ने ।	▪ ४६०० गैह्र खाद्य सामग्री अभाव । ▪ १०० टेन्टको अभाव ।	DDMC/DEOC, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस, एक्सन एड, सेभ द चिल्ड्रेन	
एक हप्ता भित्र	▪ DDMC बाट निर्णय गराई MIRA Form प्रयोग गरी क्लष्टर स्तरको सर्बेक्षण गर्ने । ▪ अन्य विषयगत क्षेत्रसग समन्वय गरी अगाडी वढ्ने ।	▪ क्लष्टरमा आवद्ध जनशक्ति लाई मिरा सम्वन्धि तालिम दिने ▪ १५००० प्रति मिराका फारमहरु छपाई गर्ने ।	▪ अभिमुखिकरण खर्च र छपाईका लागि आर्थिक श्रोतको अभाव ।	DDMC/DEOC, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस, एक्सन एड, सेभ द चिल्ड्रेन	
१ महिना सम्म	▪ आवास व्यवस्थापन गर्ने । ▪ वासस्थानहिन परिवारलाई सुरक्षित वासस्थान निमार्ण शुरु गर्ने	▪ ५००० गैह्र खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । ▪ ५००० वटा अस्थाई आवासका लागि सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	▪ ४६०० गैह्र खाद्य सामग्री अभाव ।	DDMC/DEOC,DCC, DUDBC , वन कार्यालय, नपा/गापा, नेपाल रेडक्रस,	DDMC/DEOC,DCC, DUDBC , वन कार्यालय, नपा/गापा, नेपाल रेडक्रस,

गैरखाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि: अनुसूचि ८ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २६ : गैर खाद्य सामाग्री र शिविर व्यवस्थापन क्षेत्रको आवश्यकता र खाडल

क्र. स.	विवरण	अनुमानित आवश्यकता		जिल्लामा भएको परिणाम		अपुग परिणाम		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने संस्थाको नाम र सहयोगको संख्या	कैफियत
		संख्या	ने.रु	संख्या	ने.रु	संख्या	ने.रु		
१	गैह्र खाद्य सामाग्री - एन.एफ.आई किट	५००० घर परिवार	३ करोड ५० लाख	४००	२८ लाख	४६००	३ करोड २२ लाख	जिल्लामा कार्यरत संघ संस्थाहरुले रकम संकलन गरी कोष खडा गर्ने र सामान स्टक तथा व्यापारी संग सम्झौता गर्ने	२०० सेट रेडक्रस र २०० सेट सेभ द चिल्ड्रेन संग रहेको
२	त्रिपाल	५०००	७५ लाख	२००	४ लाख ५० हजार	४८००	७० लाख ५० हजार	,,	२०० रेडक्रस संग रहेको
३	टेण्ट	१००	१० लाख	-	-	१००	१० लाख		
४	अस्थायी आवास सामग्री	५०००							
५	इराको फर्मेट	५००० प्रति	३००००			५००० प्रति	३००००	DDMC,Cस्थानीय निकाय, रेडक्रस	
६	मिराको फर्मेट छाप्ने	१५०००	२ लाख			१५०००	२ लाख	एक्सन एड, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	

तालिका नं. २७ : कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (वैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	साझेदार संस्थाहरुसँग भएको राहत सामग्रीहरुको परिमाण तयार गर्ने । (नगद र जिन्सी)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय तह	बैठक तथा छलफल	मनसूनपूर्व
२	५००० घर परिवारलाई पुग्ने गैह्रखाद्य सामग्रीहरु व्यवस्था गरी रणनीतिक स्थानमा राख्ने ।	,,	गोदाम व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम	मनसूनपूर्व
३	राहत सामाग्रीहरु वितरण प्रकृया एकद्वार प्रणाली मार्फत गर्न सहमति जुटाई राख्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	बैठक तथा छलफल	मनसूनपूर्व
४.	गैह्र खाद्य सामाग्री उपलब्ध गराउने विक्रेताहरुसंग सामान उपलव्ध गराउने सम्वन्धमा सम्झौता गर्ने ।	स्थानीय तह र जिल्ला प्रशासन कार्यालय	बजार सर्वेक्षण र लिखित सम्झौता	मनसूनपूर्व
५	गैह्र खाद्य सामाग्रीको वितरणको प्रक्रिया तयार गर्ने ।	,,	छलफल	मनसूनपूर्व
६	१०० वटा टेन्ट खरिद गरी राख्ने वा सप्लायर्ससंग सम्झौता गरीराख्ने ।	शहरी विकास डिभिजन कार्यलय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	बजार सर्वेक्षण र लिखित सम्झौता	मनसूनपूर्व
७	शिविर व्यवस्थापनको लागि आवश्यक ठाउंहरु पहिचान गरी राख्ने	शहरी विकास डिभिजन कार्यलय, स्थानीय तहका प्राविधिक शाखा	समुदायमा छलफल	मनसूनपूर्व

३.४ बिषयगत क्षेत्रः खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन

अगुवाइ गर्ने निकाय : स्थानीयतह अन्तरगतका कृषि बिकास शाखाहरु

मुख्य विपद्को किसिमः बाढी, भूकम्प, खडेरी, आगलागि, सितलहर, बन्यजन्तुबाट बाली नोक्सानी, रोग किरा संक्रमण ।

विपद्को अनुमानित अवस्थाः

- तत्कालै आवश्यक सुख्खा खानाको अभाव ।
- भण्डारण गरिएको खाद्यान्न नष्ट भएको अवस्था ।
- खाद्यान्नको अभाव, खाद्यान्नको पहुँचमा बाधा ।
- पारिवारिक स्तरमा खान पकाउने ईन्धन तथा पानीको अभाव ।
- विउँ विजन नष्ट हुनु ।

विषयगत उद्देश्यः

- प्रभावित व्यक्तिहरुका लागि समयमा नै सुख्खा खाना, खाद्यान्न तथा खाद्यान्न पहुँचको सुनिश्चतता गर्ने ।
- दैनिक जीवनयापनको आवश्यक सामग्रीहरु(खाद्य सरसामानहरु)को व्यवस्थापन गर्ने ।
- पहिचान भएका राहत तथा उद्धार सामग्रीको संकलन, भण्डारण र वितरण गर्ने ।
- भण्डारण क्षेत्रको पहिचान र सुनिश्चितता गर्ने ।
- प्रभावितहरुको जीवनलाई सरल बनाउनमा सहयोग गर्ने ।

विषयगत रणनीतिः

- स्थानीय तह (जिल्ला समन्वय समिति.,न.पा.तथा गा.पा.)मा आपत्कालिन कोष स्थापनाका लागि पहल गर्ने ।
- खाद्य सामग्री आपूर्तिका लागि गैसस, सामाजिक संघसंस्थाहरुको सहभागिता तथा सहकार्य ।
- खाद्य सामग्री आपूर्तिका लागि स्थानीय उद्योग बाणिज्य संघहरुबाट, स्थानीय ब्यापारी तथा ब्यवसायीहरुलाई खाद्य सामग्री सञ्चितिका लागि अनुरोध गर्ने ।
- खाद्य संस्थानमा पूर्वतयारी स्वरुप चामल, पीठो लगायतका आवश्यक खाद्यन्न समाग्री मौज्दात राख्ने ।
- साल्ट ट्रेडिंगलाई चिनी र नुन मौज्दात राख्न अनुरोध गर्ने ।
- ढुवानीको लागि स्थानीय निकायहरुसंग समन्वय गर्ने ।
- विभिन्न संघ संस्थामा रहेको मौज्दात खाद्यान्नको विवरण राख्ने ।

तालिका नं. २८ : विपद्को समयमा गरिने कृयाकलापः

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य(विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालिन अवस्था सम्वोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्वोधन गर्न खाडलको पहिचान	मूख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	▪ विपद्मा परेका घरधुरी तथा जनसंख्या पहिचान र प्रारम्भिक सूचना /तथ्यांक संकलन	▪ बिषयगत क्षेत्रको बैठक ▪ सम्वन्धित नियकायसंग सम्पर्क समन्वय ।	▪ सुख्खा खानाको भण्डारण परिमाण एकिन गर्ने । ▪ सहयोगी निकायको पहिचान गर्ने ।	▪ सम्वन्धित स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु., जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् ब्यवस्थापन समिति, उद्योग बाणिज्य संघ, नेपाल रेडक्रश, गैससहरु	

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य(विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालिन अवस्था सम्वोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्वोधन गर्न खाडलको पहिचान	मूख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
१ देखि ७ घण्टा भित्र	▪ तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक र समन्वय गर्ने (निरन्तर)	▪ स्थानीयरुपमा सुख्खा खानाको प्याकेजिंग सुरु गर्ने । ▪ थप खाद्य सामग्री खरिद गर्ने । ▪ ढुवानी ब्यवस्था गर्ने । ▪ वितरण टोली तयारी अवस्थामा राख्ने । ▪ सुख्खा खानाको प्याकेट ढुवानी । ▪ खाद्य सामग्रीको परिमाण एकिन गर्ने र वितरण ।	▪ वितरण टोलीको पहिचान । ▪ राहत सामग्रीको आंकलन ।	स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु, जिल्ला समन्वय समिति, उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, नेपाल रेडक्रश, सम्वन्धित गैससहरु,	
७ देखि २४ घण्टा भित्र	▪ तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने (निरन्तर) ▪ प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण सम्पन्न गर्ने । ▪ सूचना संकलन गर्ने ▪ सम्वन्धित निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	▪ सुख्खा खाना वितरण ▪ पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण ।	▪ खाद्यान्न सामग्री भण्डारण हुने वा नहुने अवस्था अनिश्चित । ▪ राहत सामग्रीको आंकलन । ▪ सामग्री ढुवानी ।	स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु, उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायीहरु, विश्व खाद्य कार्यक्रम, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	▪ तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने । ▪ सूचना संकलन गर्न । ▪ अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	▪ पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने । ▪ खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरु संकलन गरी राख्ने ।	▪ खाद्यान्न सामग्रीहरुको उलब्धता सामग्री ढुवानी ब्यवस्था ।	स्थानीय तहका कृषि शाखाहरु, उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	▪ तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने ▪ सूचना संकलन गर्ने ▪ अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	▪ पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने ▪ खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरु संकलन गरी राख्ने	▪ खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता ।	स्थानीयतहका कृषि शाखाहरु, उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायीहरु, विश्व खाद्य कार्यक्रम, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य(विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालिन अवस्था सम्वोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्वोधन गर्न खाडलको पहिचान	मूख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	▪ तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने ▪ सूचना संकलन गर्ने ▪ अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	▪ पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने ▪ खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरु संकलन गरी राख्ने	▪ खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता ।	स्थानीयतहका कृषि शाखाहरु, उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	
७ दिन देखि २ साता भित्र	▪ तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने ▪ सूचना संकलन गर्ने ▪ अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने	▪ पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने ▪ खाद्यान्न लगाएतका सामग्रीहरु संकलन गरी राख्ने	▪ खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता ।	स्थानीयतहका कृषि शाखाहरु,उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु	
२ साता देखि १ महिना भित्र	▪ कृषि क्षेत्रमा परेको असरको बारेमा लेखाजोखा गर्ने, तथ्यांक तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	▪ पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने ▪ पुनर्स्थापनका लागि पहल गर्ने	▪ बीउ लगाएत अन्य कृषि उत्पादन तथा जीविकोपार्जनको लागि राहत कार्यक्रम सञ्चालनका लागि योजना तयारी बजेट माग तथा सञ्चालन	उद्योग बाणिज्य संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, स्थानीयतहका कृषि शाखाहरु, राजापुर खाद्य संस्थान, गैससहरु, सम्वन्धित विभाग तथा मन्त्रालय	

मानवीय सहयोगको मापदण्ड :

प्रभावित व्यक्तिहरुको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :

- स्फेयर मापदण्ड अनुसार प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २१०० किलोक्यालोरी खाद्यान्न उपलव्घ गराउन प्रयास गर्ने ।
- प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँच योग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने,
- निश्चित समूहका व्यक्तिहरू (स-साना बालबच्चा, एच्आईभी एडस् संक्रमित व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) को आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था गर्ने ।

(क) मापदण्ड बमोजिमको खाद्य किट (kit) सिफारिश :

चामल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम (स्फेयर मापदण्ड अनुसार)

दाल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम (स्फेयर मापदण्ड अनुसार)

वनस्पति तेल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि. (स्फेयर मापदण्ड अनुसार)

नुन : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम (स्फेयर मापदण्ड अनुसार)

तरकारी : उपलब्धताको आधारमा

स्थानीय परिस्थिति बमोजिम खाद्यान्न वितरणको मात्रा निर्धारित गरिनेछ । तर पनि शुरुमा घरायसीस्तरमा वितरण गरिने र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधार तथा व्यक्ति र परिवार संख्याका आधारमा मापदण्ड बनाई वितरण गरिनेछ ।

तालिका नं. २९ : आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान(भौतिक साधन दक्ष जनशक्ति, पेशा) :

जिल्लाको कुल जनसंख्या: ४२६९४६ (महिला: २२१५८० र पूरुष: २०५०९६)

कुल घरधुरी: ७९१९७

कुल परिवार संख्या: ८४२०७

प्रभावित हुनसक्ने अनुमानित जनसंख्या: : १,००,००० जना (अनुमानीत २०,००० घरपरिवार) :

क्र. सं.	विवरण	अनुमानित आवश्यक्ता		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिवद्धता गर्ने निकाय, संस्थाको नाम र सहयोगको संख्या	कैफियत
		संख्या	रकम ने.रु.	संख्या	रकम ने.रु.	संख्या	रकम ने.रु.		
१	चाउचाउ	४ लाख पोका	१ करोड २० लाख	४ लाख पोका	१ करोड २० लाख				सहयोगका लागि प्रतिवद्धता गर्ने निकाय, पहिचान हुन नसकेको तर विपद् पश्चात योजना वनाइ केहि मात्रामा सहयोग जुटाउन सकिने विगत को अनुभव रहेको
२	बिस्कुट	४ लाख पोका	८० लाख	३ लाख पोका	६० लाख	१ लाख	२० लाख		
३	चिउरा	१२५०० केजी	७ लाख	१२५०० केजी	७ लाख				
४	भुजा	१२५०० केजी	१० लाख	१२५०० केजी	१० लाख				
५	चिनी	२५०० केजी	२ लाख	२५०० केजी	२ लाख				
६	सखर	२५०० केजी	२ लाख	२५०० केजी	२ लाख				
७	चामल	३७१९१८ केजी	१ करोड ६७ लाख	३७१९१८ केजी	१ करोड ६७ लाख				
८	दाल	७५०० केजी	१५ लाख	७५०० केजी	१५ लाख				
९	नून	७०० केजी	१४ हजार	७०० केजी	१४ हजार				
१०	तेल	२२५०० ली	३३ लाख ७५ हजार	२२५०० ली	३३ लाख ७५ हजार				

जिल्लामा खाद्य सामग्रीको उपलब्धता:

मुख्य बजारहरुःगुलरिया, राजापुर, सानोश्री, ताराताल, भुरीगाउँ, ठाकुरद्वारा, बाँसगढी, मैनापोखर, माछागढ, मगरागढी, शान्तिबजार, पशुपतिनगर, बग्नाह ।

पाईने खाद्य सामग्रीहरुः

सुख्खा खाना: चाउचाउ, चिउरा, भुजा, चिनी, नुन, सखर(गुँड), बिस्कुट, पानी

खाद्यान्नः चामल, पिठो, दाल, तेल ठुलो मात्रामा बजारमा स्टक राख्ने नगरिएको तर माग अनुसार आपूर्ति गर्न सक्ने क्षमता भएको ।

आवश्यक्ता:

पहिलो ४ दिनको लागि, ५०००० जनसंख्याको लागि सुख्खा खाना

- पानी बोतल ४ लाख बोतल (स्वच्छ पिउने पानी नपाएको अवस्थामा मात्र)

- चाउचाउ ४ लाख पोका (दैनिक २ पोका)
- चिउरा १२५०० केजी (दैनिक २५० ग्राम)
- भुजा १२५०० केजी (दैनिक २५० ग्राम)
- चिनी २५०० केजी (दैनिक ५० ग्राम)
- नुन १००० केजी (दैनिक ५ ग्राम)
- दालमोठ १००० केजी

नियमित खानाको लागि ५औं दिन देखि २०औं दिनसम्म १५ दिनको (वयस्कका) लागि हिसाव गरिएको आधारमा

- चामल ३७१९१८ केजी प्रतिदिन प्रतिब्यक्ति ४९५ ग्रामका दरले
- दाल ७५००० केजी (१०० ग्राम)
- तेल २२५०० ली (३०मिली)
- नून १५००० केजी(५ ग्राम)

समन्वयका लागि महत्वपूर्ण निकाय तथा संघसंस्थाहरु

- उद्योग बाणिज्य संघहरु
- नगरपालिका/गापाहरु
- खाद्य सामग्री सप्लायर्सहरु
- चामल, दाल तथा तेल मिल उद्योगहरु
- नेपाल खाद्य संस्थान
- अन्तराष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु
- पानी, चाउचाउ, चिउरा उत्पादन उद्योग

तालिका नं. ३० : जिल्लामा प्रकोपको समयमा हुने खाद्यान्नको स्टक अनुमान (केजी)

क्र. सं.	मुख्य बजार	चामल	दाल	तेल	नुन	चिनी	चिउरा	भुजा	बिस्कुट	मसला	तरकारी	कैफियत
१	गुलरिया	५००००	५०००	१०००	१०००	२०००	५००	५००	२००	१००	१०००	
२	राजापुर	२०००००	१००००	१०००	१०००	२०००	५००	५००	२००	१००	२००	
३	सानोश्री	५००००	१००००	१०००	१०००	२०००	१०००	८००	२००	१००	१००	
४	ताराताल	१००००	५०००	५००	५००	१०००	५००	५००	१००	५०	१००	
५	भुरीगाउँ	५००००	१००००	१०००	१०००	२०००	१०००	५००	२००	१००	२००	
६	ठाकुरद्वारा	५००००	२५००	५००	५००	१०००	५००	५००	१००	५०	१००	
७	बाँसगढी	१०००००	१००००	१०००	१०००	२०००	१०००	१०००	३००	२००	५००	
८	मैनापोखर	१०००००	१५०००	५००	५००	७००	५००	३००	१००	५०	१००	
९	माछागढ	५००००	५०००	५००	५००	७००	४००	३००	१००	५०	१००	
१०	मगरागढी	१०००००	१००००	१०००	१०००	२०००	७००	७००	२००	१००	१००	
११	बग्नाह	५००००	५०००	५००	६००	१०००	५००	३००	१००	५०	२००	
१२	शान्तिबजार	५००००	५०००	५००	५००	१०००	५००	३००	२००	१००	१००	
१३	पशुपतिनगर	२०००	५०००	५००	५००	१०००	३००	२००	१००	५०	१००	

खाद्य तथा गोदाम ब्यवस्थापन क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचिः अनुसूचि ९ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.५ विषयगत क्षेत्र : खानेपानी तथा सरसफाई

अगुवाई गर्ने निकायः खानेपानी तथा सरसफाई सव डिभिजन कार्यालय
प्रमुख विपद् : बाढी, भूकम्प, महामारी र आगलागी
अनुमानित प्रभावित घरधुरी संख्या २०,०००
विपद्को अनुमानित अवस्था :

- स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइको असुविधा हुन सक्ने ।
- नदीको कटान, बाढी, पहिरो, भुकम्पका कारणबाट होचो स्थानमा रहेका क्षेत्रका खानेपानीको मुहानहरुमा क्षति हुने, डुवानमा पर्ने, इनार तथा कुवाहरु दुषित हुने, पुरीने ।
- व्यक्तिगत तथा सामुदायिक चर्पीहरु क्षतिग्रस्त हुन सक्ने ।
- वातावरण दुषित हुनेगरी शौचालयहरु भरिने, सेफ्टी ट्याङ्की फुट्ने, पानीका मुहानहरु दुषित हुने र सरसफाइका सामाग्रीहरुको अभाव रहने ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा दुषित वातावरण ।
- फोहरमैलाको व्यवस्थापनमा कठिनाइ भई माहामारी प्रकोप फैलिन सक्ने सम्भावना ।

विषयगत उद्देश्य :

- विस्थापित भएर शिविरमा बस्ने मानिसहरुका लागि सुरक्षित खानेपानी र अस्थायी शौचालयको व्यवस्थापन गर्ने ।
- जिल्लामा कार्यरत खानेपानी तथा सरसफाइ संस्थासंग समन्वय र सहकार्य गरी जिल्लाका प्रभावित गा.पा र न.पा.मा खानेपानी र सरसफाइको अवस्थालाई व्यवस्थित र प्रभावकारीरुपमा कार्यान्वयन गर्ने र सो को रिर्पोटिङ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।
- खानेपानी र सरसफाइमा आवश्यक पर्ने सामग्रीहरुको खोज, व्यवस्थापन, भण्डारण र वितरणमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको निगरानीमा रही कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्ने ।
- अस्थायीरुपमा व्यक्तिगत सरसफाइका सुविधाहरुमा पहुंच वृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरु बस्ने शिविरहरुमा सरसफाइ कायम गर्न तिनको सशक्तिकरण कार्य गर्ने ।
- स्थानीयस्तरको पत्रपत्रिका, एफ.एम. रेडियोहरुमा खानेपानी तथा सरसफाइको कारणबाट लाग्न सक्ने विभिन्न किसिमको माहामारीबाट बच्नको लागि अपनाइने उपायहरुको बारेमा समुदायलाई जानकारी दिने ।
- विपद्को समयमा खानेपानी र सरसफाइको अभावबाट हुन सक्ने माहामारी रोगलाई रोकथाम र न्यूनीकरण गर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय तहमा खानेपानी सेवाप्रदायक संस्थालाई विपद्का समयमा स्वच्छ खानेपानी सेवा संचालनको लागि सजग र जिम्मेवार बनाउने ।
- क्षतिग्रस्त भएका खानेपानी तथा सरसफाइ सम्वन्धी आयोजना र संरचनाहरुको लगत तयार पारी सम्वन्धित निकायहरुमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिस सहित पठाउने ।
- विपद् हुनु पुर्व विपद्मा हुन सक्ने माहामारीलाई रोकथाम गर्न गा.पा. तथा न.पा.मा खानेपानी तथा सरसफाइ सम्वन्धि सचेतीकरण गर्ने, स्थानीय पत्रपत्रिका, रेडियो मार्फत सन्देश प्रसारण गर्ने ।

तालिका नं. ३१ : विपद्को समयमा गरिने क्रियाकलापहरुः (खानेपानीतथा सरसफाइ)
अनुमानित प्रभावित घरधुरी संख्या २०,००० घरपरिवारका १ लाख व्यक्तिहरु

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालिन अवस्था संवोधन गर्न गरिने पूर्व तयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत	कैफियत
० देखि २४ घण्टा	▪ खानेपानी तथा स्वच्छता प्रर्वधन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने । ▪ क्षतिको आंकलन गर्न टोली परिचालन गर्ने	▪ विपद् पश्चात बैठक बस्ने समय र स्थान पहिचान र सदस्यहरुको सम्पर्क सूची व्यवस्थित गर्ने । ▪ क्षति आंकलन टोलीको निर्माण गर्ने र टोलीको कार्य सूची निर्माण गर्ने ।	▪ सिमित जनशक्तिबाट कार्य संचालन गर्नुपर्ने । ▪ थप जनशक्तिको परिचालन गर्नुपर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई सव-डिभिजन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह, गैसस र Wash Cluster	३,००,०००।-	तथ्याङ्क संकलन अभिमुखीकरण फारम छपाई र विश्लेषण
२४ देखि ७२ घण्टा	▪ द्रुत सर्वेक्षणको आधारमा प्रभावितहरुको आवश्यकता पहिचान गर्ने । ▪ पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधी वितरण गर्ने ।	▪ पानी शुद्धिकरण गर्ने सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन जस्तैः पियूस, एक्वाट्याव्स्, वाटरगार्ड	हाइजिन किट ९९०० वटा,	खानेपानी तथा सरसफाई सव-डिभिजन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह, गैससहरु	१४,८५,०००।-	पियुष ५०० थान, एक्वाट्याबस् १००० पिस
७२ घण्टा देखि ७ दिन सम्म	▪ आश्रय स्थलहरुमा अस्थायी चर्पी र खानेपानीको ब्यवस्था गर्ने, ▪ खानेपानी तथा सरसफाइ सम्वन्धी सन्देशहरु प्रसारण गर्ने ।	▪ चर्पी निर्माणका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु गोदाममाव्यवस्थित गर्ने, सचेतना सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने ।		खानेपानी तथा सरसफाई सव-डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह, गैससहरु		
७ दिन देखि २ हप्ता सम्म	▪ आश्रय स्थलमा चर्पी र खानेपानीको ब्यवस्था मिलाउने ।	▪ खानेपानी र चर्पी निर्माणका लागि आवश्यक सामग्रीहरु उचित स्थानमा गोदाम गर्ने ।	५० धारा, १०० चर्पीको प्यान	खानेपानी तथा सरसफाई सव-डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह र Wash Cluster	धारा जडान रु. ८,२५००० चर्पी प्यान रु. ५०,०००।-	

समय अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालिन अवस्था संवोधन गर्न गरिने पूर्व तयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत	कैफियत
२ हप्ता देखि १ महिना सम्म	▪ वितरण गरिएको सामग्रीहरु तथा सरसफाईको अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने, अपुग भएको सामग्रीको उपलब्धता र वितरण गर्ने ▪ क्षतिग्रस्त खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजनाको विवरण जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारीसमा तालुक कार्यालयमा पेश गर्ने ।	▪ अनुगमन टोली गठन गर्ने र अनुगमन प्रक्रियाबारे प्रष्ट पार्ने, ▪ सामग्रीहरु उपलब्ध गराउने निकाय एंव संगठनहरुको अग्रिम पहिचान गर्ने, ▪ बाढीबाट हुनसक्ने क्षतिलाई न्यून गर्न ग्याविन स्ट्रकर्चर, हुकिङ, केबुलकसिङ, आदी गर्ने । ▪ खानेपानी आयोजना सम्वन्धी उपभोक्ता समितिलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने ।		● खानेपानी तथा सरसफाई सव-डिभिजन कार्यालय ● विभिन्न खानेपानी सरसफाइ समिति ● खानेपानी सरसफाइ सुरक्षा योजना समिति		

तालिका नं. ३२ : खाडल पहिचान (खानेपानी तथा सरसफाई):

क्र.स.	विवरण	अनुमानित संख्या		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिबद्धता गर्ने निकाय, संस्थाको नाम	कैफियत
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम		
१	स्यालो ट्यूवेल	५०	८२५०००	५०	८२५०००			खानेपानी तथा सरसफाई सव-डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह	प्रयाप्त
२	पलास्टिकप्यान	४००	२०००००	४००	२०००००			खानेपानी तथा सरसफाई सव-डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह	प्रयाप्त
३	पिउस	१२०००	४००००	२०००	१००००	१००००	३००००	८०० खानेपानी ६०० बेस बर्दिया,	
४	एक्वा ट्याब्स्	८०००	१,५०,०००	१५०० पत्ता	१५	६,५००	९७,५००	खानेपानी तथा सरसफाई सव-डिभिजन कार्यालय, यूनिसेफ	
५	झुल	१०००	३०००००			१०००	३०००००	नेपाल रेडकस सोसाईटी, बर्दिया	
६	सावुन	२०००	४००००	२०००	४००००	प्रयाप्त		खानेपानी तथा सरसफाई स.डि.कार्यालय संग १००० थान	
७	बाल्टिन	१००००	३००००००	१००	३००००	९९००	२९७००००	३० वटा खानेपानी तथा सरसफाई सव डिभिजन कार्यालय	

खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रका सदस्यहरुको सर्म्पक सूचि : अनुसूचि १० मा उल्लेख गरिएको छ

३.६ विषयगत क्षेत्रः संरक्षण

अगुवाइ गर्ने निकायः सबै स्थानीयतहका महिला तथा बालबालिका शाखा

विपद्‌को अनुमानित अवस्थाः

- बाढीबाट प्रभावित क्षेत्रका करीव २० हजार घरधुरी र १,००,००० जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने ।
- विपद् बाट प्रभावित ५ हजार जनालाई संरक्षणको आवश्यक्ता पर्न सक्ने ।
- असुरक्षाको वातावरण सृजना हुने ।
- धनजनको क्षति, घाइते बाल-बालिका, बिछोडिएका बाल-बालिका, एकल महिलाहरू, अनाथ, टुहुरा बालबालिकाहरू र अपांगता भएका व्यक्तिहरुको सङ्ख्यामा वृद्धि हुने ।
- बाढी प्रभावित प्रति हुने हिंसा र अन्य आपराधिक गतिविधिहरू (लुटपाट, चोरी, हत्या, डकैती, अपहरण, बलात्कार) बढ्ने सम्भावना रहने ।
- गर्भवती, सुत्केरीहरू तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु बढि प्रभावित हुने । समयभन्दा पहिले सुत्केरी हुने संभावना ।
- लिङ्गमा आधारित हिंसामा बृद्धि हुने, विशेषगरी बालिका र किशोरीहरु जोखिममा पर्ने ।
- शोषण, भेदभाव बढ्ने, समाजमा कलह र अशान्तिको वातावरण सृजना हुने ।
- मानसिक आघात, साहारा विहिन हुनेहरुको संख्यामा बृद्धि हुने ।
- गरिबी बढ्ने, मानव बेचबिखन तथा ओसार पसार हुन सक्ने ।
- यौनजन्य हिंसा हुन सक्ने ।

विषयगत संरक्षण क्षेत्रको उद्देश्यः

- आपतकालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार, हेला तथा जोखिममा रहेका वा जोखिममा रहने संभाव्य व्यक्तिहरू बिशेषगरी महिला तथा बालबालिकाहरु लाई हिंसा र दुर्व्यबहारबाट संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यबहारबाट प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरूमा पहुँचकालागि सहयोग गर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार, शोषण तथा हिंसाको रोकथाम र तिनको अनुगमन र रिपोर्टिङ्ग गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समूहहरूका लागि मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानूनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको सरंक्षण गर्ने ।
- बालबालिका, महिला, फरक क्षमताका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकहरु लाई सुरक्षित आश्रय वा वातावरणको बन्दोबस्तो भए/नभएको निगरानी राख्ने र सिफारिस गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चितका लागि आपतकालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- बाल तथा महिला मैत्री स्थान तथा मनो-सामाजिक परामर्श सम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला रमाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- बिछोड भएका सबै बाल-बालिका र खास गरी पाँच वर्षको उमेर भन्दा मुनिका केटाकेटी पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोग पछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधा सहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

संरक्षण समुहले गर्ने मुख्य-मुख्य क्रियाकलापहरु

- सरोकारवालाहरुसंग समन्वय ।
- हिंसा र दुर्व्यबहारबाट महिला, बालबालिका, अपागंता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकको संरक्षणकोलागि आबश्यक निगरानी ।
- मनोसामाजिक सेवा ।
- लेखाजोखा तथा अनुगमन ।
- प्रतिबेदन तयारी, सम्प्रेषण, पैरवी र समिक्षा ।

तालिका नं. ३३ : विपद्को अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	▪ स्थानीय स्तरमा रहेका सम्पर्क निकाय/संयन्त्र/ब्यक्तिहरुद्वारा सम्बन्धित सबै मूख्य निकायहरुमा सूचना लिने/दिने।	▪ बिपद् वा जोखिमको सूचना लिन सकिने ब्यक्तिको नाम, थर र सम्पर्कसूचि तयार गर्ने ।	स्थानीयस्तरका सम्पर्क ब्यक्तिहरुलाई अभिमूखीकरण र हातेपर्चा छपाइ निर्माणको लागि श्रोतको कमी	सम्पूर्ण स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा. शाखा, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल र अन्य सरोकारवाला	▪ पूर्व सूचना तथा विपद् पूर्व तयारी वारे पुर्नताजगी रु.२००००० ▪ हाते पर्चा छपाई
१ घण्टा देखि ७ घण्टा भित्र	▪ सुरक्षित आश्रय स्थलको सुनिश्चितामा सहयोग ▪ सूचना संकलक, अनुगमनकर्ता र निगरानीकर्ताको सूचि तयार गरी काममा खटाउने ।	▪ जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिबाट पहिचान गरिएका सुरक्षित मार्ग, स्थान ,आश्रय स्थल र योजनाको जानकारी दिने	कार्यालयको सवारी साधन नभएको हुँदा समयमा सम्बन्धित स्थानमा पुगी सेवा दिन कठिन र अनुगमनकर्ताहरुलाई आधारभूत खर्च उपलब्ध नहुँदा खटिन कठिन	सम्पूर्ण स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा. शाखा र अन्य सरोकारवाला	▪ बिस्तापितहरुलाई सुरक्षित स्थानहरुमा राख्ने
७ घण्टा देखि २४ घण्टा भित्र	▪ गाउँ बालसंरक्षण समितिहरु, निगरानी समूहहरु र बाल क्लबहरु, स्थानीय महिला सहकारी संस्थाहरु परिचालन गर्ने । ▪ सङ्कटाभिमुख समुहहरु पहिचान गरी सम्बन्धित सबै सम्पर्क निकायहरुमा आबश्यक सहयोगका लागि सिफारिस गर्ने ।	▪ द्रुत सर्बेक्षण फाराम छपाई गरी राख्ने । ▪ संभाब्य प्रभावित स्थानहरुमा स्थानीय स्तरमा सरोकारवाला निकायहरुलाई तयारी अबस्थामा राख्ने । ▪ महिला समूहहरुलाई विपद् सम्बन्धी अभिमुखिकरण गर्ने ।	▪ बजेट तथा जनशक्तिको कमी । ▪ बालबालिका जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका ब्यक्तिहरुको लागि उपयुक्त आश्रय स्थल/ब्यबस्थापनमा ध्यान नगएको ।	स्थानीय तहमा रहेका म. तथा बा.बा.शाखा , नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	रु. ६०००० फारम अभिमूखीकरण

विपद्को घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	▪ मानबीय सहयोगको अनुगमन, सुधार र सुझाव संकलनको लागि टोली परिचालन गर्ने । ▪ शिशु, सुत्केरी आमा, गर्भवती, महिनावारी हुने महिला, नियमित औषधि सेवन गर्नुपर्ने अबस्थाका जे.ना.हरुलाई आबश्यक राहत सामाग्री प्याकेजमा वितरण गर्ने ▪ लक्षितवर्गको सुरक्षा र संरक्षणका समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने । ▪ महिला र बालिका माथि हुन सक्ने संभाव्य हिंसा, दुर्व्यबहारबाट संरक्षणको लागि नियमित रुपमा टोली परिचालन गर्ने ।	▪ स्थानीयस्तर मै बिभिन्न उपसमितिहरु निर्माणगरी पूर्ब तयारी अबस्थामा राख्ने । ▪ सरोकारवाला निकायहरु बीच कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारी बाँडफाड । ▪ मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरुको नक्शाङ्कन । ▪ आकस्मिक सहयोग कोष परिचालन ।	▪ यातायात तथा सञ्चार खर्चको अभाव । ▪ यातायात, खाना, आबास आदि ब्यबस्थाको लागि श्रोतको कमी ▪ प्रतिस्ठा सामाग्री - Dignity kit को कमि ▪ खोप, स्वच्छ खानेपानी, यातायात, ढुवानी खर्च र भैपरी आउने खर्च नहुदा समयमा प्रभावित स्थानमा पुग्न कठिन ।	स्थानीय तहमा रहेका म.तथा बा.बा.शाखा र अन्य सरोकारवाला, यूनिसेफ, केयर नेपाल, एक्सन एड नेपाल	आवश्यकता को आधारमा (श्रोतको खोजी गर्नु पर्ने)

विपद्को घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
४८ घण्टा देखि ७२ घण्टा भित्र	▪ हिंसा दुर्व्यबहारबाट संरक्षणकोलागि नियमित रुपमा टोली परिचालन गर्ने । ▪ मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरु परिचालन गर्ने । ▪ हिंसामा परेका महिलाहरुलाई अल्पकालिन आश्रय र आबश्यकत्ता अनुसार कानूनी सहायता प्रदान गर्ने ।	▪ बिपदको समयमा अप्रत्याशित सेवा दिनुपर्ने भएको हुँदा आबश्यक, श्रोतसाधन र दक्ष जनशक्तिको नाम लिष्ट विवरण संकलन गरिराख्ने ।		जिल्ला महिला कानूनी सहयायता समिति, सुरक्षाकर्मी	(आवश्यकता अनुसार)
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	▪ गर्भवती, सुत्केरी, बिरामी/अशक्त जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका ब्यक्तिहरु, अनाथ, असहायहरुलाई सहायताको लागि आबश्यक समन्वयकारी भूमिका निर्बाह गर्न गर्ने । ▪ अपांगता सहायक सामाग्री उपलब्ध गराउने ।	▪ प्रभावितहरु सेल्टरमा बस्नुपर्ने अवधिभर दैनिक आलोपालो गरी खटिने स्वमंसेवकको ब्यबस्था ▪ अनुमानित सम्भावित संख्यामा अपांगता सम्बन्धि सहायक सामाग्रीहरु खरिद वा प्राप्तगरी स्टोरगरी राख्ने ।	▪ सहायक सामाग्री खरिदकोलागि रकमको अभाव ▪ दिनभर खटिने स्वमं सेवकलाई चिया, खाजाको लागि स्रोतको अभाव ।	स्थानीय तहमा रहेका महिला तथा बालबालिका शाखा, बर्दिया अपाङ्ग पुनर्स्थापना केन्द्र, जिल्ला स्वाथ्य कार्यालय	करिब २ लाख ५० हजार (श्रोतको खोजी)
७ दिन देखि २ साता भित्र	▪ प्रभावित बालबालिका तथा महिलाहरुलाई मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरता । ▪ हिंसा दुर्व्यबहारबाट संरक्षणकोलागि नियमित रुपमा टोली परिचालन गर्ने ।	,,	,,	स्थानीय तहका म. तथा बा.बा. शाखा, ओरेक नेपाल, माइती नेपाल,	३०००००

विपद्को घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
२ साता देखि १ महिना भित्र	▪ बालमैत्री सुरक्षित स्थल निर्माण र उपयोग । ▪ कानूनी तथा मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरताका साथै बिशेष प्रकृतिका मुद्दाहरुलाई सम्बन्धित निकायहरुमा रिफर । ▪ अस्थाई आवासमा सम्भावित हिंसा बिरुद्ध सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । ▪ विपद्बाट प्रभावितहरुको अभिलेख राख्ने । ▪ नियमित बैठकहरु र समिक्षा, अनुगमन तथा प्रतिबेदन ।	▪ सहयोगी सरोकारवालाको पहिचानर समन्वय ▪ सचेतनाकोलागि आबश्यक कन्टेन र सहजकर्ता र कार्यक्षेत्र निर्धारण	बिशेष आयमुलक क्रियाकलापमा स्थाई सदस्य बाहेकका लाई कार्यक्रम नराखिने र प्रभाव क्षेत्र भन्दा पनि आफ्नो क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिने र समन्वयको कमी ।	स्थानीय तहका म. तथा बा.बा. शाखा र सरोकारवाला सबै निकायहरु ।	४००००० आवश्यकता अनुसार

संरक्षण क्षेत्र अन्तर्गतका सदस्य निकायहरु र सम्पर्क ब्यक्तिको विबरण: अनुसूचि ११ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३४: आबश्यक्ताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान (भौतिक साधन, दक्ष जनशक्ति, अनुमानित रकम)

क्र. सं.	विबरण	अनुमानित आबश्यक्ता		जिल्लामा भएको परिमाण		अपुग परिमाण		सहयोग प्रतिबद्धता गर्ने निकाय
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	
१	बिभिन्न बैठक, कार्यशाला, अभिमूखीकरण, सचेतना	४३ पटक	६८२०००					स्थानीय तहमा रहका म.तथा बा.बा. शाखा
२	सूचना, सचेतना तथा तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धि बिभिन्न फारम छपाई र वितरण	४ पटक	८००००					नेरेसो, स्थानीय तह, संरक्षण कलष्टर सदस्यहरु
३	निगरानी, अनुगमन, राहत वितरण, ढुवानी	करिब १०० जना	४२७५००					नेरेसो, स्थानीय तह, संरक्षण कलष्टर सदस्यहरु
४	सहायक सामाग्री खरिद तथा ढुवानी	जना १००	२५००००					
५	मनोसामाजिक परामर्श सेवा	जिल्लाभर	३०००००					स्थानीय तह, ओरेक, माइती नेपाल, जिल्ला कानूनी सहायता समति
६	कानूनी सहायता तथा अल्पकालिन आश्रय	जना २०	१५००००					जिल्ला कानूनी स. समिति
७	बालमैत्री सुरक्षित आश्रय स्थल स्थापना	स्थान ३	३०००००					सेभ द चिल्ड्रेन, केएर नेपाल, प्लान नेपाल, युनिसेफ
८	बिशेष प्रकृतीका प्रभावितलाई राहत सामाग्री वितरण							संरक्षण कलष्टर सबै

३.७ विषयगत क्षेत्रः स्वास्थ्य तथा पोषण

विषयगत क्षेत्रको नाम : स्वास्थ्य र पोषण
क्षेत्रगत अगुवा : जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, बर्दिया
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी डुवान, आगलागी, शितलहर, लु, भूकम्प तथा विभिन्न महामारीजन्य रोगहरु
अनुमानित अवस्था : २०,००० घर परिवारका १,००,००० जना समुदायलाई आपतकालिन स्वास्थ्यको सेवा आवश्यकता पर्न सक्ने अवस्था आउन सक्छ ।

अनुमानित अवस्था :

२०,००० घर परिवारका १ लाख जना प्राकृतिक विपद्बाट प्रत्येक्ष प्रभावित हुन सक्ने र आपत्कालिन स्वास्थ्य सेवा आवश्यकता पर्न सक्ने अवस्था आउन सक्छ । विपद्का कारणले विस्थापित परिवारहरूलाई स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइको असुविधा हुन सक्ने, नदीको कटान, बाढी, पहिरो, भूकम्पका कारणबाट होचो स्थानमा रहेका क्षेत्रका खानेपानीको मुहानहरूमा क्षति हुने, डुवानमा पर्ने, इनार तथा कुवाहरू दूषित हुने, पुरिन सक्ने, ब्यक्तिगत तथा सामुदायिक चर्पिहरु क्षतिग्रस्त हुन सक्ने, वातावरण दूषित हुने गरी शौचालयहरू भरिने, सेफ्टीट्याङ्की फुट्ने, पानीका मुहानहरू दूषित हुने र सरसफाइका सामाग्रीहरूको अभाव हुन सक्ने र सुरक्षित पानीको अभाव तथा दूषित वातावरण भई माहामारी प्रकोप फैलिन सक्ने सम्भावना ।

विषयगत उद्देश्य :

जस्तोसुकै आपतकालीन अवस्था परे पनि मानव कल्याण तथा जीवन सुरक्षा (human survival and well-being), खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- झाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्ने ।
- अरू द्रुत लेखाजोखा (rapid assessment) सँग एकीकृत गरि स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको संचालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (referral mechanism) को विकास गर्ने ।
- पर्याप्त आपतकालीन आपूर्ति र मानव स्रोतलगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि पहल गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (पोषण) :

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम(Supplementary Feeding Programme - SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा स्तनपान गराउने महिला एवं पाँच वर्षमुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर तथा मध्यम कुपोषणको अवस्थालाई रोकथाम गर्न पहल गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition - SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छितरुपमा स्तनपानका विकल्पहरूको (डब्बाको दुध)वितरणमा रोक लगाउन पहल गर्ने ।
- भिटामिन ए को वितरण/जुकाको औषधि तथा प्रभावित बालबालीकाहरुका लागि खोप सेवा सुनिश्चित गर्ने ।
- समुदायस्तरमा रोग तथा चोटपटकको उपचार विद्यमान स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको क्षमताभन्दा बाहिर गएको अवस्थामा अन्य स्वास्थ्य सेवा प्रदायक निकायहरुमा रिफर गर्ने ।

तालिका नं. ३५: विपद् अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	विपद्को समयमा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	• सूचना आदान-प्रदान गर्ने गराउने (गा.पा., न.पा., सेना, प्रहरी र स्थानीय समाजसेवीहरु)	• सूचनाको आधारमा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरु लाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न गराउन तयार पार्ने ।	• समयमा सही सूचना प्रवाह गर्न नसकिने ।	स्थानीय तह, सेना, प्रहरी र स्थानीय समाजसेवीहरु ,जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	२०,०००।
१ देखि ७ घण्टा भित्र	• सूचनाको आधारमा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्थानीय तहका.प्रतिनिधिहरु, स्थानीय स्वास्थ्य कर्मीहरु, सेना, प्रहरी र नेपाल रेडक्स सोसाइटीका स्थानीय उद्धारकर्ताहरु लाई सहयोग पुर्याँउनमा मद्दत गर्ने गराउने ।	• विपद् प्रभावित क्षेत्रमा विपद् बाट प्रभावित व्यक्तिहरुको अवस्था प्राथमिकीकरण गर्न गराउनमा सहयोग पुर्याँउने ।	• उद्धारकर्ताहरु र सामग्रीहरुको कमी हुन सक्ने ।	स्थानीय तह., सेना, प्रहरी, स्वास्थ्य कर्मी र स्थानीय समाजसेवीहरु	१००,०००।
८ देखि २४ घण्टा भित्र	• विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्थानीयतहका.प्रतिनिधिहरु, स्थानीय स्वास्थ्य कर्मीहरु, सेनाहरु, प्रहरीहरु र नेपाल रेडक्स सोसाइटीका स्थानीय उद्धारकर्ताहरु सँग समन्वय गरी प्राथमिक उपचार सेवा पुयाउने, प्रेषण गर्ने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने, पिउने पानी शुद्धिकरण गर्नको लागि वाटर गार्ड/प्यूस व्यवस्था गर्ने ।	• विपद् प्रभाविद क्षेत्रमा प्राथमिक उपचार सेवा पु-याउने, प्रेषण गर्ने, स्वास्थ्य शिक्षा दिने, पिउने पानी शुद्धिकरण गर्नको लागि वाटर गार्ड/प्यूस व्यवस्था गर्ने ।	• आपूति व्यवस्थापन गर्न गराउनमा कठिनाई हुन सक्ने ।	स्थानीय तह., सेना, प्रहरी, स्वास्थ्य कर्मी र स्थानीय समाजसेवीहरु	५०००००।
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	• RRTको बैठक बसी विपतको क्षति आंकलन गर्न /गराउन Cluster Rapid Response Team(MIRA) लाई परिचालन गर्ने । • विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	• क्षति आंकलन टोली निर्माण गर्ने र टोलीको कार्यसूची निर्माण गरि परिचालन गर्ने गराउने । • अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	अस्थायी स्वास्थ्य शिविर निमार्ण गर्न त्रिपाल, स्ट्रेचर तथा अन्य व्यवस्थापन का साथै आपुति व्यवस्थापन गर्न गराउनमा कठिनाई हुन सक्ने	DDMCर जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०,०००००।
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	• द्रुत सर्वेक्षणको तथ्यांकको आधारमा प्रभावितहरुको स्वास्थ्य सम्बन्धि आवश्यकताको पहिचान गर्ने/ गराउने • खानेपानी शुद्धिकरण गर्न सामाग्रीहरु लगायत भाँडा कुँडा वितरण गर्ने । • सरसफाई पानीजन्य रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	• द्रुत सर्वेक्षण फारमबारे अभिमुखिकरण गर्ने • खानेपानी शुद्धिकरण गर्ने सामाग्रीहरु उचित स्थानमा गोदाममा व्यवस्थापन गर्ने • सरसफाई सचेतना सम्बन्धी सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने	आपूति व्यवस्थापन गर्न गराउनमा कठिनाई हुन सक्ने ।	• DDMC,NRCS, EDPs र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०,०००००।

समय अवधि	विपद्को समयमा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र **Continue**	• स्तनपान प्रर्बद्धन गर्ने र तयारी खानाको व्यबस्थापन र बितरण गर्ने । • किट्जन्य रोगहरुबाट बच्न तथा बचाउनको लागिLongLasting Insecticidal Net बितरण गर्ने गराउने ।	• तयारी खानाका र बहु सुक्ष्म पोषक तत्व उचित स्थानमा भण्डारण गर्ने • किट्जन्य रोगहरुबाट बच्न तथा बचाउनको लागीLLIN तयारी अवस्थामा राख्ने			
३ दिन देखि १ हप्ता भित्र	• DDMC र सरोकारहरूको सहकार्यमा बैठक बसी प्रकोपको बारेको जानकारी तथा स्वास्थ्य सम्बन्धि संचालन गरिएका कार्यक्रम बारे सूचना प्रदान । • जिम्मेवारी बांडफांड, अत्यावश्यकीय तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान, स्रोत परिचालन सुचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण गर्ने । • आश्रय स्थालहरुमा अस्थाई चर्पि र खानेपानीको धारा निर्माण गर्ने । • अभिलेख तथा प्रतिवेदन अत्यावश्यकीय सेवाहरुको उपलब्धता (खोप, पोषण, क्षयरोग, प्रजजन स्वास्थ्य, मनोवैज्ञानिक परामर्श) • Disease Surveillance • Specimen Collection • Spraying to prevent endemic from insects • Waste management • पशु उपचार, रोग नियन्त्रण र रोकथाम कार्यहरु (जस्तै पशु खोप)	• थप औषधीको भण्डारण तथा व्यबस्था गर्ने • तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन का लागि पहिचान गरी तयारी अवस्थामा राख्ने • समन्वय, स्रोतको पहिचान गरी राख्ने । • चर्पि निर्माणका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु गोदाममा व्यवस्थित गर्ने • सचेतना सम्बन्धी सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने • पशु सेवाका लागि प्राविधिक टोली गठन	निर्माण कार्यको लागि आवश्यक सामाग्री खरीद गर्न रकमको अभाव	DDMC, NRCS, EDPs र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०,०००००।
१ साता देखि २ साता भित्र	• बितरण गर्ने सामाग्रीहरु तथा सरसफाईको अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने । • नपुग भएको सामाग्रीहरुको उपलब्धता गर्ने र बितरण गर्ने ।	• अनुगमन टोली गठन गर्ने र अनुगमन प्रक्रियाबारे स्पष्ट गराउने । • सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने निकाय एवं संगठनहरुको अग्रिम पहिचान गर्ने ।	समयमा अनुगमन प्रक्रिया अगाडी बढन नसक्ने ।	DDMC, NRCS, EDPs र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	१०००००।

समय अवधि	विपद्को समयमा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
२ साता देखि १ महिना भित्र	• सामान्य अवस्था नहुदा सम्म प्याकेज कार्यक्रम निरन्तर संचालन तथा फलोअप गर्ने । • अनुगमन तथा निरिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिने । सरोकारहरूसंग बैठक, पूर्व तयारी कार्य योजनाको समिक्षा गर्ने । • सूचना तथा जनचेतनामुलक सन्देशहरू प्रसारण, समन्वय अत्यावश्यकीय स्वास्थ्य सेवाको निरन्तरता दिने । • मध्यम शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापनको लागि थप आहार कार्यक्रम तथा कडा शिघ्र कुपोषणको व्यवस्थापन कार्यक्रम लाई निरन्तरर्ता दिने • सुक्ष्मपोषण तत्व कार्यक्रम अर्न्तगत बाल भिटा र भिटामिन ए वितरण • गर्भवति र सुत्केरी महिलाहरुका लागि आइरन फोलिक एसिड चक्कि वितरण तथा मातृ पोषण परामर्श प्रदान गर्ने	• पूर्वतयारी कार्य योजना निमार्ण गर्ने • नियमित सरोकारवालाहरु सँग समन्वय गर्ने ।	नियमित सरोकारवालाहरु सँग समन्वय नहुन सक्ने ।	DDMC, NRCS, EDPs र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	२०,००००।

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरण: आपतकालिन अवस्थामा जिम्मेवार व्यक्तिहरुको सम्पर्कसूचि : अनुसूचि १२ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.८ विषयगत क्षेत्रः आपत्कालिन शिक्षा

अगुवाइ गर्ने निकायः स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा बिकास शाखाहरु,बर्दिया

मुख्य बिपद्को किसिमः बाढी, हावाहुरी, लू, शीतलहर, महामारी, जगली जनावरको आतङ्क र भुकम्प

विपद्को अनुमानित अवस्थाः

- बर्दिया जिल्लाका ६ नगरपालिका र २ वटा गाँउपालिकाका करिव १५० वटा विद्यालयहरु बाढीको कारणले प्रभावित हुने
- लगभग जिल्लाका ८० प्रतिशत विद्यालय तथा मदरसा भवन भूकम्पीय दृष्टिकोणबाट जोखिममा रहेका ।
- लगभग २० हजार विद्यार्थीको किताब तथा शैक्षिक सामग्री आपत्कालिन अवस्थामा हराउन वा नष्ट हुन सक्ने ।
- विद्यालयलाई आपत्कालिन अवस्थामा आश्रय स्थलको रुपमा प्रयोग गर्दा विद्यालयको वरिपरि महामारी जस्ता समस्याहरु उत्पन्न हुने ।
- बिद्यार्थीहरुलाई बिद्यालय जाँदा आउदाँ, बिद्यालय परिसरमा र वाटोमा रहेका रुखहरु ढलेर च्याप्ने र चोटपटक लाग्ने सम्भावना भएको ।
- बिद्यार्थीहरुलाई बिद्यालय जादाँ आउदाँ बस, ट्रक, गाडी, मोटर साईकल आदि बाहनहरुबाट दुर्घटना हुने ।
- गर्मी याममा बिद्यार्थीहरु बिद्यालय जाँदा आउदाँ र बिद्यालय परिसरमा हुदाँ उच्च तापक्रमका कारण लू लाग्ने सम्भावना रहेको ।
- जाडो याममा ठण्डीको कारण बिशेष गरेर कम उमेरका र विपन्न परिवारका (न्यानो लुगाबाट बन्चित हुने) बिद्यार्थीहरुलाई शितलहर लाग्ने सम्भावना रहेको ।
- शिक्षकहरु स्वयं विपद्बाट प्रभावित भई विद्यालय आउन नसक्ने अवस्था ।
- विद्यार्थीहरु शिक्षण सिकाइमा अनुपस्थिति, अनुत्तीर्ण हुने, विद्यालय छाड्ने ।
- विद्यार्थीहरुमा मनोवैज्ञानिक समस्या सिर्जना हुने ।
- बाढीको बेलामा विद्यालय बन्द हुँदा बैकल्पिक पठनपाठनको व्यवस्था नहुनु ।
- बाढीका कारणले विद्यालय जाने बाटोघाटो अवरुद्ध हुने ।
- भुकम्प, आगलागी र वाढीका कारण विद्यालयमा फर्निचर, पठन पाठन सामाग्री, अभिलेख सामाग्री, प्रयोगशाला सामाग्री आशिंक वा पुर्ण रूपमा क्षति हुन सक्ने ।
- भुकम्प, हावाहुरी, आगलागीका कारण शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको ज्यान जोखिममा पर्न सक्ने ।
- विद्यालयमा खानेपानीका स्रोत प्रदुशित हुदाँ, झाडापखाला, सरुवा रोग, ज्वरो आदिले प्रभावित हुने ।
- जगली जनावरको आतङ्कका कारण शिक्षक विद्याथी प्रभावित हुन सक्ने ।

विषयगत उद्देश्यः

- प्राकृतिक विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण तयार पार्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा पहिलो प्रतिकार्य उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने
- बालबालिकाको अध्ययन अध्यापनलाई आपतकालिन अवस्थामा पनि सुरक्षित तरिकाले सुचारु गर्ने ।
- बालबालिका, शिक्षक कर्मचारी तथा अविभावकको आपत्कालिन अवस्थामा विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत कार्यसमूहका सदस्यहरू (Cluster members)का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान प्रदान सुनिश्चित गर्ने ।
- बिद्यालयको भौतिक सरंचना र अभिलेख सुरक्षित गर्ने ।
- विपद्बाट भएको भौतिक क्षतिको पुर्नस्थापना तथा पुननिर्माण गर्ने ।

तालिका नं.३६ : शिक्षा विषयगत क्षेत्रको विपद् व्यवस्थापन कार्यान्वयन योजना एवं क्रियाकलापहरु

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीक कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थाको संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टाभित्र	• विषयगत क्षेत्रको बैठकको आव्हान गर्ने । • शिक्षक,स्थानीय स्वयम्सेवक, सहयोगी कार्यकर्ता हरुको कार्यदल गठन गरी परिचालन गर्ने • मोवाइल, टेलिफोन र अन्य सञ्चार मिडियाको प्रयोग गरी क्षतिको प्रारम्भिक विवरण सकलन गर्ने । • थप क्षति हुन नदिन सूचना प्रवाह गर्ने , स्थानीय स्तरमा रहेको दक्ष जनशक्ति परिचालन गर्ने । • सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने ।	• विपद् प्रभावित हुने सम्भावित क्षेत्रमा रहेका विद्यालय, मदरसाका शिक्षक र अभिभावकहरुको सम्पर्क नम्बर अद्यावधिक गर्ने । • स्थानीयस्तरमा रहेको दक्ष जनशक्तिलाई तालीम प्रदान गर्ने ।	• पूणरुपले अद्यावधिक भइसकेको । • पूर्णरुपले अद्यावधिक भइ नसकेको ।	• जिल्ला शिक्षा विकास समन्वय इकाइ, • स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा शाखाहरु, • गाँउ /नगर पालिका,वडा समिति हरु , स्रोतकेन्द्र, विद्यालय शिक्षक , नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, • शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु	
१ देखि ७ घण्टासम्म	• शिक्षा क्लष्टरको बैठक सञ्चालन गरी क्षतिको प्रारम्भिक विवरणको विश्लेषण । • विद्यालय परिवार, वडा कार्यालयको जनशक्ति परिचालन गरी क्षतिको विवरण संकलन र उद्धार कार्य निरन्तरता दिने । • विद्यालयहरुलाई विपद्बाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन ।	• शिक्षा क्लष्टरमा सहभागी संघसंस्थाहरुको विवरण अद्यावधिक गर्ने । • विवरण संकलन गर्ने । • तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति (तथ्यांक संकलक) एवं उद्धारकर्मीहरुको सूचि अद्यावधिक गर्ने । • आवश्यक पर्ने स्थान, कक्षाकोठा र टेण्टको व्यवस्थापन । •	• क्लष्टरका सदस्य हरुको विवरण अद्यावधिक भएको । • क्षतिको विवरण संकलकन • उद्धारकर्मीहरु लाई अभिमुखीकरण गर्ने । • टेण्टको व्यवस्थापन गर्न बाँकी	• जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ • गाँउ /नगरपालिका, वडा समितिहरु , • स्रोतकेन्द्र, विद्यालय • कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	
७ देखि २४ घण्टासम्म	• विद्यालयहरु लाई विपद्बाट प्रभावितहरुका लागि अस्थायी सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन गर्ने । • बिद्यालय भित्र प्रभावितहरुको अवस्था लेखाजोखा गर्न शिक्षक, जुनियर रेडक्रसका तालिम प्राप्त विद्यार्थीहरुलाई स्वयम् सेवकको रुपमा परिचालन गर्ने ।	• आवश्यक पर्ने स्थान, कक्षाकोठा र टेण्टको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । • जोखिम ब्यबस्थापन र लेखा जोखा को तालिम प्राप्त गरेका शिक्षक र विद्यार्थीहरुको सूची अद्यावधिक गर्नुपर्ने ।	• टेण्टको व्यवस्थापन गर्ने काम बाँकी • पर्याप्त जनशक्ति तयार गर्न नसकिएको	• जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाइ • गाँउ /नगरपालिका, वडा समिति हरु , • स्रोतकेन्द्र, विद्यालय र अन्य विषयगत क्षेत्रहरु • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	• आवश्यकतानुसार पहिलो दिनको प्रक्रिया दोहोऱ्याउने । • विपद्मा परेका विद्यालय पहिचान तथा अवस्थाको प्रारम्भिक विश्लेषण गर्ने । • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा जानकारी गराउने । • विस्थापितहरूलाई अन्य सुरक्षित स्थानमा व्यवस्थापन गर्न संरक्षण क्षेत्रगत समितिसंग समन्वय गर्ने ।	• प्रारम्भिक स्थलगत विवरण संकलन गर्ने । • क्लष्टरको बैठक सञ्चालन गर्ने । • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागी भइ प्राप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने ।	" "	• गाँउ/नगरपालिका, वडा समितिहरु , • विद्यालय स्रोतकेन्द्र, • प्र.अ./शिक्षक, बिद्यालय व्यवस्थापन समिति एवं रेडक्रस उपशाखाहरु र संघसंस्थाहरु ।	
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	• आवश्यकतानुसार दोश्रो दिनसम्मका क्रियाकलापहरु पनि दोहोऱ्याउने ।शिक्षासँग सम्बद्ध सघंसस्था र सहयोगी निकायहरुबाट सहयोगको लागि आव्हान गर्ने ।	• पहिलेका गति विधि लाइ निरन्तरता दिने । • सहयोगी संघसंस्थासँग समन्वय गर्ने र संयुक्त बैठक सञ्चालन गर्ने ।	• यसभन्दा पहिले भए जस्तै ।	• गाँउ /नगर पालिका, वडा समिति हरु , • विद्यालय स्रोतकेन्द्र, प्र.अ./ शिक्षक, बि. व्य. स. एवं रेडक्रस उपशाखा हरु शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु ।	

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीक कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्थाको संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
७२ घण्टादेखि ७ दिनसम्म	● आवश्यकतानुसार तेश्रो दिनसम्म भएका क्रियाकलापलाई समेत निरन्तरता दिने । ● विद्यालयगत रुपमा प्रभावित बालबालिका र क्षतिको विवरण सुनिश्चित गर्ने । ● शिक्षा सरोकार मञ्चको बैठक सञ्चालन गरी सहयोगको दायरा र सहयोग गर्ने संस्थाहरुको सुनिश्चित गर्ने । ● पुनस्थापना सम्बन्धी वास्तविकतामा आधारित योजना तयार गर्ने ।	● तेश्रो दिनसम्म गरेजस्तै गर्ने र आवश्यकतानुसार सुधार समेत गर्ने । ● प्रभावित बालबालिका र क्षतिको तथ्याङ्क संकलन एवम् कम्पाइलेसन गर्ने । ● शिक्षा सरोकार मञ्चको बैठक सञ्चालन गरी सहयोग र समन्वयको दायार फराकिलो बनाउने । ● पुनस्थापना सम्बन्धी स्रोत र जिम्मेवारीको बाँडफाँड गरी तदनुसारको काम गर्ने ।	● ग्याप नहुने ।	● गाँउ/नगर पालिका, वडा समितिहरु, विद्यालय स्रोतकेन्द्र, ● प्र.अ./शिक्षक, बिद्यालय व्यवस्थापन समिति ● रेडक्रस उप शाखाहरु शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु ।	
७ दिन देखि २ साताभित्र	● आवश्यकतानुसार अघिल्लो हप्तामा भएका क्रियाकलापहरुलाई समेत निरन्तरता दिने । ● विद्यालयलाई अस्थाई आवास बनाएका विपद् प्रभावितहरुलाई क्रमशः घर पठाउने । ● अवरुद्ध भएको विद्यालयहरुको पठनपाठन सुचारु गर्ने । ● आवश्यकतानुसार अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माण गरी शिक्षण कार्य सञ्चालन गर्ने । ● आवश्यकतानुसार मनोसामाजिक परामर्शका कक्षाहरु सञ्चालन गर्ने । ● पुनस्थापना र राहतका कार्यहरु आरम्भ गर्ने ।	● सातौं दिनसम्म गरेजस्तै गर्ने र आवश्यकतानुसार सुधार समेत गर्ने । ● विद्यालय परिवार र उद्धार एवम् पुनस्थापना टिममा खटिएकाहरु सक्रिय हुने । ● विद्यालयका शिक्षक, विद्यार्थी र अभिावक सक्रिय हुनुपर्ने । ● विद्यालयका शिक्षक, विद्यार्थी, अभिावक, संघसंस्थाहरु सक्रिय हुनुपर्ने । ● आवश्यकतानुसार बालक्लवहरुलाई सक्रिय गराउने र मनोसामाजिक परामर्शका लागि विज्ञहरु खटिनु पर्ने । ● आवश्यकतानुसारका सामग्री भएको किटबक्सको व्यवस्था गर्ने ।	● ग्याप नहुने । ● स्रोतको पहिचान हुन बाँकी । ● विज्ञको अभाव । ● दाताहरुको सुनिश्चित भइनसकेको ।	● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, शिक्षा बिकास शाखा, बिद्यालय, प्र.अ., शिक्षक, बिद्यालय व्यवस्थापन समिति एवं रेडक्रस उपशाखाहरु, शिक्षा सरोकार मञ्च, संघसंस्थाहरु र शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु, बालक्लवहरु आदि ।	
२ सातादेखि १ महिनासम्म	● विद्यालयहरुको भौतिक क्षतिको लेखाजोखा कार्य सम्पन्न गर्ने । ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिसको आधारमा भौतिक क्षति भएका विद्यालयहरुको पुनर्निर्माण, पाठ्यपुस्तक क्षति भएका विद्यार्थीहरुको पाठ्यपुस्तक खरिद आदिका लागि रकम यकिन गरी प्रदेश सरकारसंग माग गर्ने । ● अनुगमन, निरीक्षण र प्रतिबेदनलाई निरन्तरता दिने ।	● स्थानीयतहमा रहेका शिक्षा शाखाहरु एवम् संघसंस्थाबाट प्राविधिक खटाउने । ● बाह्य स्रोत उपलब्ध नहुदासम्म जिल्ला र स्थानीय स्तरबाट सहयोग जुटाइ आपत्कालीन स्थितिको व्यवस्थापन गर्ने । ● केन्द्रीय निकायहरुमा पहल, समन्वय र सिफारिस निरन्तर रुपमा गरिरहने । ● विपद् व्यवस्थापनको फोकल पर्सन सकृय हुनुपर्ने ।	● इष्टिमेसनका लागि स्रोतको व्यवस्था नभएको । ● केन्द्रबाट संबोधन हुने कुराहरुमा ढिलाइ हुने गरेको । ● ग्याप नभएको ।	● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, शिक्षा मन्त्रालय, बिद्यालय, प्र.अ., शिक्षक, बिद्यालय व्यवस्थापन समिति एवं शिक्षा सरोकार मञ्च, संघसंस्थाहरु र शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु ।	

तालिका नं. ३७ : शिक्षा विषयगत क्षेत्रको विपद् व्यवस्थापनमा आवश्यकताको लेखाजोखा एवम् ग्याप पहिचान
(भौतिक साधन, दक्ष जनशक्ति एवं अनुमानित बजेट)

क्र. सं.	विवरण	अनुमानित आवश्यकता		प्रतिबद्ध परिमाण		खाडल परिमाण		सहयोग प्रतिबद्धता गर्ने		
		संख्या	रकम रु हजारमा	संख्या	रकम	संख्या	रकम रु हजारमा	संस्था	संख्या	रकम
१	विपद् सम्बन्धी पूर्वसूचना अभिमुखीकरण	१५० विद्यालय	७५०			१५० विद्यालय	७५०			
२	कृत्रिम मचानहरुको निर्माण	१० स्थान	१०००			१० स्थान	१०००			
३	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण	१५० विद्यालय	७५०			१५० विद्यालय	७५०			
५	क्षतिको लेखाजोखा एवम् सर्वेक्षण	१५० विद्यालय	१५०			१५० विद्यालय	१५०			
६	मनोसामाजिक परामर्श	१५० विद्यालय	१५००	१५० विद्यालय	१५००				१५० विद्यालय	१५००
७	अस्थायी कक्षाकोठा निर्माण	२० कोठा	१०००			२० कोठा	१०००			
८	विद्यार्थी किटबक्स	१५०००	२२५००			१५०००	२,२५,००			
९	विपद् उद्धार कोष	१	२००			१	२००			
१०	पाठ्यपुस्तक	१०००० सेट	२०००					स्थानीय शिक्षा शाखा	१०००० सेट	२०००
११	कार्पेटिङ कुसन समेत	३०० कक्षाकोठा	१५००			३०० कक्षाकोठा	१५००	गैसस		
१२	विद्यालय किट	१५० सेट	७५०			१५० सेट	७५०			
१३	ECED किटट	२०० सेट	८००			२०० सेट	८००			
१४	विद्यालय परिसर सरसफाइ	१५० विद्यालय	१५००			१५० विद्यालय	१५००	बि.ब्य.स.		
१५	खानेपानी	५० धारा	२५०							
१६	शौचालय	५० वटा	२५००	२०	१०००			स्थानीय शिक्षा शाखा		
१७	कक्षाकोठा मर्मत	३०० कक्षाकोठा	७५००	२०	५००	३०० कक्षाकोठा	७५००	बि.ब्य.स.		
१८	कक्षाकोठा निर्माण	२० कोठा	८००	१०	४००	१०	४००	स्थानीय शिक्षा शाखा	१०	४००
१९	स्वयमसेवक परिचालन व्यवस्थपान	१५० विद्यालय	१५०			१५० विद्यालय	१५०	स्थानीय तह		
२०	जिल्लास्तरीय बैठक, गोष्ठी सञ्चालन एवम् योजना निर्माण	१२ पटक	१००			१२ पटक	१००	जिल्ला समन्वय समिति		
२१	अनुगमन, निरीक्षण र प्रतिबेदन	१५० विद्यालय	१५०			१५० विद्यालय	१५०			
	कुल जम्मा		४६०००		३४००		४२६००			

तालिका नं. ३८ : शिक्षा विषयगत क्षेत्रको विपद् व्यवस्थापन कार्यान्वयन योजना सहितको पूर्वतयारी कार्यको विवरण

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	विपद्बाट प्रभावित हुने सम्भावित विद्यालय र विद्यार्थीहरुको विवरण अद्यावधिक गर्ने ।	स्थानीयतहका शिक्षा शाखाहरु र संघसंस्थाहरु	बैठक एवम् कार्यशाला	शैक्षिक सत्रको आरम्भमा ।
२	सङ्कटासन्न विद्यालयका शिक्षक एवम् विव्यसका पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नं अद्यावधिक गर्ने ।	स्थानीयतहका शिक्षा शाखाहरु र संघसंस्थाहरु	बैठक एवम् कार्यशाला	शैक्षिक सत्रको आरम्भमा ।
३	बाढीको मुहान एवम् स्रोतको रुपमा रहेका दाङ, सुर्खेत जिल्लासँग नियमित सम्पर्कमा रही सूचना एवम् जानकारी लिने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, शिक्षा क्लष्टरका सदस्यहरु, विद्यालय र संघसंस्थाहरु	कुराकानी र सञ्चार सम्पर्क	बाढी आउन सक्ने सम्भाव समयमा ।
४	विद्यालयमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकहरुलाई पूर्व सुचना प्रणालीबारे अभिमुखिकरण गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, शिक्षा क्लष्टरका सदस्यहरु, विद्यालय र संघसंस्थाहरु	बैठक र कार्यशाला	शैक्षिक सत्रको आरम्भमा ।
५.	सङ्कटासन्न विद्यालयका शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुलाई बाढी पूर्वसुचना अभिमुखिकरण, प्रकोप ब्यबस्थापन र प्राथमिक उपचार आधारभूत तालिम दिने ।	स्थानीयतहका शिक्षा शाखाहरु, नेपाल रेड्क्रस सोसाइटी, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, कमैया महिला जागरण समाज नेपाल आदि ।	अभिमुखिकरण र तालिम	मन्सुनपूर्व

शिक्षा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरण अनुसूचि १३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.९ विषयगत क्षेत्रः पुर्नस्थापना तथा पुनर्निर्माण

अगुवाई गर्ने संस्थाः जिल्ला समन्वय समिति

मुख्य बिपद्को किसिमः बाढी, भुकम्प,हावाहुरी र आगलागी

विपद्को अनुमानित अवस्थाः

जोखिममा पर्ने अनुमानित जनसंख्याः उच्च जोखिममा रहेका गाँउ पालिका तथा बाढीको कारण १५००० परिवार मध्ये पुर्ण क्षति हुन सक्ने अनुमानित ५००० परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । भुकम्प को कारण ५००० परिवार मध्ये पुर्ण क्षति हुन सक्ने अनुमानित ३००० परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । आगलागीको कारण वार्षिक १५० परिवार पुर्ण क्षति हुन सक्ने परिवारको लागि अस्थायी शिविरको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । वर्दिया जिल्लामा उल्लेख गरिए वमोजिमको विपद्ले निम्न अवस्था आउन सक्ने आँकलन गरिएको छ ।

- व्यक्तिगत घरहरु, सार्वजनिक र सामुदायिक भवनहरु क्षति/नष्ट भएको हुनेछ ।
- विपद्ले विस्थापित भई खुल्ला स्थानमा वसोवास गर्नुपर्ने अवस्था सृजित हुनेछ ।
- यातायातमा अवरुद्ध भइ आवतजावतमा कठिनाई हुन सक्नेछ ।
- सुरक्षित आश्रय स्थल तथा गैर खाद्य सामाग्रीको अभाव हुनसक्नेछ ।
- अपाङ्गता,वालवालिक, विशेष परिस्थितिका महिला, जेष्ठनागरिकलाई दैनिक जीवन निर्वाहमा अप्ठ्यारो परिस्थिति सृजना हुन्छ ।
- विद्यालय, प्रहरी चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरू, सार्वजनिक भवन, सामुदायिक आश्रयस्थल जस्ता सार्वजनिक संरचनाहरूमा विस्थापित मानिसहरूको बसोवासको लागि दबाव पर्ने ।

विषयगत उद्देश्यः

- विस्थापित परिवारहरुलाई पहिल्यैको अवस्थामा लैजानका लागि पुर्नस्थापनाका कार्यहरु गर्ने ।
- भत्किएका, पूर्ण रुपले नष्ट भएका भौतिक संरचनाको निर्माणका कार्य गर्ने । पुर्ननिर्माण गर्दा बलियो र विपद् जोखिम कम हुने गरी निर्माण गर्ने ।
- सार्वजनिक सुविधाका सेवाहरु संचालनमा टेवा पुऱ्याउने ।
- प्रभावित समुदायमा जिविकोपार्जनको वैकल्पिक उपायको अवलम्बन गर्ने ।

रणनीति :

- नष्ट भएका भौतिक संरचनाहरुको विस्तृत सर्वेक्षण तथा इष्टीमेट अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने साथै पुनस्थापनका लागि संभावित स्थानहरुको समेत पहिचान गरि DDMC मार्फत सम्बन्धीत मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।

मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड :

- स्फेयर मापदण्ड अनुसार औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५ बर्ग मिटर छानाभित्रको क्षेत्रफल र क्याम्प व्यवस्थापनका लागि प्रतिव्यक्ति ४५ वर्ग मिटर क्षेत्रफल उपलब्ध उपलब्ध हुनेछ । (औसतमा एक ५ सदस्यीय परिवारका लागि कम्तिमा पनि ४/५ मिटरको डोरीसहितको प्लाष्टिक सिट र सहायता सामग्री उपलब्ध गराईने छ ।)
- प्रत्येक प्रभावित परिवारलाई नेपाल रेडकश सोसाईटीको मापदण्ड अनुसार एक सेट सामग्री उपलब्ध गराईने छ । यसका अतिरिक्त,महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाईसम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको हुनेछ । वा स्रोतको उपलब्धताको आधारमा स्फेयरको न्यूनतम मापदण्ड अनुसरण गर्ने प्रयास गरिने छ ।

तालिका नं. ३९ : विपद् अवस्थामा आधारित आपत्‌कालीन् प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
पहिलो दिन देखि पहिलो हप्ता सम्म	▪ गाँउ तथा नरपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत मार्फत घर, जग्गाजमिन, पशुहरुको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांक लिन शुरु गर्ने ।	▪ गाँउ तथा नरपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको फोन नम्वर राख्ने ।		जि.स. स., जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	
दोश्रो हप्ता	▪ विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात पूर्ण क्षति भएका र आंशिक क्षति भएका घरधुरीको जानकारी लिने ▪ राहत प्रदान गर्नकोलागि तथ्यांक अनुसार लगत इस्टिमेट तयार गर्ने ▪ राहतका लागि जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति वा स्थानीयतहमा सिफारिस गर्ने । ▪ आवासको लागि सामुदायिक वनहरुबाट सहुलियत वा निशुल्क काठहरु उपलव्ध गराउने । ▪ सार्वजनिक सेवाहरु सुचारु गर्ने । ▪ विग्रेभत्केका संरचनाहरुको भग्नावशेष हटाउने ।	▪ सामुदायिक वनहरुसंग अग्रिम समझदारी गर्ने ▪ पुर्ननिर्माणका सामाग्री हरु स्टकमा राख्ने । ▪ पूर्वाधारको विस्तृत विवरण तयारीका लागि प्राविधिकहरुको सम्पर्क सूचि तयार गर्ने । ▪ राजमार्ग, हुलाकी सडक तथा सहायक मार्ग, पुलपुलेसा, नहरको क्षतीको सूची सम्वन्धीत कार्यालय र स्थानीयतहका प्राबिधिकले तयार गर्ने	▪ राहत मापदण्डको यकिन विवरण उपलव्ध हुन कठिनाई हुने । ▪ पुर्ननिर्माणका सामाग्रीहरु पर्याप्त मात्रामा नहुने	जिल्ला समन्वय समिति, ने.रे.सो. बर्दिया, सामुदायिक वन, डिभिजन सडक कार्यालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,	
पहिलो महिना	▪ क्षति भएका पूर्वाधारहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने । ▪ खेति वाली पूर्ण वा आंशिक रुपमा नष्ट भएका परिवारहरुलाई कृषि शाखासँग समन्वय गरी सहुलियत रुपमा वीउविजन उपलव्ध गराउने । ▪ छिटो उत्पादन हुने प्रजातीका वीउविजनहरु उपलब्ध गराउने ▪ पूर्वाधारहरु पुनः निर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्वन्धित कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने	▪ प्रभावित स्थानको कृषी प्रणालीवारे जानकारी राख्ने र वीउविजनहरु भण्डारण गरी राख्ने । ▪ तालिम संचालनका लागि आवश्यक स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्थापन गर्ने । ▪ क्षति भएका पूर्वाधारहरु मर्मत तथा निर्माण कार्य शुरु गर्ने ।	▪ विभिन्न तामिमहरु सञ्चालन गने स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्था गर्न चुनौति हुने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला वनकार्यालय(आपूर्ती समिति), सामुदायिक वन, स्थानीयतहका कृषि बिकास शाखाहरु.,सिंचाई कार्यालय, बबई ओराही नदी ब्यवस्थापन कार्यालय	
दोस्रो र तेश्रो महिना	▪ उपलब्ध वजेटको आधारमा विग्रेका, भत्केका पूर्वाधारहरु पुर्ननिर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाउने । ▪ भवन निर्माण संहिता लागु गर्ने । ▪ बाह्य स्रोतको खोजि गर्ने ।	▪ क्षति भएका पूर्वाधारहरु मर्मत तथा निर्माण कार्य शुरु गर्ने ।		जि.स.स., जिल्ला वन कार्यालय, सा. वन, जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय, स्थानीय तह(प्राविधिक शाखा)	

तालिका नं. ४० : कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र. सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका	समय सिमा
१	पुर्ननिर्माणका सामाग्रीहरु स्टकमा राख्ने (वेल्चा, गैटी, डोरी, गल, हयुम पाइप, डोजर, इस्काभेटर)	जिल्ला समन्वय समिति नगरपालिका तथा गाउँपालिका, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सामाग्री खरिद गरी स्टकमा राख्ने र सम्वन्धित व्यापारी संग समन्वय	मनसुन पूर्व
२	वन तथा सामुदायिक वनसंग काठदाउरा सहयोग वारे छलफल गर्ने ।	जिल्ला समनन्वय समिति	छलफल र वैठक	,,
३	प्राविधिकको टोलीलाई स्थलगत अध्ययनका लागि अभिमुखिकरण तथा प्रभावित स्थानमा परिचालन गर्ने ।	जिल्ला समनन्वय समिति जिल्ला प्राविधिक	वैठक	
४	समन्वय, स्रोत पहिचान र पूर्ननिर्माणको कार्ययोजना वनाउने ।	जिल्ला समनन्वय समिति	वैठक	
५	जिल्ला समनन्वय समितिमा भएको विपद् व्यवस्थापन कोषलाई अभिवृद्धि गर्ने ।	जिल्ला समनन्वय समिति	छलफल र निर्णय	
६	स्थानीयतहका कृषी विकास शाखासंग समन्वय गरी छिटो उत्पादन हुने खाल वीउविजन छनौट गरी राख्ने र वाली विमा गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।	जिल्ला समनन्वय समिति, स्थानीय तहमा रहेका कृषी विकास शाखाहरु	,,	
७	नदी नियन्त्रण तटवन्धका लागि आवश्यक तारजाली व्यवस्थापन गर्ने ।	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डि.कार्यालय, बबई ओराही नदी ब्यवस्थापन कार्यालय, कर्णाली नदी नियन्त्रण कार्यालय, बबई सिंचाई आयोजना आदी	बैठक	

पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण क्षेत्रका सदस्यहरुको सम्पर्क सूचिः अनुसूचि १४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

४.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने

यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्लास्तरको विपद् व्यवस्थापनका लागि उपलब्ध भौतिक, मानविय र आर्थिक श्रोतहरुको आंकलन गरी, नेपाल सरकारको विपद् जोखिम व्यवस्थापनको रणनीति र उद्धारका न्यूनतम आधारभूत पक्षहरुलाई दृष्टिगत गर्दै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट अनुमोदन भएको हो। जिल्ला भित्र विपद् सम्बन्धी कुनै घटना घट्ना साथ यस योजनामा उल्लेखित बिषयगत समितिहरु र सरोकारवालाहरु स्वतः परिचालित हुनेछन्।

४.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना

जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायहरूले विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा आवद्ध रहि यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गर्न सघाउने छन्। साथै गउपालिका तथा नगरपालिका र त्यहाँ भएका विषयगत शाखाहरु, कार्यरत संघसंस्थाहरूले पनि बिषयगत योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न आवश्यक सहयोग गर्नेछन्।

४.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधि

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले यसका पदाधिकारीहरू मध्येबाट उपयुक्त व्यक्तिहरू छनौट गरी एक कार्यदल बनाइ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्ययोजना कार्यान्वयनको समग्र अनुगमन गर्नेछ। प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन नियमित समिक्षा गरिनेछ।

परिच्छेद-५

प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

५.१. प्रतिवेदन तथा संचार

बर्दिया जिल्लामा बाढीले हरेक वर्ष प्रभावित गर्ने हुँदा सो सम्बन्धि विपद्बाट हुने क्षति न्यूनिकरणका लागि बाढी पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना भैसकेकाले त्यसको व्यवहारिक प्रयोग गरी वर्षाको समयमा माथिल्लो तटीय र तल्लो तटीय समुदायवीच निरन्तर सम्पर्क कायम गर्ने साथै बाढी सम्बन्धि सूचना स्थानीय सञ्चारमाध्यमबाट प्रशारण गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । प्रतिकार्यका लागि गठित बिषयगत अगुवाहरुले विपद् सम्बन्धि प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई बुझाउनु पर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदन विपद्को अवधिमा सकेसम्म दैनिक रुपमा तयार गर्नु पर्दछ । साथै विपद्को बारेमा स्थलगत अनुगमन टोलीले तयार गरेको प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा प्रस्तुत गर्नेछ ।

५.२. संस्थागत व्यवस्था

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ र विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ को प्रावधान बमोजिम विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्ला र स्थानीय (गाउपालिका, न.पा.) स्तरमा छुट्टाछुट्टै संस्थागत संरचना तयार भएको छ । प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन प्रकृयालाई संस्थागत गरिने छ । यसको संयोजन जिल्लास्तरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र गाँउपालिका तथा नगरपालिकाहरुमा जिल्ला समन्वय समितिको सहयोगमा सम्बन्धित स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा वडा विपद् व्यवस्थापन समितिले गर्ने छ ।

५.३. अभिलेखिकरण

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तर्फबाट जिल्लास्तरमा विपद् प्रतिकार्यको अभिलेखिकरण जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रले गर्ने छ भने स्थानीयस्तरमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरूले गर्नेछन् । जिल्ला वा स्थानीय दुवै तहमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूले सर्वेक्षण तथा अभिलेखिकरण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्नेछन् ।

५.४. अनुमोदन प्रकिया

मिति २०७५ जेष्ठ २९ गतेका दिन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्था र सहयोगी संस्था एवं निकायहरुको सहभागितामा कार्यशालाको आयोजना गरी जिल्ला अगुवा संस्था एक्सन एड् नेपाल/कमैया महिला जागरण समाज नेपालको प्राविधिक सहयोगमा निर्माण भएको **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना** २०६८ को आठौ अद्यावधिक २०७५ अनुमोदन गरियो ।

विपदका समयमा राहत सहयोग प्रदान गर्ने मापदण्डः

विपद्का समयमा प्रभावित क्षेत्रमा आपतकालिन राहत सहयोग पुर्‍याउनका लागि नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको मापदण्ड/निर्देशन वमोजिम राहत सहयोग प्रदान गरिनेछ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले पनि श्रोतको अवस्था र स्फेयर मापदण्डलाई मध्यनजर गरी DDMC को वैठको निर्णयवाट आवश्यक राहत सहयोगको मापदण्ड तोक्न सक्नेछ ।

क) तत्काल अवस्थाको राहत

विपद्का समयमा घर छोडी अन्यन्त्र गई बसेको अबस्था वा आफ्नै घरमा पनि खाद्य तथा गैरखाद्य बस्तुको क्षति भई तत्काल खान र बासको कुनै व्यबस्था नभएको अबस्थामा वा आफ्नो घरमा फर्कि नसक्दा सम्मका लागि मानबिय राहत उपलब्ध गराईने छ ।

ख) राहत सहयोग

विपद् पश्चात सर्वेक्षणबाट प्राप्त सम्पूर्ण क्षतिको विवरणको आधारमा गरिने सहयोगलाई राहत सहयोग भनिन्छ । जसलाई ४ भागमा वर्गिकरण गरिएको छ ।

१) आंशिक क्षति

अ. विपद्का कारण घर भित्रको खाद्यान्न तथा गैर खाद्यान्न सवै क्षति भएको र घरमा तत्कालीन अवस्थामा बस्न योग्य नरहेको अवस्था तर घर मर्मत पछि फर्कि बस्न सक्ने अवस्था ।

आ. खेति गरिएको जग्गा कटान, पटान वा वाली नष्ट देखिएको ।

२) पूर्ण क्षति

अ. विपद्का कारण वसोवास गरिरहेको घर पुर्ण रुपले नष्ट भएको ।

आ. विपद्का कारण जग्गा कटान कटान/पटान तथा वालीनालिमा अत्यधिक क्षति पुगेको अवस्था ।

३) विस्थापित तथा पुर्नस्थापना स्तरको क्षति

अ. विपद्का काराण वसोवास गरिरहेको घर तथा घर वास (जग्गा) सवै वगाएको वा पूर्णरुपमा वगर वा नदीमा परिणत भएको अवस्था । घर तत्कालीन अवस्थामा बस्न योग्य नरहेको अवस्था । घर पुनः निर्माण गर्नुपर्ने अवस्था ।

४) मानविय क्षति

अ. विपद्का कारण मानव वेपता वा पत्ता नलागेको तथा मानविय क्षति भएको ।

आ. विपद्का कारण मानवको अंगभंग भएको वा अपाङ्गता भएको वा क्षतिका कारण मानसिक अपाङ्गता भएको ।

परिच्छेद-६

अनुसूचिहरु

अनुसूची १ : जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा प्राप्त तथ्यांक अनुसार विपद्ले २०७४ सालमा पुऱ्याएको क्षतिको विवरण:

प्रकोप☛		बाढी						अगलागी					करेन्टलागी मृत्यू			डुबेर मृत्यू			चट्याङ्ग			वन्यजन्तूको अक्रमण				सडक दुर्घटना			सर्प दंस			जम्मा	
क्रम संख्या	महिना	प्रभावित घरसंख्या	विस्थापित घरसँख्या	मानविय, मृत्यु	मानविय, घाइते	चौपाया क्षति मृत्यु	भौतिक अनुमानित क्षति	प्रभावित घरसंख्या	विस्थापित घरसँख्या	चौपाया क्षति मृत्यु	चौपाया क्षति घाइते	भौतिक अनुमानित क्षति	प्रभावित घरसंख्या	विस्थापित घरसँख्या	मानविय, मृत्यु	प्रभावित घरसंख्या	मानविय, मृत्यु	मानविय, बेपत्ता	प्रभावित घरसंख्या	मानविय, मृत्यु	मानविय, घाइते	प्रभावित घरसंख्या	मानविय, मृत्यु	मानविय, घाइते	भौतिक अनुमानित क्षति	प्रभावित घरसंख्या	मानविय, मृत्यु	मानविय, घाइते	प्रभावित घर संख्या	विस्थापित घरसँख्या	मानविय, मृत्यु	प्रभावित घरसंख्या	भौतिक अनुमानित क्षति
	बैशाख	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जेष्ठ	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	२५०००००	०	०	०	१	१	०	१	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४७८	११२९६०००
	असार	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	१	१	१	२	२	०	९६५००	०	०	०	०	०	०	०	०
	साउन	२०९८१	२३७३	४	५	६१७९९	५०१०९६६९०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२	०	१	०	२	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०
	भाद्र	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	३०००००	०	०	०	१	१	०	०	०	०	१	०	०	३५०००	०	०	०	०	०	०	०	०
	असोज	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	कार्तिक	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	८००००	१	०	१	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१३	०	०	०	१	११००००
	मसिर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	२	१	१	०	१	१	०	०	०	०	०	०
	पुष	०	०	०	०	०	०	२	०	०	२	२५००००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	०	०	२३६४००	०	०	०	०	०	०	०	०
	माघ	०	०	०	०	०	०	२	०	१०	२	१८८००००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१७०००	२	१	१	०	०	०	०	०
	फागुन	०	०	०	०	०	०	१३	०	२५१	२	२३१८९००	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	३	२	२	०	०	०	०	०
	चैत्र	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	२०००००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	१	१८	०	०	०	०	०
जम्मा		२०९८१	२३७३	४	५	६१७९९	५०१०९६६९०	२१	१	२६१	६	५२७८९००	१	०	२	८	७	१	३	२	४	११	३	१	३८४९००	१२	५	३४	१	०	१	४७९	११४०६०००

अनुसूची २ : विभिन्न निकायसंग भएका दक्ष जनशक्तिको विवरण

दक्ष जनशक्ति	रेडक्रस	जिल्ला प्रशासन	समन्वय समिति	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी	नेपाली सेना	एक्सनएड/KMJS	प्राक्टिकल एक्सन/CSDR	प्लान/RKJS	जम्मा
प्राथमिक उपचारक	१८३४	०	०		२	१०	६०	१०५	०	२०११
विपद् जोखिम तालिम दिन सकने वयक्रि	३६	०	०		२	०	२	११	०	५१
खोज तथा उद्धार गर्न सकने	९५८	०	०	३००	४६	६०	६०	२६२	२४९	१९३५
पूर्व सूचना प्रणालमिा तालिम प्रापत वयक्रि	६०	०	०	०	०	२	०	२२३	०	२८५
जुनियर युवा सदस्य रेडक्रस	१४७४	०	०	०	०	०	०	०	०	१४७४
एन.डि.आर.टी	९	०	०	०	०	०	०	०	०	९
डि.डि.आर.टी	१२२	०	०	०	०	०	०	०	०	१२२
स्वायंसेवक	१८०	०	०	०	०	०		४५०	०	६३०
ACT	१	१	१	०	०	०	०	०	०	३

अनुसूची ३ : नेपला रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्ला शाखा अर्न्तगत तालिम प्राप्त तथा प्रशिक्षण जन शक्ति

- राष्ट्रिय विपद् अनुक्रिया टोली सदस्य NDRT : ९ जना (साधारण १, सर्वेक्षण १, उद्धार १, शिविर व्यवस्थापन १, खानेपानी ५)
- जिल्ला विपद् अनुक्रिया टोली सदस्य DDRT : १२२ जना
- विपद् व्यवस्थापन प्रशिक्षण : ३ जना
- प्रशिक्षक प्रशिक्षण : २६ जना
- स्वंयसेवक व्यवस्थापन : ७ जना
- रेडक्रस प्रचार प्रसार, सुरक्षित पहुच र ट्रेसिङ्ग सेवा : १५ जना
- प्राथमिक उपचार प्रशिक्षण : ५३ जना
- सामुदायिक प्रशिक्षण : ३० जना
- प्राथमिक उपचारक : १८३४ जना
- परियोजना प्रस्ताव लेखन प्रशिक्षक : ५ जना
- समुदायको अगुवाईमा पूर्व सरसफाई प्रशिक्षण्क : ११ जाना
- विपद् उत्थान शिलता प्रशिक्षण (V2R) : २ जना
- रत्तदाता उत्प्रेरण प्रशिक्षक : १ जना
- ए लेभल प्रशिक्षक : ११ जना
- ए लेभल तालिम प्राप्त(खोज तथा उद्धार/प्रा.उ.) : ३४७ जना
- लेवल बि तालिम प्राप्त(डिडिआटी) : ७२ जना
- लेवल सि तालिम प्राप्त : ४८
- खोज तथा उद्धार गर्नसक्ने : ११६ जना
- विपद् व्यवस्थापनका लागि सामुदायिक पहल CADRE : ६५ जना
- विपद् व्यवस्थापनका लागि सामुदायिक पहल प्रशिक्षक : २ जना
- पूर्व सूचना प्रणलीमा तालिम प्राप्त व्यक्ति : ४६ जना
- प्रारभिक लेखा जोखा तालिम प्राप्त व्यक्ति : ९४ जना

अनुसूची ४ : जिल्ला निर्माण व्यवसायी संघ बर्दियामा आवद्ध निर्माण व्यवसायीहरुसंग रहेको हेभि यन्त्र उपकरणहरुको विवरण

क्र.स	संस्थाको नाम	व्यक्तिको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	साधन			
					टिप्पर	स्काभेटर	भ्याकुम लोडर	रोलर
१	जय बंगलामुखी महासेवा	भेषराज पौडेल	गुलरिया-५	९८५८०२०३६२		१	१	
२	गिरी निर्माण सेवा	टिका गिरी	गुलरिया-५	९८४८०२८२५८	१			
३	ब्ल्याक वक कन्स्ट्रक्सन	विमल के.सी.	गुलरिया-६	९८५१०९५८७६	३	१		
४	विजय कन्स्ट्रक्सन	शिव कुमार श्रेष्ठ	बढैयाताल -९	९८४८१११५५४	२	०	१	०
५	मार्क कन्स्ट्रक्सन	रमेश प्रकाश गिरी	गुलरिया-५	९८५८०२८२५८	१			
६	अमन कन्स्ट्रक्सन	अमन यादव	गुलरिया-४	९८४८०३८९२८	४	१	२	१
७	भादा कन्स्ट्रक्सन	अकवरलि गद्दी	गुलरिया-११	९८४८०२७२६६	०	०	१	२
८	भगवती निर्माण सेवा	बालान क्षेत्री	गुलरिया-६	९८४८३५२५००	०	०	२	०
९	मेनका निर्माण सेवा	तिलका लम्साल	ठाकुरबाबा-५		०	०	१	०
१०	लाली गुराँस निर्माण सेवा	प्रकाश श्रेष्ठ	गुलरिया-४	९८५१०३६१३१	०	०	१	०
११	यादव कन्स्ट्रक्सन	अशोक यादव	गुलरिया-७	९८५८०२३३०९	६	०	२	१
१२	देउती बज्यै निर्माण सेवा	देवलाल न्यौपाने	बाँसगढी-५		१०	१	३	१
१३	नेपाल विल्डर	जय बहादुर खत्री	गुलरिया-५	९८५८०२०६५५	१	०	१	०
१४	विरेन्द्र अमन निर्माण सेवा	यज्ञ बहादुर क्षेत्री	राजापुर	९८१६५८२७६५	०	१	२	०
१५	सुर्खेती खड्का निर्माण सेवा	कुल बहादुर खड्का	बाँसगढी-३		०	०	१	०
१६	आदित्य निर्माण सेवा	तिर्थ आचार्य	बाँसगढी		१	०	१	०
१७	गौली निर्माण सेवा	रमेश गौली	ठाकुरबाबा-२		०	०	२	०
१८	एम.बी. विल्डर्स	रुद्र बहादुर खड्का	ठकुरबाबा-९		०	०	१	०
१९	जे.इ. निर्माण सेवा	जनकराज विष्ट	बारबर्दिया-९	९८०९८५३०९७	०	०	२	०

अनुसूची ५ : जिल्लामा रहेका खोज तथा उद्धारमा प्रयोगहुने डुङ्गाहरुको विवरण

क्र.स.	डुङ्गाको विवरण			डुङ्गा रहेको स्थान	डुङ्गाको स्वामित्व रहेको निकाय संस्था	कैफियत
	आधुनिक	परम्परागत	जम्मा			
१	२	०	२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय DEOC गुलरिया नपा ६	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस को सहयोग
२	१	०	१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मगरागाडी उपशाखा, बारबर्दिया वडा नं. ६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मगरागाडी उपशाखा	
३	१	०	१	सस्शत्र प्रहरी वल BOP राजापुर नपा वडा नं. ४	सस्शत्र प्रहरी वल BOP राजापुर	
४	०	१	१	मधुवन नगरपालिका वडा नं.१ पथ्थरवोम्फी	वडा स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं. १	CSDR को सहयोग
५	०	२	२	राजापुर नपा वडा नं. १०मभ्फरा	वडा स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं. १	NRCS/CSDR सहयोग
६	०	२	२	राजापुर नपा वडा नं. १ प्रेमनगर	वडा स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं. १	NRCS/CSDR सहयोग
७	०	१	१	राजापुर नपा वडा नं. ७ भिम्मापुर	वडा स्तरिय विपद् व्यवस्थाप समिति वडा नं. ७	NRCS/CSDR सहयोग
८	०	१	१	राजापुर नपा वडा नं. ४ संघर्षनगर	वडा स्तरिय विपद् व्यवस्थाप समिति वडा नं. ४	NRCS सहयोग

अनुसूची ६ : समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

क स	कार्यालय/निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोबइल न	कार्यालय को फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क मोबइल न	इमेल ठेगाना
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री रामबहादुर कुरुम्वङ्ग	९८५८०३७७७७	श्री डिल्लीराम आर्चाय	९८४८०२८३०९	daobardiya.moha.gov.np
२	जिल्ला समन्वय समिति	श्री शंकर चौधरी	९८५८०५४३१३	श्री विश्वमित्र कुइकेल	९८५८०६२२२२	ddcbardiya.gov.np
३	नेपाली सेना	श्री उपेन्द्र पुडासैनी	९८४१३७४०५७	श्री चेतन पौडेल	९८४६०९५०६९	bhairabprasad1937@gmail.com
४	सशस्त्र प्रहरी वल	श्री कृष्ण प्रसाद कोइराला	९८५१२७२११८	श्री कृष्ण प्रसाद कोइराला	९८५१२७२११८	
५	नेपाल प्रहरी	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	nrcs_gulariya@yahoo.com
७	नेपाल टेलिकम	श्री अचुतकुमार रावल	९८५८०५१५२३	श्री अचुत कुमार रावल	९८५८०५१५२३	
८	जिल्लाभित्र रहेका एफ.एम. रेडियोहरु	जिल्लाभित्र रहेका एफ.एम. रेरियोहरुको सम्पर्क सूचिः अनुसुचि ३७ मा समावेस गरिएको छ।				
९	नेपाल पत्रकार माहासंघ	राजेन्द्र धिताल	९८४८०२१२०६	भावुक योगी	९८५८०५०९६१	bhabuknews@gmail.com
१०	राष्ट्रिय अनुसंघान	श्री नरेश व. शाह	९८४१८७३६६१	श्री लिला चौधरी	९८४८०३२४१३	
११	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र	श्री डिल्लीराम आर्चाय	९८४८०२८३०९	श्री रुपन ज्ञवाली	९८५८०२३९००	bardiyadeoc@gmail.com

अनुसूची ७ : खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

क स	कार्यालय/ निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोबइल नं.	कार्यालय को फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क मोबइल नं.	इमेल ठेगाना
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री रामबहादुर कुरुम्बाङ्ग	९८५८०३७७७७	श्री डिल्लीराम आर्चाय	९८४८०२८३०९	daobardiya.moha.gov.np
२	नेपाली सेना	श्री उपेन्द्र पुडासैनी	९८४१३७४०५७	श्री चेतन पौडेल	९८४६०९५०६९	bhairabprasad1937@gmail.com
३	सशस्त्र प्रहरी वल	श्री कृष्ण प्रसाद कोइराला	९८५१२७२११८	श्री कृष्ण प्रसाद कोइराला	९८५१२७२११८	
५	नेपाल प्रहरी	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	nrcs_gulariya@yahoo.com
७	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	श्री नरेश व. शाह	९८४१८७३६६१	श्री लिला चौधरी	९८४८०३२४१३	
८	जिल्ला वन कार्यालय	श्री शिव सापकोटा	९८५८०२६६७७	श्री दोण शर्मा	९८५८०२५८८७	
९	इलाका प्रहरी कार्यालय	अनुसूचि १७ मा समावेस गरिएको छ।				
१०	बार्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, ठाकुरद्धारा	श्री अशोक कुमार शाह	९८५८०८०००१	श्री अशोक भण्डारी	९८५८०२७०१२	

अनुसूची ८ : गैर खाद्य सामाग्री तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

क्रस	कार्यालय/निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोबइल न	कार्यालय को फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क मोबइल न	इमेल ठेगाना
१	सहरी विकास तथा भवन निमार्ण डिभिजन कार्यालय	श्री जयराम चौधरी	९८५८०२६३८८	श्री जयराम चौधरी	९८५८०२६३८८	०८१५२०२६४
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्ला शाखा	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	nrcs_gulariya@yahoo.com
३	सामुदायिक वन उपभोक्ता माहासंघ	श्री शर्मा चौधरी	९८६८१०६५५५	श्री भुमिराज लामिछाने	९८४८०३६८५९	
४	नेपाली सेना	श्री उपेन्द्र पुडासैनी	९८४१३७४०५७	श्री चेतन पौडेल	९८४६०९५०६९	bhairabprasad1937@gmail .com
५	सशस्त्र प्रहरी वल	श्री कृष्ण प्रसाद कोइराला	९८५१२७२११८	श्री कृष्ण प्रसाद कोइराला	९८५१२७२११८	
६	नेपाल प्रहरी	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	
७	प्लान नेपाल	श्री मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	श्री केशव सुवेदी	९८४८०२०६१२	Keshav_Raj.Subedi@plan-international.org
८	एक्सन एड नेपाल	श्री दिनेश गुरुङ्ग	९८५१०९४००८	श्री प्रेम चौधरी	९८४८२१३०३७	Prembahadur.tharu@actio naid.org
९	यूनिसेफ	श्री राजेश मगर	९८५११५९१३५	श्री रुद्र खड्का	०८१५५०००८ ९८५५०५६२८६	rbkhadka@unicef@org
१०	सेभ द चिल्ड्रेन	श्री दिपेन्द्रसिंह ठकुरी	९८५८०२१८१०	श्री दिपेन्द्रसिंह ठकुरी	९८५८०२१८१०	
११	जिल्ला वन कार्यालय	श्री कृष्ण प्रसाद कोइराला	९८५१२७२११८	श्री कृष्ण प्रसाद कोइराला	९८५१२७२११८	
१२	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र	श्री डिल्लीराम आर्चाय	९८४८०२८३०९	श्री रुपन ज्ञवाली	९८५८०२३९००	bardiyadeoc@gmail.com
१३	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति प्राविधिक शाखाहरु	अनुसुचि १५ मा समावेस गरिएको छ।				
१४	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति शिक्षा शाखाहरु	अनुसुचि १५ मा समावेस गरिएको छ।				
१५	उद्योग वाणीज्य तथा व्यापार संघ हरु	अनुसुचि मा समावेस गरिएको छ।				
१६	गैसस माहासंघ	श्री विष्णुप्रसाद तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	श्री विष्णु प्रसाद तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	bishnutimlsina@gmail. com;
१७	थारु महिला उत्थान केन्द्र	श्री प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७	श्री विराट पन्त	९८४१४४०९३५	twucbardiya@ntc.net. np
१८	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	श्री मैनामोति चौधरी	९८४८४१४१११	श्री मानवहादुर डागी	९८५८०२६६०६	mandangi743@gmail.c om

अनुसूची ९ : खाद्य तथा गोदाम व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

क्र स	कार्यालय/निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोबइल न	कार्यालय को फोकल ब्यक्ति	सम्पर्क मोबइल न	इमेल ठेगाना
१	स्थानयि विपद् व्यवस्थापन समिति हरु को सम्पर्क न.अनुसुचि १५ मा समावेस गरिएको छ।					
२	स्थानिय तहका कृषि शाखा हरु अनुसुचि १५ मा समावेस गरिएको छ।					
३	नेपाल प्रहरी	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	
४	जिल्ला समन्वय समिति	श्री शंकर चौधरी	९८५८०५४३१३	श्री विश्वमित्र कुइकेल	९८५८०६२२२२	ddcbardiya.gov.np
५	उद्योग वाणिज्य तथा व्यापार संघहरु अनुसुचि मा समावेस गरिएको छ।					
६	विश्व खाद्य कार्यक्रम नेपाल	श्री चिजा भण्डारी	९८४१२९४८२०	श्री यज्ञ पुन	९८५८०४७००९	yagya.pun@wfp.org
७	नेपाल रेडत्रस सोसाईटी बर्दिया जिल्ला शाखा	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	nrcs_gulariya@yahoo.co m
८	एक्सनएड नेपाल	श्री दिनेश गुरुङ्ग	९८५१०९४००८	श्री प्रेम चौधरी	९८४८२१३०३७	Prembahadur.tharu@ac tionaid.org
९	नेपाल खाद्य संस्थान, राजापुर	श्री भोज राज पण्डे	९८५८०३२५६९	श्री भोज राज पण्डे	०८४४६०१६५	
१०	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	श्री मैनामोति चौधरी	९८४८४१४१११	श्री मानवहादुर डागी	९८५८०२६६०६	mandangi743@gmail.co m
११	गैसस महासंघ	श्री विष्णुप्रसाद तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	श्री विष्णु प्रसाद तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	bishnutimlsina@gmail.c om;
१२	थारु महिला उत्थान केन्द्र	श्री प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७	श्री विराट पन्त	९८४१४४०९३५	twucbardiya@ntc.net.n p
१३	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	श्री प्रसुराम रावत	९८५८०२३०३८	श्री प्रसुराम रावत	०८४४२०९४६	
१४	सामुदायिक वन उपभोक्ता माहासंघ	श्री शर्मा चौधरी	९८६८१०६५५५	श्री भुमिराज लामिछाने	९८४८०३६८५९	

अनुसूची १० : खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

क्र. स.	कार्यालय/निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोबइल न	कार्यालय को फोकल व्यक्ति	सम्पर्क मोबइल न	इमेल ठेगाना
१	खा. तथा स. डि.कार्यालय	श्री दिलिप कुमार	९८५८०३३११०	श्री दिलिप कुमार	०८४४२०११०	
२	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति (स्वास्थ्य शाखा) हरुको सम्पर्क नं.अनुसुचि २२ मा समावेस गरिएको छ।					
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	nrcs_gulariya@yahoo.com
५	वेस बर्दिया	श्री विष्णु थारु	९८५८०२२७०२	श्री जगदिस चौधरी	ढडद्धडछठडघज्ञठ	
६	जनजागरण महिला संघ	श्री गोमा शर्मा	९८४८०२५७१३	श्री लक्ष्मी पौडेल	९८०२५३५९१६	jjmssoraha@gmail.com
७	यूनिसेफ	श्री राजेश मगर	९८५११५९१३५	श्रीरुद्र खड्का	०८१५५०००८ ९८५५०५६२८६	rbkhadka@unicef@org
८	प्लान नेपाल	श्री मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	श्री केशव सुवेदी	९८४८०२०६१२	Keshav_Raj.Subedi@plan-international.org
९	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	श्री मैनामोति चौधरी	९८४८४१४१११	श्री मानवहादुर डागी	९८५८०२६६०६	mandangi743@gmail.com

अनुसूची ११ : संरक्षण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

क्र स	कार्यालय/ निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोबइल न	कार्यालय को फोकल व्यक्ति	सम्पर्क मोबइल न	इमेल ठेगाना
१	स्थानिय विपद्व्यवस्थापन समिति (महिला तथा बालबालिका शाखा) हरुको सम्पर्क नं. अनुसुचि १५ मा समावेस गरिएको छ।					
२	नेपाल प्रहरी	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	श्री जनक भट्टराई	९८५८०३५५५५	
३	एक्सन एड् नेपाल	श्री दिनेश गुरुङ्ग	९८५१०९४००८	श्री प्रेम चौधरी	९८४८२१३०३७	Prembahadur.tharu@actionaid.org
४	यूनिसेफ	श्री राजेश मगर	९८५११५९१३५	श्री रुद्र खड्का	०८१५५०००८ ९८५५०५६२८६	rbkhadka@unicef@org
५	जिल्ला समन्वय समिति	श्री शंकर चौधरी	९८५८०५४३१३	श्री विश्वमित्र कुइकेल	९८५८०६२२२२	ddcbardiya.gov.np
६	प्लान नेपाल	श्री मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	श्री केशव सुवेदी	९८४८०२०६१२	Keshav_Raj.Subedi@plan-international.org
७	राधा कृष्ण थारु जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	निर्माल चौधरी	९८४८०३१८७९	rkjs_bardia@gmail.com nirmalb48@gmail.com
८	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	श्री निरुजी थारु	९८१९५४८६१७	श्री मानवहादुर डागी	९८५८०२६६०६	mandangi743@gmail.com
९	दलित महिला उत्थान संघ	श्री खिमा वि.क .	९८४८०२०६१०	श्री महेश कुमार विश्वकर्मा	९८५८०७७४३	
१०	माईति नेपाल	श्री केशव कोइराला	९८५८०२४२७१	श्री गायत्री रिमाल	९८४८२४४४९१	bardia@maitinepal.org

अनुसूची १२ : स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

क्र स	कार्यालय/निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोबइल न	कार्यालय को फोकल व्यक्ति	सम्पर्क मोबइल न	इमेल ठेगाना
१	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति (स्वास्थ्य शाखा)	अनुसुचि मा समावेस गरिएको छ।				
२	नेपला रेडक्रस सोसाइटी	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	nrcs_gulariya@yahoo.com
३	जिल्ला अस्पताल	श्री महेन्द्रध्वज अधिकारी	९८५८०७००२७	श्री कृष्ण गोपाल चौधरी	९८५८०२७९८१	
४	जिल्ला आयूर्वेद अस्पताल	श्री डा. आलोक पाण्डे	९८५८०३२०२२	श्री बसन्त पौडेल	९८५८०२५३२४	
५	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	श्री टेक थान आचार्य	९८५८०२०२२९	श्री टेक थान आचार्य	९८५८०२०२२९	
६	औषधि व्यवसायी संघ	श्री अभय वस्नेत	९८४८१८१९३९	श्री अभय वस्नेत	९८४८१८१९३९	
७	स्वास्थ्य सेवा प्रदायक निकायहरु	अनुसुचि मा समावेस गरिएको छ।				
८	यूनिसेफ	श्री राजेश मगर	९८५११५९१३५	श्री रुद्र खड्का	०८१५५०००८ ९८५५०५६२८६	rbkhadka@unicef@org
९	सेभ द चिल्ड्रेन	श्री दिपेन्द्रसिंह ठकुरी	९८५८०२१८१०	श्री दिपेन्द्रसिंह ठकुरी	९८५८०२१८१०	
१०	जिल्ला समन्वय समिति	श्री शंकर चौधरी	९८५८०५४३१३	श्री विश्वमित्र कुइकेल	९८५८०६२२२२	ddcbardiya.gov.np
११	थारु महिला उत्थान केन्द्र	श्री प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७	श्री विराट पन्त	९८४१४४०९३५	twucbardiya@ntc.net.np

अनुसूची १३ : आपत्कालिन शिक्षा विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

क्रस	कार्यालय/निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोबइल न	कार्यालयको फोकल व्यक्ति	सम्पर्क मोबइल न	इमेल ठेगाना
१	स्थानिय तहमा रहेका शिक्षा विकास शाखाहरु को सम्पर्क नं. अनुसुचि १३ र १५ मा समावेस गरिएको छ।					
२	जिल्ला समन्व्य समिति	श्री शंकर चौधरी	९८५८०५४३१३	श्री विश्वमित्र कुइकेल	९८५८०६२२२२	ddcbardiya.gov.np
३	गै.स.स.महासंघ	श्री विष्णुप्रसाद तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	श्री विष्णु प्रसाद तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	
४	युनिसेफ	श्री राजेश मगर	९८५११५९१३५	श्री रुद्र खड्का	०८१५५०००८ ९८५५०५६२८६	rbkhadka@unicef@org
५	सेभ द चिल्ड्रेन	श्री दिपेन्द्रसिंह ठकुरी	९८५८०२१८१०	श्री दिपेन्द्रसिंह ठकुरी	९८५८०२१८१०	
६	प्लान नेपाल	श्री मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	श्री केशव सुवेदी	९८४८०२०६१२	Keshav_Raj.Subedi@plan-international.org
७	एक्सन एड् नेपाल	श्री दिनेश गुरुङ्ग	९८५१०९४००८	श्री प्रेम चौधरी	९८४८२१३०३७	Prembahadur.tharu@actionaid.org
८	राधा कृष्ण थारु जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	निर्माल चौधरी	९८४८०३१८७९	rkjs_bardia@gmail.com nirmalb48@gmail.com
९	वेस बर्दिया	श्री विष्णु थारु	९८५८०२२७०२	श्री जगदिस चौधरी	९८४८५७८३१७	
१०	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	श्री विरुजी थारु	९८१९५४८६१७	श्री मानवहादुर डागी	९८५८०२६६०६	mandangi743@gmail.com
११	दलित सेवा संघ			श्री तारा वहादुर सुनार	९८४८१११५२८	

अनुसूची १४ : पुनःस्थापन तथा पुनःनिर्माण विषयगत क्षेत्र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि

	कार्यालय/निकाय	कार्यालय प्रमुख	सम्पर्क मोबइल न	कार्यालय को फोकल व्यक्ति	सम्पर्क मोबइल न	इमेल ठेगाना
१	जिल्ला समन्वय समिति	श्री शंकर चौधरी	९८५८०५४३१३	श्री विश्वमित्र कुइकेल	९८५८०६२२२२	ddcbardiya.gov.np
२	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय	श्री जयराम चौधरी	९८५८०२६३८८	श्री जयराम चौधरी	९८५८०२६३८८	०८१५२०२६४
३	नेपाल रेडक्र सोसाइटी	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	श्री कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	nrcs_gulariya@yahoo.com
५	जिल्ला वन कार्यालय	श्री शिव सापकोटा	९८५८०२६६७७	श्री दोण शर्मा	९८५८०२५८८७	
६	खानेपानी तथा सरसफाइ	श्री दिलिप कुमार	९८५८०३३११०	श्री दिलिप कुमार	०८४४२०११०	
७	ववइ सिचाई आयोजना	श्री रमेशवन्दु अर्याल	९८४१३७६६९३	श्री रमेशवन्दु अर्याल	९८४१३७६६९३	
८	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	श्री ध्रुवकुमार पोखरेल	९८५८०३१०६७	श्री ध्रुवकुमार पोखरेल	०८१५५१०६८	
९	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	श्री अवघेशकुमार गुप्ता	९७५५००११३३	श्री त्रिलोचन भट्टराई	९८४९०३३४५१	084420489
१०	मध्यपश्चिम सडक डिभिजन कार्यालय	अर्जुन कुमार बम	९८५१२४९३७५			
११	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति (प्राविधिक शाखा) हरुको सम्पर्क नं. अनुसुचि १५ मा समावेस गरिएको छ।					
१२	सामुदायिक वन उपभोक्ता माहासंघ	श्री शर्मा चौधरी	९८६८१०६५५५	श्री भुमिराज लामिछाने	९८४८०३६८५९	
१३	नेपाल टेलिकम	श्री अचुत कुमार रावल	९८५८०५१५२३	श्री अचुत कुमार रावल	९८५८०५१५२३	
१४	थारु महिला उत्थान केन्द्र	श्री प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७	श्री विराट पन्त	९८४१४४०९३५	twucbardiya@ntc.net.np
१५	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	श्री विरुणी थारु	९८१९५४८६१७	श्री मानवहादुर डागी	९८५८०२६६०६	mandangi743@gmail.com
जिल्लामा कार्यरत अन्तराष्ट्रिय गैससहरु अनुसुचि ३४ मा समावेस गरिएको छ।						

अनुसूची १५ : बर्दिया जिल्लाका नगरपालिका, गाउँपालिकाका तथा विषयगत शाखाहरुको सम्पर्क सूची

१ गुलरिया नगरपालिका				
क्र.स.	नाम	पद	सम्पर्क नम्वर	शाखा
१	मुक्तिनाथयादव	नगरप्रमुख	९८५८०२६२९५	
२	शुशिलागिरी	उपप्रमुख	९८४८०२५४६७	
३	रामचन्द्र पौडेल	प्रमुखप्रशासकियअधिकृत	९८५८०२२९२२	
४	मुकुन्दअर्याल	बरिष्ठ शाखाअधिकृत	९८५८०२५६६०	
५	सुनील पाण्डे	शाखाप्रमुख	९८४८०२४७०२	श्वास्थ्यशाखा
६	नारायण प्रसादन्यौपाने	शाखाप्रमुख	९८५८०२५५८१	कृषिशाखा
७	भरत लम्साल	शाखाप्रमुख	९८४७०२०४३५	पशु सेवा
८	शतिशयादव	शाखाप्रमुख	९८४८१४३९५४	शिक्षाशाखा
९	शिलाशाह	शाखाप्रमुख	९८४८०३३९२९	महिलाविकास शाखा
१०	त्रिलोचन रिजाल	शाखाप्रमुख	९८४९६७६२५३	प्राविधिकशाखा
२) मधुवननगरपालिका				
१	गणेश बहादुर के.सि.	नगरप्रमुख	९८५८०७३१११	
२	शुभरानीथारु	उपप्रमुख	९८६८१४१७११	
३	गोपालराज तिमिल्सेना	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५८०७०१११	
४	अन्दलाल सुनार	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०२१२३२	
५	हरी साप्कोटा	शाखाप्रमुख	९८१४५३९६५५	स्वास्थ्य शाखा
६	यमलाल भाट	शाखाप्रमुख	९८५८०२६७११	कृषि शाखा
७	नारायण पोखेल	शाखाप्रमुख	९८४८०५५४८५	पशु सेवा
८	पुण्य प्रसादन्यौपाने	शाखाप्रमुख	९८४१११५६३२	शिक्षा शाखा
९	सविताचौधरी	शाखाप्रमुख	९८४८०८१६९८	महिलाविकास शाखा
१०	राजकुमार चौधरी	शाखाप्रमुख	९८५८०८८१५२	प्राविधिक शाखा
३) राजापुर नगरपालिका				
१	शिवप्रसादथारु	नगरप्रमुख	९८५८०२७१६७	
२	मनकलाचौधरी	उपप्रमुख	९८१२४६६७८५	
३	लालबहादुर योगी	प्रमुखप्रशासकियअधिकृत	९८५८०६९१११	
४	खुसीराम थारु	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति(IT Oficer)	९८४८१७९५८१	
५	गणेश अर्याल	शाखाप्रमुख	९८४८०६५२९७	स्वास्थ्यशाखा
६	मदन राज भट्ट	शाखाप्रमुख	९८६८५२०३७०	कृषिशाखा
७	सुमन कुमार दत्त	शाखाप्रमुख	९८५८०३६४३६	पशु सेवा
८	दलवहादुर चौधरी	शाखाप्रमुख	९८४९५७२३७६	शिक्षाशाखा
९	प्रतिभामहतरा पुन	शाखाप्रमुख	९८४४८४१७४६	महिलाविकास शाखा
१०	रमेश भण्डारी	शाखाप्रमुख	९८४९२१५२१४	प्राविधिकशाखा
४) ठाकुरवावानगरपालिका				
१	घननारायण श्रेष्ठ	नगरप्रमुख	९८६६५३४५५०	
२	कृष्णकुस्मा थारु	उपप्रमुख	९८४८१२५०२८	
३	कृष्णप्रसाद खरेल	प्रमुखप्रशासकियअधिकृत	९८५८०७२१११	
४	ईन्दबहादुर राजबंशी	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०२५००२	स्वास्थ्यशाखा
५	रामऔतार हरिजन	शाखाप्रमुख	९८४८०२५२९३	कृषिशाखा
६	पदमवहादुर शाहि	शाखाप्रमुख	९८६८१२०१६२	पशु सेवा
७	सीता भण्डारी	शाखाप्रमुख	९८४८१३२७४७	शिक्षाशाखा
८	गोगन शरा आचार्य	शाखाप्रमुख	९८४८०७०४४९	महिलाविकास शाखा
९	प्रजेश कुमार आले	शाखाप्रमुख	९८४९९४९५०६	प्राविधिकशाखा

५) बासँगढी नगरपालिका				
१	शालिकराम अधिकारी	नगरप्रमुख	९८५८०२७१०६	
२	शुष्मा चौधरी	उपप्रमुख	९८५८०३३२३०	
३	कमलराज पौडेल	प्रमुखप्रशासकियअधिकृत	९८५८०७११११	
४	शेरबहादुर के.सि.	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०२९७११	
५	सुरेश कुमार रेग्मी	शाखाप्रमुख	९८५८०२०१६८	स्वास्थ्यशाखा
६	डा. प्रेम कुमार मण्डल	शाखाप्रमुख	९८५८०४०७७२	कृषिशाखा
७	भिम लालचौधरी	शाखाप्रमुख	९८४८२१७८११	पशु सेवा
८	रविलाल मिजार	शाखाप्रमुख	९८४८४४१०३९	शिक्षाशाखा
९	उषा पुन	शाखाप्रमुख	९८४८१५७०३९	महिलााविकास शाखा
१०	वलराम पौडेल	शाखाप्रमुख	९८५११९५८९८	प्राविधिकशाखा
६) बारबर्दिया नगरपालिका				
१	दुर्गा वहादुर चौधरि	नगर प्रमुख	९८५८०२३९५२	
२	अञ्जु दहित	उप्रमुख	९८४४८२०६५७	
३	शशिधर घिमिरे	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५१२१९९८५	
४	टेकबहादुर बि.क.	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०३७७००	
५	डिल्ली शर्मा	शाखाप्रमुख	९८४४८४१०५३	स्वास्थ्यशाखा
६	करण वुढा	शाखाप्रमुख	९८४८७३५४१५	कृषिशाखा
७	हेम प्रसाद शर्मा	शाखाप्रमुख	९८४३०१७८९४	पशु सेवा
८	टिका गोसाँइ	शाखाप्रमुख	९८५८०८७४७०	शिक्षाशाखा
९	सन्तोष थारु	शाखाप्रमुख		प्राविधिकशाखा
७) गेरुवा गाउँपालिका				
१	जमान सिंह के.सि.	अध्यक्ष	९८५८०३८१११	
२	हेमाचौधरी	उपाध्यक्ष	९८४४८३७०५०	
३	भिमबहादुर खत्री	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५८०९०४४१	
४	प्रकाश शर्मा	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८५८०३८१३३	सूचना प्रविधि अधिकृत
५	नारायण प्रसाद भण्डारी	शाखाप्रमुख	९८४८४४९१३४	श्वास्थ्यशाखा
६	विश्वरुप जोशी	शाखाप्रमुख	९८५८०४२०४८	कृषिशाखा
७	पूर्ण खत्रि	शाखाप्रमुख	९८५८०४२२४९	पशु सेवा
८	डिल वहादुर जि.सि.	शाखाप्रमुख	९८५८०२७७३८	शिक्षाशाखा
१०	राजेश चौधरी	शाखाप्रमुख	९८४५११३७८४	प्राविधिकशाखा
८) बढैयातालगाउँपालिका				
१	लालबहादुर श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५८०२५९४५	
२	दिपागौतम	उपाध्यक्ष	९८४४८२२६४९	
३	नारायणप्रसाद ढकाल	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५८०३८८८८	
४	बिष्णु पौडेल	विपद् सम्पर्क ब्यक्ति	९८४८०२२०६०	स्वास्थ्यशाखा
५	दुर्गा दत्तवसौला	शाखाप्रमुख	९८४८२००२९२	कृषिशाखा
६	अशोक कुमार उपाध्याय	शाखाप्रमुख	९८४८०००९५९	पशु सेवा
७	विष्णु ढकाल	शाखाप्रमुख	९८५८०६३३३३	शिक्षाशाखा
८	तारा सिंह	शाखाप्रमुख	९८४८२२११७६	महिला विकास शाखा
९	सुमन कँडेल	शाखाप्रमुख	९८४८०११२२८	प्राविधिकशाखा

अनुसूची १६ : बर्दिया जिल्लामा रहको सुरक्षित आश्रय स्थलको विवरण

क्र. स.	न.पा. / गा.पा.	स्थान	वडा नं.	क्षमता प्रति जनामा	नदीको किनारा	कैफियत
१	राजापुर नपा	चख्खापुर	३	२००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
२	राजापुर नपा	नंगापुर	३	३००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
३	राजापुर नपा	सन्कटी	५	२००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
४	राजापुर नपा	टिहुनी	१	२००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
५	राजापुर नपा	प्रेमनगर स्ती	१	१००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
६	राजापुर नपा	चनौरा	१	१००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
७	राजापुर नपा	शंकरपुर	६	१००	वुढी कुला	NRCS,CSDR,RKJS,PA
८	राजापुर नपा	भालुफाटाँ	४	१००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
९	राजापुर नपा	संर्धषनगर	४	१००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
१०	राजापुर नपा	मझ्रा	१०	१५०	गेरुवा नदी	LAPA
११	राजापुर नपा	भिम्मापुर	७	१५०	वुढी कुला	LAPA
१२	राजापुर नपा	थारु टोल	७	१५०	वुढी कुला	LAPA
१३	राजापुर नपा	खैरी	१०	२००	गेरुवा नदी	DWO
१४	गेरुवा गापा	राजिपुर	२	२००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
१५	गेरुवा गापा	सोनाहाफाटा	६	२००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
१६	गेरुवा गापा	बनक्टी	३	२००	कर्णाली नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
१७	गेरुवा गापा	दक्षिणपुरुवा	१	१००	गेरुवा नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
१८	गेरुवा गापा	खल्लागाउ	४	१००	गेरुवा नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
१९	गेरुवा गापा	सेउलीवजार	५	१००	गेरुवा नदी	NRCS,CSDR,RKJS,PA
२०	गेरुवा गापा	बाचपुर	६	१५०	गेरुवा नदी	LAPA
२१	गेरुवा गापा	बाचपुर	६	१५०	गेरुवा नदी	LAPA
२२	गेरुवा गापा	दंगपुर	४	१५०	गेरुवा नदी	LAPA
२३	गेरुवा गापा	गुप्तीपुर	६	२००	गेरुवा नदी	DWO
२४	ठाकुरवावा नपा	गोदाना	३	१५०	बवई नदी	LAPA
२५	ठाकुरवावा नपा	गोदाना	३	१५०	बवई नदी	LAPA
२६	ठाकुरवावा नपा	खैरघारी	४	१५०	बवई नदी	RKJS
२७	ठाकुरवावा नपा	बरगद्दी	४	१५०	बवई नदी	RKJS
२८	ठाकुरवावा नपा	बगनाहा	३	१५०	बवई नदी	RKJS
२९	बारबर्दिया नपा	जब्दी	११	१००	बवई नदी	RKJS
३०	बारबर्दिया नपा	बारबट्टा	४	१००	बवई नदी	RKJS
३१	गुलरिया नपा	बालापुर	५	१००	बवई नदी	RKJS
३२	गुलरिया नपा	वेचैपुर	५	१००	बवई नदी	RKJS
३३	गुलरिया नपा	थपुवा	११	१००	बवई नदी	RKJS
३४	गुलरिया नपा	विक्र	१२	१००	बवई नदी	RKJS
३५	मधुवन नपा	सोनाहा	२	२००	अराही नदी	DWO

अनुसूची १७ : जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत रहेका कार्यालयहरुको विवरण

कार्यालयकोनाम	दर्जा	का.प्रमुखको नाम थर	का.को.फोन नं.	ब्यक्तिगत मों.नं.	कार्यालयको cugनं.
जि.प्र.का.बर्दिया	प्र. उ.	जनक भट्टराई	८४४२०३९९	९८५१२८०४४१	९८५८०३५५५५
जि.प्र.का.बर्दिया	प्र.ना.उ.	यूवराज खड्का	८४४२१०६४	९८५१२८१३०७	
जि.प्र.का.बर्दिया	प्र.नि.	श्यामजंग शाह		९८५८०२३८५३	
जिल्ला ट्राफिक कार्यालय बर्दिया	प्र.ना.नि.	बाबुराम जि.सी.	९८५८०९०५२७	९८४१२१३८८३	९८४८०३१७३४
ई.प्र.का.राजापुर	प्र.ना.उ.	सर्य बहादुर के.सी	०८४४६०१९९	९८५१२८०३८८	९८५८०९०५३०
ई.प्र.का.राजापुर	प्र.नि.	हरिशरण भट्ट		९८५१२८२३१५	
ई.प्र.का.मैनापोखर	प्र.नि.	गणेश महता	८४४०१०२०		
ई.प्र.का.बग्नाहा,भुरीगाऊ	प्र.नि.	प्रेम बहादुर खत्री	८४४०१०२०	९८४९५३०२४९	९८५८०९०५३५
ई.प्र.का.बानियाभार	प्र.नि.	हस्त बहादुर सुनार	०८४६९६२५१	९८५८०९०५८२	९८५८०९०१०५
ई.प्र.का.मोतिपुर	प्र.नि.		८४४००१५५		
ई.प्र.का.ढोढरी	प्र.नि.		८४६९९६४७३		९८५८०९०१०९
ई.प्र.का.पाताभार	प्र.नि.	खेमराज रावत			९८५८०९०१११
ई.प्र.का.जयनगर	प्र.ना.नि.	पदम बहादुर चन्द		९८५७८९०१९१	९८५८०९०५३४
ई.प्र.का.सानोश्री	प्र.न.नि.	गणेश बहादुर थापा			
सि.प्र.चौ.गोडियाना	प्र.ना.नि.	रुप बहादुर थापा		९८६००८१३३९	९८५८०९०५४१
सि.प्र.चौ.मथुरा	प्र.ना.नि.	हरी बस्नेत		९८५७८९०१९१	
प्रहरीचौकी जमुनी	प्र.ना.नि.	जनक बहादुर बुढा		९८५८०३२३१०	
प्रहरीचौकी मनाउ	प्र.स.नि.	नन्दराज बढु		९८४८७३३७७१	
प्रहरीचौकी खैरि चन्दनपुर	प्र.स.नि.	भिम बहादुर बिष्ट			९८५८०९०५२०
प्रहरीचौकी भिमापुर	प्र.स.नि.	लाल बहादुर साउद		९८६८७८२४३७	९८५८०९०५२१
प्रहरीचौकी कोठियाघाट	प्र.स.नि.	बल बहादुर गिरी			९८५८०९०५२५
प्रहरीचौकी धनौरा	प्र.स.नि.	पुर्ण बहादुर राना		९८४८२७७६१५	९८५८०९३२१५
प्रहरीचौकी सुर्यपटुवा	प्र.स.नि.	प्रेम बहादुर बुढाक्षेत्री		९८१२५०५१४३	
प्रहरीचौकी ताराताल	प्र.स.नि.	तिलक पौडेल		९८४८१०३५८७	

कार्यालयकोनाम	दर्जा	का.प्रमुखको नाम थर	का.को.फोन नं.	ब्यक्तिगत मों.नं.	कार्यालयको cugनं.
प्रहरीचौकी खैरापुर (क)	प्र.स.नि.	तस्बिर घर्ति		९८६८२२६३२०	
प्रहरीचौकी खैरापुर (ख)	प्र.स.नि.	कर्णबहादुर घर्ति		९८५८०९११२३	
प्रहरीचौकी कतरनियाघाट	प्र.स.नि.	मगरे प्रसाद तिवारी		९८०४५९८०४९	९८५८०९१३३३
प्रहरीचौकी महमदपुर (गणेशपुर)	प्र.स.नि.	धर्म बहादुर के.सी		९८४८०४५६७७	
प्रहरीचौकी कालिका	प्र.स.नि.	ललित जंग शाही		९८४८३५११४९	९८५८०९०५१६
प्रहरीचौकी सितलाबजार	प्र.स.नि.	मोहन सिङ कार्की		९८६८७४८७२४	९८५८०५५९०४
प्रहरीचौकी सुरजपुर	प्र.स.नि.	दिल बहादुर बि.क		९८५८०९०२५३	९८५८०९०५२४
अस्थायीप्रहरी पोष्ट चेपाङ	प्र.स.नि.	कन्यैयालाल चौधरी		९७४८०६९१८७	९८५८०९००१७
अस्थायीप्रहरी पोष्ट ककौरा	प्र.स.नि.	अमर बहादुर खत्री		९८६८०१९५९२	

अनुसूची १८ : जिल्लामा रहेको नेपाली सेनको सम्पर्क सूची

क्र.स	कार्यालयको नाम	प्रमुख	पद	सम्पर्क नम्वर
१	भैरव प्रसाद सुरक्षा गुल्म, गुलरिया	चेतन पौडेल	सह सेनानी	९८४६०९५०६९
२	शिवदल गण, ठाकुरद्धारा	टेक वहादुर चन्द	प्रमुख सेनानी	९८५८४२१७५८, ०८४४०२००४
३	सुरक्षा पोष्ट चेपाङ्ग	रामवहादुर रावत	जमदार	९८४७०३६५९३
४	सुरक्षा पोष्ट रम्भापुर	योगश शाही	सेनानी	९८४८७४९६४९
५	सुरक्षा पोष्ट चिसापानी	विकास कार्की	सेनानी	९८४९०५६४०८
६	सुरक्षा पोष्ट मम्रेनी	प्रताप खत्री	सहसेनानी	९७४११९०७१३
७	सुरक्षा पोष्ट सैनावार	हिमाल राना	उपसेनानी	९८६१०८७४१२
८	सुरक्षा पोष्ट हर्रे	दिनेश मल्ल	सहसेनानी	९८४१८७४१३८

अनुसूची १९ : जिल्लामा रहेको सशस्त्र प्रहरी बलको सम्पर्क सूची

क्र.स.	कार्यालयको नाम	सर्म्पक व्यक्ति	पद	सम्पर्क नम्वर
१	स.प्र.वल सिमा सुरक्षा कार्यालय गुलरिया बर्दिया	कृष्ण प्रसाद कोइराला	सप्रउ	९८५१२७२११८, ०८४४२१०६९
२	स.प्र. बल वि.ओ.पी. राजापुर	खेमराज वोहोरा	स.प्र.नि.	९८४८४२३४९०
३	स.प्र. बल सुरक्षा वेश सानोश्री	किसोर डागीँ	स.प्र.नि.	९८४८४६६४८३
४	स.प्र. बल वि.ओ.पी. फुटाहा,जमुनि	धनराज वुढाथोकी	स.प्र.नि.	९८४९१२१८२३
५	स.प्र.बल.सुरक्षा वेस कतर्नीया	पृथ्वी वोगटी	स.प्र.नि.	९८५१२५९९१२
६	स.प्र.बल सुरक्षा वेस शुक्रवस्ती ताराताल	सन्तोष हमाल	स.प्र.ना.नि.	९८४७९८९०४७
७	आइ.आर.टि. पोष्ट मानखोला	हरिवाहादुर वुढा	स.प्र.ना.नि.	९८१२८९५०३१

अनुसूची २० : विपद्को समयमा खोज तथा उद्धार सामाग्रीको खाण्डल पहिचान

S.N	Particular	Unit	Nepal Army		Nepal Police		Nepal Armed Police		DEOC		Total	
			Stock	Need /Gaps	Stock	Need/ Gaps	Stock	Need/ Gaps	Stock	Need/ Gaps	Stock	Need/ Gaps
1	Almunium Ladder	Pc	0	2	0	2	0	2	1	1	1	7
2	Blanket	Pc	0	5	0	5	0	5	6	0	6	15
3	Calson Hand Pump 4''	Pc	0	1	0	1	0	1	1	0	1	3
4	Carrabiner (With Lock)	Pc	0	10	0	10	10	10	2	0	12	30
5	Climbing Rope	Roll	0	5	0	5	0	5	2	0	2	15
6	Crowbar 22mm	Pc	0	6	0	6	0	6	8	0	8	18
7	Dispensary Tents	Set	0	1	0	1	0	1	2	0	2	3
8	Fire Extinguisher (ABC)	Pc	0	5	0	5	0	5	4	0	4	15
9	First Aid Kit	Pc	0	5	0	5	0	5	3	0	3	15
10	Foldable Table and Chair Set	Set	0	2	0	2	0	2	1	0	1	6
11	Foot Pump	Pc	0	1	0	1	0	1	1	0	1	3
12	Gloves	Pair	0	25	0	25	0	25	2	0	2	75
13	Hand Held Search Light	Pc	1	25	0	25	0	25	1	0	2	75
14	Handing Cyron	Pc	1	1	0	1	0	1	2	0	3	3
15	Invertor	Pc	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
16	Life Buoy	Pc	0	1	0	1	0	1	1	0	1	3
17	Life Jackets	Pc	40	30	47	30	25	30	26	0	138	90
18	Magephone	Pc	1	5	0	5	5	5	4	0	10	15
19	Metal Bucket	pc	0	20	0	20	0	20	7	0	7	60
20	Paddles	Pc	0	6	0	6	0	6	6	0	6	18
21	Pick Axe	Pc	13	5	25	5	12	5	5	0	55	15
22	Rescue Hammer	Pc	0	6	0	6	0	6	1	0	1	18
23	Rescue Vest	Pc	0	25	0	25	0	25	10	0	10	75
24	Rubber Boat	Pc	0	1	0	1	0	1	1	0	1	3
25	Rubber Gumboot	Pair	0	20	0	20	0	20	10	0	10	60
26	Rubber Tube	pc	0	30	0	30	13	30	5	0	18	90
27	Shovel	Pc	13	15	25	15	15	15	8	0	61	45
28	Static Rope	Roll	1	2	0	2	19	2	4	0	24	6
29	Steel Container	Pc	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
30	Stell Box	Pc	0	1	0	1	0	1	5	0	5	3
31	Stretcher	Pc	2	5	2	5	3	5	8	0	15	15
32	Tarpaulin	pc	0	10	0	10	0	10	19	0	19	30
33	Tourch Light	Pc	0	25	0	25	0	25	3	0	3	75
34	Umbrella	Pc	0	10	0	10	0	10	10	0	10	30
35	Axe(Bancharo)	Pc	2	5	1	5	2	5	0	0	5	15
36	Big aari	Pc	1	3	0	3	1	3	0	0	2	9
37	Fire flighting Cloth Set	Pc	3	5	0	5	0	5	0	0	3	15
38	Diging Tools (Faruwa)	Pc	1	5	2	5	4	5	0	0	7	15
39	Sheet Harness	Pc	0	10	0	10	10	10	0	0	10	30

अनुसूची २१ : जिल्लामा बाढीबाट उच्च जोखिममा रहेको समुदाय देखी सदरमुकामसम्मको दुरी, यातायात साधन र पैदल जाँदा लाग्ने समयको विवरण

बाढी वाट उच्चजोखिममा रहेकानगरपालिका	बाढी वाट उच्चजोखिममा रहेका वडा हरु	बाढी वाट उच्चजोखिममा रहेका समुदाय हरु	फौज तैनाथ स्थान	दुरी	समय	
					भेहिकल	पैदल
गुलरिया नपा	२,३,४,१०, ११,१२	मिलन टोल, पचासखल्ला, गुजहराना, संगमबस्ती, पण्डीतपुर,निमकोठीया, लटकनीया, खैरी, कट्टी, राम्पुरटापु, वगही, वेचैपुर, गिरीटोल, टपरा, कैलाशनगर, बालापुर, शान्तोषिटोल, महजिदिया, लट्कनिया, लालपुर, इन्द्रपुर, डाँडालालपुर, सूर्यगौडी, टडुवा, दुद्या, भैसाही, विक्री	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	० देखि १० केमि	५ देखि २० मिनेट	३० देखि १२० मनेट
बारबर्दिया नपा	१,२,३,४,५,११	मुर्गिया र कुशुमडाँडा ,डुङ्गग्रही, कुमरा गाँउ, रामपुर र लक्ष्मणपुर , भैशाखानी , जब्वरपुर	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	१३ देखि २०	१० देखि ४० मिनेट	९० देखि १८० मिनेट
ठाकुवावा नपा	१,२,३,४,७,८,९	भुरिगाँउवजारक्षेत्र, कर्मलाखोदाउ कर्मला,रानिपुर, वेसर्माफाटामिर्चैया सुकुम्वासिफाँटा, नेउलापुर, चटकपुर, जुडपानी गोदाहाना, जम्ति बावननपुर, खैलार , भदेलि, कालिगौडी, सुजानपुर चिटकैया, गोब्रेला, सुखाड, सुतैया ठाकुरद्वारा , खुशालपुर, वनतरिया, शिवपुर, हात्तिसार	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२२ देखि ५८	१५ देखि ६० मिनेट	१८० देखि ६०० मिनेट
मधुवननपा	१,२,३	कैलाशि, पथ्रवोभ्mी, छोटकीटडुवा , कुशुम्म खाता, खैरेनी, वंगालीपुर, सोनाहा, रजवारा भगरैया, भगतपुर, कोठियाघाट	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२४ देखि ३७ केमि	३२ देखि ४५ मिनेट	२०० देखि ४०० मिनेट
राजापुर नपा	१,३,४,७,९,१०	टिहुनी, दौलतपुर, चनौरा, भदाली टोल, प्रेमनगर, मुर्गहवा, सोनाहा, दुर्गानगर, धोविनपुर, मैलाबरगद्दी, सिन्द्रा , सिन्द्रा, मुरैया, बसन्ता, तिघ्रा, रजपुरुवा, टेडीया, चख्खापुर संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल, शंकरपुर, भालुफाँटा, लालचीपुर, बेलासा, , मैलानाला, ईश्वरीगञ्ज,दलैपुर, बनियापुर, चैनपुर, दुर्गानगर, गोडीयाना, लालपुर, भप्टी, ढुण्डीपुर, मझरा, पहाडीपुर , संघर्षनगर, दलई, अनन्तपुर, खल्लाटोल	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३० देखि ५८	४५ देखि ८० मिनेट	२४० देखि ६०० मिनेट
बासँगडी नपा	१,३,८,९	चेपाङ्ग, बाटुले(पहिरो), भंगाहा, माहादेवा, सल्यानीटोल, फल्कापुर, पुष्पनगर, उत्तर वखारी , कुनैठी, दुर्गाफाँटा, तोरैंया, माछ्रागढ	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	२६ देखि १००	३० देखि १५० मिनेट	२२० देखि १२०० मिनेट
गेरुवागापा	१,२,३,४,६	सरखोल, भठेरा, वनखेत, वघैपुर,टिकुलीगड, राजिपुर, वनघुश्रा सनकट्टी , वनकट्टी , लोहारपुर डिकुनिया, गद्टिोल , खल्लागाँउ, खोल्टी वजार, सोनहाफाँटा, गुप्तीपुर, सैजनावाचपुर हात्तिखल्ला	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	३३ देखि ७० केमि	४० देखि ९० मिनेट	२५० देखि ८०० मिनेट
बडैयातालगापा	१,३,९	शान्तिपुर, सतपतिया, भोलागौडि पुष्पनगर, टेसनपुर	गुलरिया नगरपालिका वडा नं. ४	१० देखि ३०	१५ देखि ४५ मिनेट	१२० देखि ३६० मिनेट

अनुसूची २२ : जिल्लामा रहेका स्वास्थ्य कार्यालयहरुको सम्पर्क सूची

क.स.	संस्थाको नाम	कार्यरत कर्मचारीको नाम	पद	फोन
१	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	महेन्द्र ध्वज अधिकारी	ब.ज.स्वा.प्र.	९८५८०७००२७
२	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बर्दिया	कृष्ण गोपाल चौधरी	ज.स्वा.नि.	९८५८०२७९८१
गाउँ/नगरपालिकाका स्वास्थ्य संयोजक तथा सह संयोजक				
१	गुलरिया नगरपालिका	सुनिल पाण्डे	ज.स्वा.अ.	९८४८०२४७०२
२		मणीराम आचार्य	ज.स्वा.नि.	९८५८०२५९९८
३	बाँसगढी नगरपालिका	सुरेश कुमार रेग्मी	ज.स्वा.नि.	९८५८०२०१६८
४		घन श्याम के.सी.	सि.अ.हे.व.	९८४४८२०२५५
५	बारबर्दिया नगरपालिका	डिल्लीराज शर्मा	ज.स्वा.नि.	९८४४८४१०५३
६		मोनालिशा भट्टराई	स्टाफ नर्स	९८६८०८६७०७
७	मधुवन नरपालिका	हरिहार सापकोटा	ज.स्वा.अ.	९८५८०२७९४६
८		गोविन्द राज गिरी	सि.अ.हे.व.	९८४८०८०५७८
९	ठाकुरबाबा नगरपालिका	ईन्द्र बहादुर राजवंशी	ज.स्वा.नि.	९८५८०२५००२
१०		ओम बहादुर चुनारा	सि.अ.हे.व.	९८६८२२०३११
११	राजापुर नरपालिका	गणेश प्रसाद अर्याल	सि.अ.हे.व.	९८४८०६५२९७
१२		हरिलाल थारु	सि.अ.हे.व.	९८६८०४६२३१
१३	गेरुवा गाउँपालिका	नारायण प्रसाद भण्डारी	सि.अ.हे.व.	९८४८४४९१३४
१४		भुपेन्द्र बहादुर शाही	सि.अ.हे.व.	९८१२५३२४५०
१५	बढैयाताल गाउँपालिका	विष्णु पौडेल	ज.स्वा.नि.	९८४८०२२०६०
१६		रमेश पौडेल	हे.अ.	९८५८०४५३१६

अनुसूची २३ : जिल्लामा रहेका नेपाल रेडक्रस सोसाईटी शाखा, उपशाखाहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	कार्यालयको नाम	सर्म्पक व्यक्ति	पद	सम्पर्क नम्वर
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बर्दिया जिल्ला शाखा	कृष्ण प्रसाद गौतम	सभापति	९८५८०३२७४९
२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी गुलरिया उप शाखा	बिष्णुप्रसाद भट्टराई	सभापति	९८५८०२३२७२
३	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी सानोश्री उप शाखा	गोपाल प्रसाद पौडेल	का.वा.सभापति	९८४८१५४६५१
४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ढोढरी उप शाखा	गोविन्द सिग्देल	सभापति	९७४८०३१५००
५	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी मनाउ उप शाखा	मुक्तीनारायण पौडेल	सभापति	९८४८०६६२३९
६	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी मानपुरटपरा उप शाखा	जर्नादन प्र.अधिकारी	सभापति	९७४८००११७८
७	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी राजापुर उप शाखा	माया भट्टराई	सभापति	९८४८०६६६४३
८	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी गोला उप शाखा	बल वहादुर चलाउने	सभापति	९८४८६१३५१५
९	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी नयाँगाउँ उप शाखा	खुमराज पौडेल	सभापति	९८४८०८२३१४
१०	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ठाकुरद्धारा उप शाखा	कासीराम पोखेल	सभापति	९८४८१४७२४५
११	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी वगनाहा उप शाखा	पुष्पराज वजगाइ	सभापति	९७४८०५२२६०
१२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी बनियाभार उप शाखा	मनिराम उपाध्याय	सभापति	९७५८००२७५४
१३	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी मगरागाडी उप शाखा	लेखनाथ भुषाल	सभापति	९७४८००३२५६
१४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी बासगडी उप शाखा	गोविन्द शर्मा	सभापति	९८५८०३००४७
१५	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी मैनापोखर उप शाखा	केदार थान पौडेल	सभापति	९८४८१७५९१५
१६	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी कालिका उप शाखा	सोहोराव खाँ	सभापति	९८४८०३४८६९

अनुसूची २४ : जिल्लामा संचालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरुको सम्पर्क सूची

क.स.	संचालनगर्ने संस्था	नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	उर्जासिल कृर्षी सहकारी संस्था, बारबर्दिया	जयराम थारु	चालक	बारबर्दिया नगरपालिका	९८०४५९१२४७
२	केपि पाली क्लिनिक भुरीगाँउठाकुरवावा	कलुराम थारु	चालक	ठाकुरवावानगरपालिका	९८१९५४६३४४
३	गेरुवा सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र बंजरीयागेरुवा	गोबिन्द वहादुर वस्नेत	चालक		
४	जिल्ला अस्पताल गुलरिया	श्याम प्रसाद चाधरी	चालक	गुलरिया नगरपालिका	९८४८०६६३१२
५	ताराताल स्वास्थ्य चौकी मधुवन ७ बर्दिया	सुर्य मान बिक	चालक	मधुवन ७ बर्दिया	९८६८९६०४९६
६	त्रिभुवन पुस्तकालय ककौराबासँगडी	डम्बर वाहादुर थापा	चालक	वासगढीनगरपालिका	९८६८०२२९५०
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा	राजकुमार चौधरी	चालक	राजापुर नगरपालिका	९८६८१४१४१३
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीजिल्ला शाखा	गोबिन्द वहादुरवस्नेत	चालक	गुलरिया नगरपालिका	९८६८१४१४१२
९	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ढोढरी उपशाखा मधुवन	भिख्खु थारु	चालक	मधुवन नगरपालिका	९८४८१८७७९८
१०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीमगरागाडी उपशाखा बारबर्दिया	राम कुमार थारु	चालक	बारबर्दिया नगरपालिका	९८४८२५४०८०
११	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी राजापुर उपशाखा राजापुर	निशान चौधरी	चालक	राजापुर नगरपालिका	९८६४९५५३६५
१२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसानाश्री उपशाखा मधुवन	बसन्त कुमार महतो	चालक	मधुवन नगरपालिका	९८४८२००७२२
१३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सानाश्री उपशाखा मधुवन	फिरुवा थारु	चालक	मधुवन नगरपालिका	९८६८२५०९२५
१४	प्राथमिक स्वास्थय केन्द्रराजापुर	चन्द्रिका लोहटी	चालक	राजापुर नगरपालिका	९८६८१०६९८०

अनुसूची २५ : नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरु संग रहेको यातायात साधनहरुको विवरण

क.स.	गापानापा	मोसा	जिप	टिप्पर	दमकल	JCB	रोलर	ट्रक्यकटर	जेनेरेटर
१	गुलरिया नपा	४	२	२	१	१	१	२	०
२	बारबर्दिया नपा	१६	१	०	०	०	०	०	०
३	ठाकुरवावा नपा	१२	१	०	०	०	०	२	०
४	मधुवन नपा	६	१	१	१	१	१	१	०
५	राजापुर नपा	१७	१	१	१	१	१	१	०
६	बासँगडी नपा	१४	१	१	०	१	१	२	१
७	गेरुवा गापा	९	०	०	०	०	०	०	०
८	वडैयाताल गापा	१४	१	१	०	०	०	०	०

अनुसूची २६ : जिल्लामा रहेका दमकलहरुको विवरण

क्रस	गाउँपालिका / नगरपालिका	नाम	पद	ठेगाना	मोवाइल सम्पर्कनम्वर
१	गुलरिया नगरपालिका	सरिफ अहमद जलाहा	चालक	गुलरिया-६	९८१२४४९३७
२	मधुवन नगरपालिका	राम बहादुर चौधरी	चालक	मधुवन-५	९८४८२१८९९९
३	राजापुर नगरपालिका	संन्च बहादुर चौधरी	चालक	राजापुर-४	९८००८९६०९०

अनुसूची २७ : विपद्को समयमा हेलिकप्टर बस्न सक्ने स्थानहरुको विवरण

क्र.स.	नगरपालिका/गाउँपालिका	वडा नं.	हेलिकप्टर वस्न सक्ने स्थान	कैफियत
१	गुलरिया नगरपालिका	२	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	
२		४	कवड हल खेल मैदान	
३		५	सिचाइकार्यालयको मैदान	
४		६	गुलरिया न.पा. खेल मैदान	
५		१२	कुम्भर प्रा.वि.विक्री , नेरामावि भैसाहीको मैदान	
६	बारबर्दिया नगरपालिका	३	वडा नं. ३ को कार्यालयको मैदान	
७		४	पञ्जयन्यमा.वि. पदनाहा	
८		६	अंशुवर्मा मा.वि. जयनगर, सदाशिवबहुमुखीक्यापस	
९		९	वैदी खेल मैदान	
१०	मधुवननगरपालिका	१	सरस्वतीप्रा.वि.पथरवोभ्mी, त्रिभुवनमा.वि.सूर्यपटुवा	
११		३	सामुदायिकभवनभगैयाको कम्पाउण्ड	
१२		६	गुराँस मा.वि.को खुल्ला मैदान	
१३		८	सुक्रमा.वि.को खुल्ला मैदान	
१४		९	धर्म ज्योतिमा.वि.को खुल्ला मैदान	
१५	ठाकुरबावा नगरपालिका	१	त्रिभुवनमा.वि.भुरीगाउँ	
१६		३	चुरे मा.वि.को खेल मैदान	
१७		६	सारदा मा.वि.को खेल मैदान	
१८		९	ठाकुरबाबामन्दिर परिसर, शिवदल गणको खुल्ला मैदान	
१९	राजापुर नगरपालिका	४	अ.स.द.च.मावि.को खुल्ला मैदान	
२०		१०	जनचेतनामा.वि. मंगलपुर	
२१	बासँगढी नगरपालिका	५	ने.रा.मा.वि. लक्ष्मणपुर	
२२	गेरुवा गाउँपालिका	२	एकप्रयि उ.मा.वि.पाताभार	
२३		३	कालिकाप्रा.वि.पाताभार	
२४		४	जनतामा.वि. गोला, ने.रा.मा.वि.गोला	
२५		६	जनकल्यण प्रा.वि.मनाउ, नेरा गणेश प्रा.वि.मनाउ	
२६		१	अमर ज्योतिमा.वि.जमुनि , विरभद्र मा.वि.जमुनि	
२७	बडैयाताल गाउँपालिका	५	खैरेनी फाटाँ सामुदायिवनको खेल मैदान	
२८		६	सर्वेदयनि.मा.वि. खेल मैदान	
२९		७	पशुपतिबजार खेल मैदान	
३०		९	मुनाल वस्तीको खुल्ला मैदान	

अनुसूची २८ : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति बर्दियाको सम्पर्क सूची

क्र.स.	नाम	पद	सम्पर्क नम्वर	कैफियत
१	रामबहादुर कुरुम्बाङ	प्रजिअ	९८५८०३७७७७	
२	डिल्लीराम आर्चाय	प्रशासकीय अधिकृत	९८४८०२८३०९	

अनुसूची २९ : जिल्ला समन्वय समिति सम्पर्क सूची

क्र.स.	कार्यालयको नाम	सर्म्पक व्यक्ति	पद	सम्पर्क नम्वर
१	जिल्ला समन्वय समिति	शंकर चौधरी	प्रमुख	९८५८०५४३१३
२	जिल्ला समन्वय समिति	मानवहादुर विष्ट	उपप्रमख	९८४४८२२०२१
३	जिल्ला समन्वय समिति	विश्वमित्र कुइकेल	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८५८०६२२२२

अनुसूची ३० : जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र सम्पर्क सूची

क्र.स.	नाम	पद	सम्पर्क नम्वर	कैफियत
१	डिल्लीराम अचार्य	प्रअ फोलक पर्सन	९८४८०२८३०९	जिल्ला प्रशासन
२	रुपन ज्ञवाली	सुचना व्यवस्थापन अधिकृत	९८५८०२३९००	नेरेसो बर्दिया
३	मुकेशचन्द्र गौतम	तथ्याकङ्क व्यवस्थापन सहायक	९८५८०२५७९२	नेरेसो बर्दिया
४	भिम बहादुर रावत	रेडियो अप्रेटर प्रह	९८५७८९०६९९	नेपाल प्रहरी
५	मंगल प्रचौधरी	रेडियो अप्रेटर सप्रह	९८४५२६०५६१	सशस्त्र प्रहरी
६	छवि विक	रेडियो अप्रेटर सप्रज	९८१२४७०३२९	सशस्त्र प्रहरी

अनुसूची ३१ : जिल्ला स्थित क्रियाशिल राजनैतिक दलहरुको सम्पर्क सूची

सिं.नं.	राजनितिक दल	सभापती/अध्यक्ष/संयोजक	उपसभापती/उपाध्यक्ष/सहसंयोजक	सचिव	केन्द्रियप्रतिनिधि/जिल्ला इन्चार्ज
१	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी	हरि ज्ञवाली	लालबहादुर श्रेष्ठ	शालिकराम अधिकारी	
	सम्पर्क नं.	९८५८०२६२७३	९८५८०२५९४५	९८५८०२७१०६	
	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी	भुवनेश्वर थारु	कोलराज पुरी	लक्ष्मीप्रसाद भट्टराई	तिलकराम शर्मा हिमाल
	सम्पर्क नं.	९८५८०२०९७१	९८४८०४४६२६	९८५८०२५८९८	९८५८०२३९४२
२	नेपालीकाङ्ग्रेस	संजय गौतम	मिश्रीलाल यादव	जीवन मल्ल	
	सम्पर्क नं.	९८५८०२११२३	९८४१४३२४७	९८५८०२२८९९	
३	रा.ज.पा.	रामलखन कुर्मी	किर्तिनाथ यादव	प्रभुराम गोडिया	केशव यादव
	सम्पर्क नं.	९८६८९६०४४२	९८४८१२८८५२	९८४८१८७४९४	९८४८०४२२७७
४	संघिय समाजबादी फो.			मलखे यादव	कृष्ण प्रसाद अहिर
	सम्पर्क नं.			९८४८०३५३२०	९८५८०२७३९०

अनुसूची ३२ : जल तथा मौसम मापन केन्द्रहरुको सम्पर्क सूची

क्र स	सम्पर्क व्यक्ति	निकाय	मोवाइल नं.	टेलिफोन नं.	बैकल्पिकव्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	मोहनलाल जैसी	जलमापन केन्द्र बबई	९८१९५३२९०७		हुकुम जैसी	९८६८१५५८६९
२	कनैयालालचौधरी	प्रहरी चौकी चेपाङ्गबबइ	९७४८०६९१८७	९८५८०९००१७	प्रह सञ्चार प्रेम हमाल जवान गोपाल गुरुङ्ग	९८४८०३१५२६ ९७४८०१५१४८
३	रामबहादुर रावत	नेपाल सेना	९८४७०३६५९३	९८४७०३६५९३	रामबहादुर रावत	९८४७०३६५९३
४	गोविन्दझा	कर्णाली बेसिनकार्यालय	९८५८०२४३४६		सुचनाअधिकारी	९८४८४२६५२२
५	पार्वती गुरुङ्ग	जलमापन केन्द्र कर्णाली चिसापानी	९८४८४९०१५२ ९८००६५२२३५	०९१४१४०४५	रामविर सुनाखरी चौकीदार	९८४८६२२९४८
६	जंग बहादुर महतरा	घुइयाबारी	९७४८०४२८५१			
७	झलक राज सुवेदी	चौकीदार	९७४८०००२७९			
८	विष्णु चौधरी	गेज रिडर भादापुल	९८०४५५८१४४			
९	गिताखत्री	गेज रिडर, वाके मानखोलापुर्वपश्चिम राजमार्ग	९८४८०११७४७			

अनुसूची ३३ : पत्रकार तथा संञ्चारमाध्यमहरुको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	नामथर	कार्यरत संचारमाध्यम	सम्पर्क नं.	ईमेल
१.	बालकृष्ण वली	बर्दिया टाईम्स	९८५८०४०२२२	bardiya_times@yahoo.com;
२.	दिपक शर्मा	फुलबारी एफ.एम	९८५८०७९७००	newsfm4@gmail.com;
३.	मेनका चौधरी	रासस	९८५८०२२०१३	menka.bardiya@gmail.com;
४.	डिलप्रकाश गौतम	नेपाल टेलिभिजन	९८५८०२११९६	gautam43dp@gmail.com;
५.	सितल थापा	रेडियो रामज्ञानु एफएम	९८४८०९६१९१	thapasital41@gmail.com;
६.	मेघराज सिग्देल	हाम्रो भावना राष्ट्रिय दैनिक	९८५८०२२२५७	meghrajsiyde@gmail.com;
७.	डबल महतारा	डि.सि.नेपाल	९८४८०५२०८८	dbmahatara@gmail.com;
८.	सुदिप अधिकारी	राजधानी दैनिक	९८४८०२२६०८ ९८५८०३०३३३	sudipfm@gmail.com;
९.	मुकुन्द सुवेदी	सौर्य दैनिक	९८४८०३५३६२	mukunda39@gmail.com; ms8384bagi@yahoo.com;
१०.	राजेन्द्र धिताल	नेपाल पत्रकार महासंघ	९८४८०२१२०६	rdl.tal22@gmail.com;
११.	विष्णु तिमिल्सिना	समाचारपत्र	९८५८०८१०००	bishnutimilsina@gmail.com;
१२.	संजय आचार्य	रेडियो नेपाल	९८४८०२२७४२	sanjayacharya730@gmail.com;
१३.	दिपक श्रेष्ठ	माउण्टेन	९८५८०७७७७५ ९८२२४१८०४४	dkbardiya@gmail.com;
१४.	मुरली यादव	ववइ एफएम		
१५.	दुर्गा आचार्य	एभिन्यूज	९८५८०२७०५३	durgadrl@gmail.com;
१६.	यादव आचार्य	चुरेकुञ्ज साप्ताहिक	९८४८०२७५५४	hitadaily.bardiya@gmail.com;
१७.	यमनाथ घिमिरे	प्रेस क्लव अफ नेपाल	९८५८०२१८८८	*yam.ghimire@gmail.com;*
१८.	कमल पन्थी	कान्तिपुर	९८५८०२२२८१	kkpanthi@gmail.com;
१९.	निर्मल घिमिरे	नागरिक	९८५८०२७३५५	nirmal.ghimire@gmail.com;
२०.	सन्तोष पौडेल	रा.स.स.	९८४८०६५८१८	*santoshrssbardiya@gmail.com;*
२१.	यज्ञप्रसाद सापकोटा	नयाँ पत्रिका र एविसि	९८४८०९३०११	sapkotapy@gmail.com;
२२.	भावुक योगी	भेरी एफ.एम/ टाइगर एफएम	९८४८०५०९६१	
२३.	विनयराज भण्डारी	नेपाल प्रेस युनियन	९८५८०२७८८०	binaya93@gmail.com;
२४.	मानबहादुर चौधरी	इन्सेक	९८४८०३०३१८	maninsec@gmail.com;
२५.	कृष्ण भण्डारी	बढैया ताल टुडे	९८५८०२०३३८	bhandarikrishan123@gmail.com;
२६.	ज्योती पन्थी	न्यूज २४	९८५८०२४०१०	jyotibardiya@gmail.com;
२७.	मंगलराम चौधरी	राजापुर टाइम्स	९८४८०७३७५८	rajapurtimes@gmail.com;
२८.	लक्ष्मण ढुगाना	सगरमाथा टेलिभिजन	९८५८०२४४६५	dhungana.laxman@gmail.com>
२९.	युवराज श्रेष्ठ	बर्दिया न्यूज एक्सप्रेस	९८५८०२०६०३	yshrestha09@gmail.com;
३०.	मिन अधिकारी	साथी एफएम	९८४८४०३०४०	news.sathifm@gmail.com
३१.	पुष्पा चोधरी	गूरुवावा एफएम	९८४८०२९७१८	fmgurbaba@gmail.com
३२.	विक्रम कायस्त	कोठियाघाट साप्ताहिक	९८६०२८०६४४	bhabuknews@gmail.com
३३.	प्रेम वुढा	जनता टिभि		*prembudhajanata@gmail.com*

अनुसूची ३४ : जिल्लामा रहेका विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रमा संलग्न राष्ट्रिय तथा अर्न्तराष्ट्रिय निकाय/गैरसरकारी संस्थाहरुको विवरण

क्र.स	कार्यालय/निकाय	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.	कार्यलयको फोकलव्यक्ति	सर्म्पक नम्वर	इमेल ठेगाना
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कृष्णप्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	कृष्णप्रसाद गौतम	९८५८०३२७४९	nrcs_gulariya@yahoo.com
२	गैसस महासंघ	विष्णुप्रसाद तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	विष्णु प्रसाद तिमिल्सेना	९८५८०८१०००	bishnutimlsina@gmail.com;
३	नेपाल पत्रकार महासंघ	राजेन्द्र धिताल	९८४८०२१२०६	भावुक योगी	९८५८०५०९६१	bhabuknews@gmail.com
४	युनिसेफ	राजेश मगर	९८५११५९१३५	रुद्र खड्का	०८१५५०००८ ९८५५०५६२८६	rbkhadka@unicef@org
५	डव्लु.एफ.पी	चिजा भण्डारी	९८४१२९४८२०	यज्ञ पुन	९८५८०४०००७	yagya.pun@wfp.org chija.bhandari@wfp.org
६	एक्सनएड (डि.एल.एस.ए)	दिनेश गुरुङ्ग	९८५१०९४००८	प्रेम चौधरी	९८४८२१३०३७	Prembahadur.tharu@actionaid.org
७	प्राक्टिकल एक्शन	देवदत्त भट्ट	९८५१११५७५७	लोकनारायण पोखेल	९८५८०२४८८१	lok.pokharel@practicalaction.org.np
८	बेस बर्दिया	बिष्णु चौधरी	९८५८०२२४०२	जगदिश चौधरी	९८४८५७८३१७	
९	राधाकृष्णथारु जनसेवा केन्द्र	दिनेश श्रेष्ठ	९८४८०२६२४६	निर्माल चौधरी	९८४८०३१८७३	rkjs_bardia@gmail.com nirmalb48@gmail.com
१०	थारु महिलाउत्थान केन्द्र	प्रिज्मासिह थारु	९८५८०२१४५७	विराट पन्त	९८४१४४०९३५	twucbardiya@ntc.net.np
११	प्लान नेपाल नेपालगन्ज	मिना पराजुली	९८०२०२०४६९	केशव सुवेदी	९८४८०२०६१२	Keshav_Raj.Subedi@plan-international.org
१२	कमैया महिला जागरण समाज नेपाल	मैनामोति चौधरी	९८४८४१४१११	मानवहादुर डागी	९८५८०२६६०६	mandangi743@gmail.com
१३	जनजागरण महिला संघ	गोमा शर्मा	९८४८०२५७१३	लक्ष्मी पौडेल	९८०२५३५९१६	jjmssoraha@gmail.com
१४	सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र वाके	लालमणी भण्डारी	९८५८०२३७१४	प्रकाश खड्का	९८५८०४३५११	csdr.nfrp@gmail.com
१५	कारीतास नेपाल	खम्वसिह वस्नेत	९८४८०२०७६७	लौटन चौधरी	९८४८०५७९१२	ksbasnet@gmail.com>, lautan.chaudhary@gmail.com

अनुसूची ३५ : बबई नदी टट्िय क्षेत्रका समूदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदान गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण

क्रस	नगरपालिका गाउपालिका	स्थान	चेपाङ्गबाट को दुरी	चेपाङ्गबाट पानीको वहाव आइपुग्ने समय	साइरन वजाउने व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्वर	बैकल्पीक व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	ठाकुरबाबा	वर्गदा	४० कि.मी	३ घन्टा	ओम प्रसाद राजवशी	९८४८०९०९०८	लक्ष्मी भण्डारी	९८४८१८७३९४	विग्रेको
२		खैलार			कुल वहादुर वुढाथोकी	९८४८१४५६३३			
२		वनकटी			रमैया थारु	९८१६५९००२२			राम्रो
३		शाहीपुर			राम किसुन थारु	९८१४४५५८३५			राम्रो
३	बारवर्दिया	दागपुर	४५ कि.मि.	३.३० घन्टा	गोवर्धन थारु	९८१२५३२८९०	कुकेश्वर थारु	९८१५५७८६५२	
४		ढुग्रही			मोहन थारु	९८०४५७२८७१	अमसराम थारु	९८१४५९२६४०	राम्रो
४		कुम्रा गाउ			हिरालाल थारु	९८१६५१७६३६			
५		लालपुर,झक्कीपुर			भरथरी थारु		श्यामवहादुर थारु	९८१९५९४६४८	
६		वेपत्तापुर			अतिराम थारु	९८००५४३५५४	प्रदेशु थारु	९१४५३१३८०	विग्रेको
७		बरवट्टा	५५ कि.मी	३:४५ घन्टा	मान वहादुर थारु	९७४८०१६८८९	भग्गु थारु	९८१९५३५८८२	राम्रो
८		गुरुवागाउ			विषराम थारु	९७४८०३२५०१	चन्द्रीका थारु	९८१६५९९२४१	विग्रेको
९		खयरगारी			दिलवहादुर विक	९८०४५९७७९८			
१०		खुन्तीपुर	६५ कि.मी.	४:०० घन्टा	सितारानी थारु	९८४८०७९६१५			
११		जव्दी			राम प्रसाद थारु	९८४८१३५०१७			
१२	गुलरिया	वगही		४:००	सुकदेव चौधरी	९८५८०२५४३९			राम्रो
१३		सानो वेचैपुर			गुनु थारु	९७२८४४३३७३			राम्रो
१४		रामपुर टापु			रुपकला भण्डारी	९८१४५२७९६९			राम्रो
१५		वालापुर	६५ कि मी	४:३०	कालीप्रसाद थारु	९७४८०१८८७४	तिहार वहादुर चौधरी	९७४८०२१४४३	राम्रो
१६		कोठीया	७० कि.मी	५:००	मनोहरलाल थारु	९८५७९४०९४			राम्रो
१७		मुक्तिनायायण			सुमि चौधरी	९८४८२००४९१			राम्रो
१८		सानो विकी			तुल्सीराम थारु	९८४८१८२६७०			राम्रो
१९		रत्नापुर			माखनलाल तेली	९८०४५६४६१८			राम्रो
२०		महजिदिया	८० कि .मी	५:३०	राम केवल हर्जन	९८००५९८६३०	रामकेवल हरजन	९८००५९८६३०	राम्रो
२१		थपुवा			रमेश मल्लाह	९८१६५४०३३१	धनीराम थारु	९८४८३७०८३२	राम्रो
२२		इन्द्रपुर			सिता थापा	९८४८१७७०५६	वालकुमारी वुढाक्षेत्री	९८१२५७५१६०	राम्रो
२३		टडुवा	६५ कि मी	४:३०	मंगल वुढा	९८०४५०२४६६	धनी वुढाथोकी	९८१६५६६३३६	राम्रो
२४		भैसाही			किशोरीलाल थारु	९८४८२७०७४०			राम्रो
२५		सुर्जिगौडी			साविर गद्धी	९८१५५०४७८६			राम्रो

अनुसूची ३६ : कर्णाली नदी टट्यि क्षेत्रका समुदायलाई बाढी पूर्व सूचना प्रदान गर्ने व्यक्तिहरुको विवरण

क्रस	नपा गापा	टोल	साइरन वजाउने व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्वर	बैकल्पिक व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.	समुदायमा रहेको सामाग्री	साइरनको अवस्था
१	गेरुवा	टिकुलीगड	विन्तीराम थारु		सुमन चौधरी	९८००५३९८०९	साइरन १, स्टचर ३,लाइफ जयाकेट १५,हेन्ड माइक,डोरी ५० मि,गौटी १ बेल्चा १, सिठी १, टर्च १, हरेक समुदायमा	राम्रो
२		फुटेना	पतिराम थारु		मालीक राम थारु	९८६०४३१४६४		राम्रो
३		लोहारपुर	खगेन्द्रराज गिरि	९८१४५२२०७९	हिमाल सावद	९८००५१६८५६		राम्रो
४		गोपालपुर	करम वहादुर थारु	९८४८०८०६८९	अन्जनी थारु			राम्रो
५		सन्कटी	जुना चौधरी	९८६८२१६६६९	अनुज चौधरी			राम्रो
६		सोनाहागाउँ	खगेन्द्रराज गिरि	९८१४५२२०७९	हिमाल सावद	९८००५१६८५६		राम्रो
७		राजिपुर	लाल वहादुर थारु		गुरु प्रसाद थारु	९८१४५५२३९६		राम्रो
८		वनघुस्रा	राजेश भवरिया		भरत भवरिया	९८४८६१३१४९		राम्रो
९		गुप्तीपुर	वल वहादुर थापा	९८१४५९२७१२	हरि वहादुर कार्की	९८६८१११४६२		राम्रो
१०		सोनाहाफाटा	जय वहादुर शाही	९८४८१५१२२२	अमर वहादुर खत्री	९८६८०८२२५१		राम्रो
११	राजापुर	पहाडीपुर	अनिता थारु	९८१२५५३२७४	अर्जन गमुवा	९८१०२१४९५९		राम्रो
१२		जप्ती	रामनाथ गौतम		निहाल अहमत	९८०४५५६३१८		राम्रो
१३		लालपुर	कालीमैया थारु	९८१५५४८५२२	निशा चौधरी	९८१५५६०३१८		राम्रो
१४		मन्भ्करा	टेकजग मगर	९८१९५३९५२९	रामलाल थारु	९८०४५६१५९९		राम्रो
१५		स्याउलीवजार	पुर्ण सुनार		वन कुमारी वम	९८१५५८७३०७		राम्रो
१६		लल्चीपुर	कर्ण वहादुर खड्का		रुपा थारु			राम्रो
१७		दलाइ	मिलुराम थारु	९८१४५४०४१३	सुमित्रा थारु	९८४८५६२३७२		राम्रो
१८		राजपुर्वा	कृष्ण थारु		सकुन्ती मल्ल	९८४८१५५४६७		राम्रो
१९		फालुफाटा	महेन्द्र थारु	९८१२४४९३६६	भ्कन्डी चौधरी	९८०४५०४६८९		राम्रो
२०		गोडियाना	वधु थारु		कृष्ण वहादुर जिसी	९८४८२९६२२६		राम्रो
२१		चयनपुर	लक्ष्मी प्रसाद थारु		राज कुमार थारु	९८१२५१४६५०		राम्रो
२२		दुर्गानगर	सोहन थारु	९८१२४४३४३०	गगा चौधरी	९८१४५९३०७१		राम्रो
२३		छोट्की भिम्भापुर	महाविर थारु	९८४८०८९१४५	शिवचरण थारु	९७४५०३९१५३		राम्रो
२४		तिहुनी	मायादेवि थारु	९८१५६०६५९२	विपतराम थारु	९८१२४८००६२		राम्रो
२५		तिगरा	रुपलाल थारु	९८१९५५५१८२	दयाराम चौधरी	९८६८१३२२६६		राम्रो
२६		चक्खपुर	सुनिल चौधरी	९८४८४४९१६९	सन्तोष चौधरी	९८१५५४८००७		राम्रो
२७		सर्घषनगर	राजु थारु	९८४८१५५४४५	हिरामोती थारु	९८६८०८२०४७		राम्रो
२८		प्रेम नगर	भगिया चौधरी	९८१२५८४१३१	सगिता थारु	९८०४५१९५३२		राम्रो
२९		नग्गापुर	मनकुमारी थारु	९८१५५४८८४०	भागिराम थारु	९८४८२०१९१६		राम्रो
३०		चनौरा	मनकुमारी सोनाहा	९८१५५५४३११	रामकुमारी माभ्की	९८१४५९२४०७		राम्रो
३१		मुर्गहवा	तुलाराम थारु	९८४४८३७०७८	सुन्दरराम थारु	९८१५५९५९५२		राम्रो
३२		अनन्तपुर	विना थारु	९८१४५६९४९४	लक्ष्मी थारु	९८१४५२११२६		राम्रो
३३		टेडिया	मन वहादुर थारु		सगिता चौधरी	९८००५६७२९९		राम्रो
३४		शकरपुर	उत्तमसिह कुवर	९८४८०५३९३०	गोमा आले	९७४१५१२३८६		राम्रो
३५		लाहुरेटोल	रेशमलाल राना	९८४८०३५५७४	चित्र वहादुर गुरुङ	९८४८०७३७२९		राम्रो
३६		मुक्तकमैया टोल	हरिचरण थारु	९८४८११३६१५	गुल्पी थारु			राम्रो
३७	मधुवन	पत्थरवोभ्की	असोक चौधरी	९८०४५७९२६८	हरि राम थारु	९८०४५८४४२२		राम्रो

अनुसुचि ३७ : जिल्लाभित्र रहेका एफ.एम. रेरियोहरुको सम्पर्क सूचिः

क्र.स.	नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	इमेल
१	फुलबारी एफ.एम., गुलरिया	श्री दिपक शर्मा	९८५८०७९७००	newsfm4@gmail.com;
२	रेडियो रामज्ञानु एफ.एम. मधुवन	श्री सितलथापा	९८४८०९६१९१	thapasital41@gmail.com;
३	बवई एफ.एम., गुलरिया	श्री मुरलीयादव		
४	साथीएफ.एम., राजापुर	श्री मिनअधिकारी	९८४८४०३०४०	news.sathifm@gmail.com
५	गरुवावाएफ.एम., वासँगडी	श्री पुष्पाचौधरी	९८४८०२९९७१९	fmgurbaba@gmail.com
६	रेडियो टाईगर एफ.एम.	श्री भावुक योगी	९८५८०५०९६१	

अनुसूची ३८ : पूर्वानुमानमा आधारीत बाढी पूर्वतयारीकालागी कार्य सञ्चालन विधि (SOP)

- कार्य सञ्चालन विधि जिल्ला विपद् पूर्वतयारीतथा प्रतिकार्य योजना र नीतिका विद्यमान संचालन परिधि भित्र रहेर कार्यान्वयन गरिनेछ । पूर्वानुमानमा आधारित लगानी मानवीय कार्य सञ्चालन मोडेलमा नौलो भएतापनि कार्य सञ्चालन विधिले सम्बन्धित सस्थाहरुलाई सुम्पिएको जिम्मेवारी र राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन संचालन गर्ने नियम, कानून, स्तर तथा नीतिका बीच प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ भन्ने सुनिश्चित गर्दछ । पूर्वानुमानमा आधारित प्रत्येक कार्यका निम्ति कोष विनियोजित र प्रत्याभूत गरिएको छ । यसका लागि या त अलग्गै पूर्व तयारी कोषको स्थापना गरिएका छन् वा विद्यमान केन्द्रीय र लाइन एजेन्सीहरुका राहत कोष प्रारम्भिक स्रोत परिचालनमा हुने व्यय लागतका निम्ति उपयोग गरिनेछ ।
- पूर्वानुमानका साधनहरु उपलब्ध छन् र योजनावद्ध प्रारम्भिक प्रक्रिया तथा तयारी गतिविधिहरुका लागि पर्याप्त विश्वसनीय छन् । स्थानीय सन्दर्भमा पूर्वानुमान जानकारी बारे व्यापक बुझाइ छ ।
- निश्चित कार्य प्राथमिकताका आधारमा छनौट गरिन्छन् ता कि पूर्वानुमानमा आधारित लगानीले बर्दिया जिल्लामा कम लागतमा विनाशकारी बाढीको जोखिम रोकथाम तथा कम गर्नेछ ।
- पूर्वानुमान प्रविधि र तथ्याङ्कमा हालै भएका उपलब्धिहरु निश्चित क्षेत्रका लागि समाविष्ट गर्न, पहिचान गरिएका कमी कमजोरी र प्रतिक्रिया सहित विपद्को समय र विपद् पहिले गरिएका कार्यबाट सिकेका कुराहरु समावेश गर्न हरेक वर्ष वा आवश्यकता अनुसार कार्यसंचालन विधि नवीकरण र अद्यावधिक गरिनेछ ।
- कार्य सञ्चालन विधिले दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन मौसम र बाढी पुर्वानुमानको उपयोग गरेको छ, ती अनिश्चित हुन्छन् । अनिश्चितता हटाउन र पूर्वानुमानमा सुधार गर्न धेरै चुनौतीहरू छन् ।

कार्य सञ्चालन विधि जिल्लाको पुरानो प्रशासनिक संरचनालाई ध्यानमा राखेर विकसित गरिएको हो । तथापि, नेपाल सरकारले हालै स्थानीय तहमा मुख्य प्रशासनिक निकायका रुपमा गाउँपालिका र नगरपालिकालाई गठन गरेर स्थानीय निकायहरु पुनर्गठन गरेको छ । जिल्लातहमा यो नयाँ प्रशासनिक संरचनाले यस कार्य सञ्चालन विधिको तत्काल कार्यान्वयनमा अनिश्चितता र जटिलता ल्याउने सम्भावना छ । त्यसकारण, नयाँ प्रशासनिक संरचना प्रान्तीय, जिल्ला, ग्रामीण तथा शहरी तहमा क्रियाशील बनेपछि यसकार्य सञ्चालन विधिको संशोधन आवश्यक हुन सक्छ । नेपाल बाढीको पुर्वानुमान प्रणाली विकासको सन्दर्भमा प्रारम्भिक चरणमा छ । आजसम्म पनि नदी जलाधार सम्बन्धी निर्धारणात्मक हाइड्रोलोजिकल मोडेल संचालित भएका छैनन् । त्यसैले बर्दिया र देशको अन्य बाढी जोखिम क्षेत्रहरुमा संचालित पूर्व सूचना प्रणाली पूर्ण रुपले नदी र वर्षाको तात्कालिक अनुगमनमा आधारित छन् । यस सामान्य प्रणालीको एक प्रमुख कमजोरी विशेष गरी भिरालो पहाडी क्षेत्रदेखि उत्पन्न भएका नदीहरुमा विपद् प्रतिकार्यका लागि ज्यादै कम समय(२-३ घण्टा भन्दा पनि कम) उपलब्ध हुनु हो । पूर्व सूचनाको निम्ति अग्रिम समय बढाउन हालको प्रयासले विद्यमान पूर्व सूचना प्रणालीमा वर्षा पूर्वानुमान सम्मिलित गर्ने तर्फ ध्यान केन्द्रित गरिरहेको छ । बर्दिया जिल्लाको लागि उपलब्ध पूर्वानुमान प्रणाली (विश्वव्यापी र स्थानीय मोडेल) मा आधारित छ ।

यस कार्य संचालन विधिको कार्यान्वयन मुख्यतया बर्दिया जिल्लाको हालको जिल्ला पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना पूर्व सूचना प्रणाली निर्देशिकाको संयोजनमा हुनेछ । हाल विद्यमान अन्य सबै क्लस्टर निर्दिष्ट आपत्कालिन योजना, प्रतिकार्य योजनाहरु वा कार्य संचालन विधिको पुरकको रुपमा भविष्यमा निरूपित गरिनेछन् वा कमसेकम कार्य संचालन विधिको सहयोगी बनाइने छ । यस कार्य संचालन विधिको कार्यान्वयन अलग अलग पूर्वानुमान समयको लागि प्रदान गरिएको पूर्व निर्धारित तयारी र आपत्कालिन प्रतिकार्य गतिविधिहरु अनुसार हुनेछ । सम्पूर्ण सरोकारवाला संस्थाहरु वा बर्दियाको जिल्लापूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य टोलीद्वारा मुख्यरुपले पहिचान गरेको यस दस्तावेजमा निर्धारण गरिए अनुसार आफ्ना गतिविधिहरु सम्पन्न गर्न आवश्यक छ ।

विभिन्न समयको पूर्वानुमान र सम्भाव्यता स्तरको ट्रिगर मेनु:

पूर्वानुमान (समय)	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	निम्न सम्भाव्यता
सिजनल	**सामान्य भन्दा माथि**	**सामान्य**	**सामान्य भन्दा कम**
१५ दिन	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%)	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०-७०)%	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%)
१० दिन	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटर भन्दा बढी(>७०%)	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०-७०)% वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटरभन्दा बढी (५०-७०)% १५० मिलिमिटरभन्दा बढी (>७०%	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटरभन्दा बढी(<५०%) १५० मिलिमिटरभन्दा बढी(५०-७०)%
३ दिन	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) **क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी** कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा >१४० मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा >१८० मिलिमिटर	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०-७०)% **क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी** कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा >(६० -१४०) मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा >(१४०-१८०) मिलिमिटर	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) **क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी** कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा <६० मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा ६० मिलिमिटर

पूर्वानुमान (समय)	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	निम्न सम्भाव्यता
सिजनल	सामान्य भन्दा माथि	सामान्य	सामान्य भन्दा कम
१ दिन	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) **क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/गणितीय मौसम भविष्यवाणी** वर्षा (<१४०)मिलिमिटर **वर्षा निगरानी** • >६० मिलिमिटर १ घण्टा • >८० मिलिमिटर ३ घण्टा • >१०० मिलिमिटर ६ घण्टा • >१२० मिलिमिटर १२ घण्टा • >१४० मिलिमिटर २४ घण्टा **नदी निगरानी** पानीको सतह सतर्कता स्तरभन्दा माथि र बढिरहेको **संभाव्य पूर्वानुमान मोडेल** पानीको सतह खतराको स्तरभन्दा माथि तथा बढिरहेको(>७० %)	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०-७०)% **क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी** वर्षा >(६०- १४०) मिलिमिटर **वर्षा निगरानी** • ३०-६० मिलिमिटर १ घण्टा • ६०-८० मिलिमिटर ३ घण्टा • ८०-१०० मिलिमिटर ६ घण्टा • १००-१२० मिलिमिटर १२ घण्टा • १२०-१४०मिलिमिटर २४ घण्टा **नदी निगरानी** पानीको सतह > ४.५ मिटर र बढिरहेको बबई नदी पानीको सतह > ८ मिटर र बढिरहेको कर्णाली नदी **संभाव्य पूर्वानुमान मोडेल** पानीको सतह खतराको स्तरभन्दा कम तथा बढिरहेको(५०-७०)%	**विश्व बाढी सचेतना प्रणाली** खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) **क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी** वर्षा (>६०)मिलिमिटर **वर्षा निगरानी** (>६०)मिलिमिटर **नदी निगरानी** पानीको सतह सामान्य र स्थिर **संभाव्य पूर्वानुमान मोडेल** पानीको सतह खतराको स्तरभन्दा कम तथाघटिरहेको(<५०%)

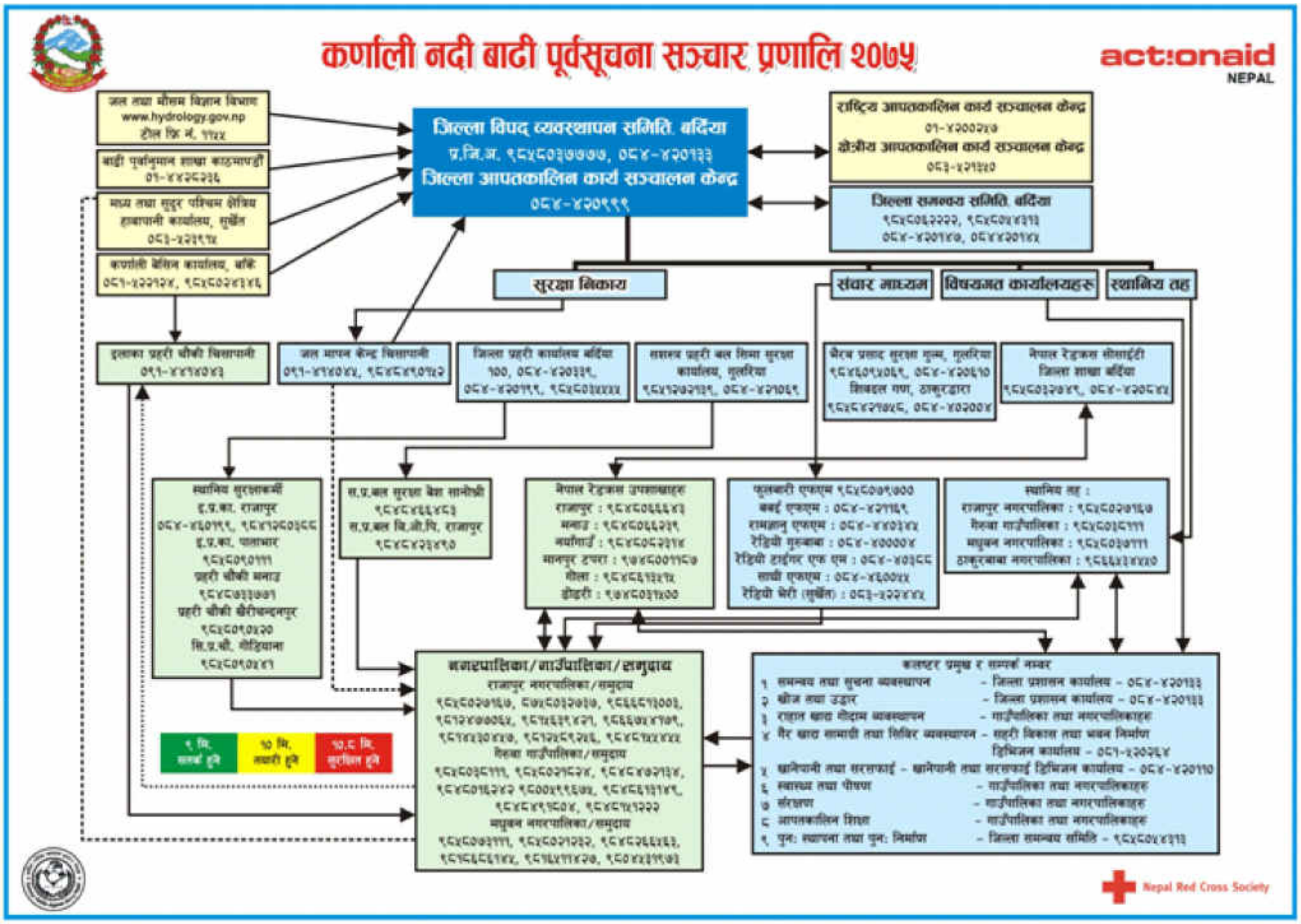
कर्णाली नदी बाढी पूर्वसूचना सञ्चार प्रणालि २०७५
act:onaid
NEPAL
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
www.hydrology.gov.np
जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, बर्दिया
जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र
राष्ट्रिय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र
क्षेत्रीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र
जिल्ला समन्वय समिति, बर्दिया
सुरक्षा निकाय
संचार माध्यम
विषयगत कार्यालयहरू
स्थानिय तह
नगरपालिका/गाउँपालिका/समुदाय
क्लष्टर प्रमुख र सम्पर्क नम्बर
Nepal Red Cross Society

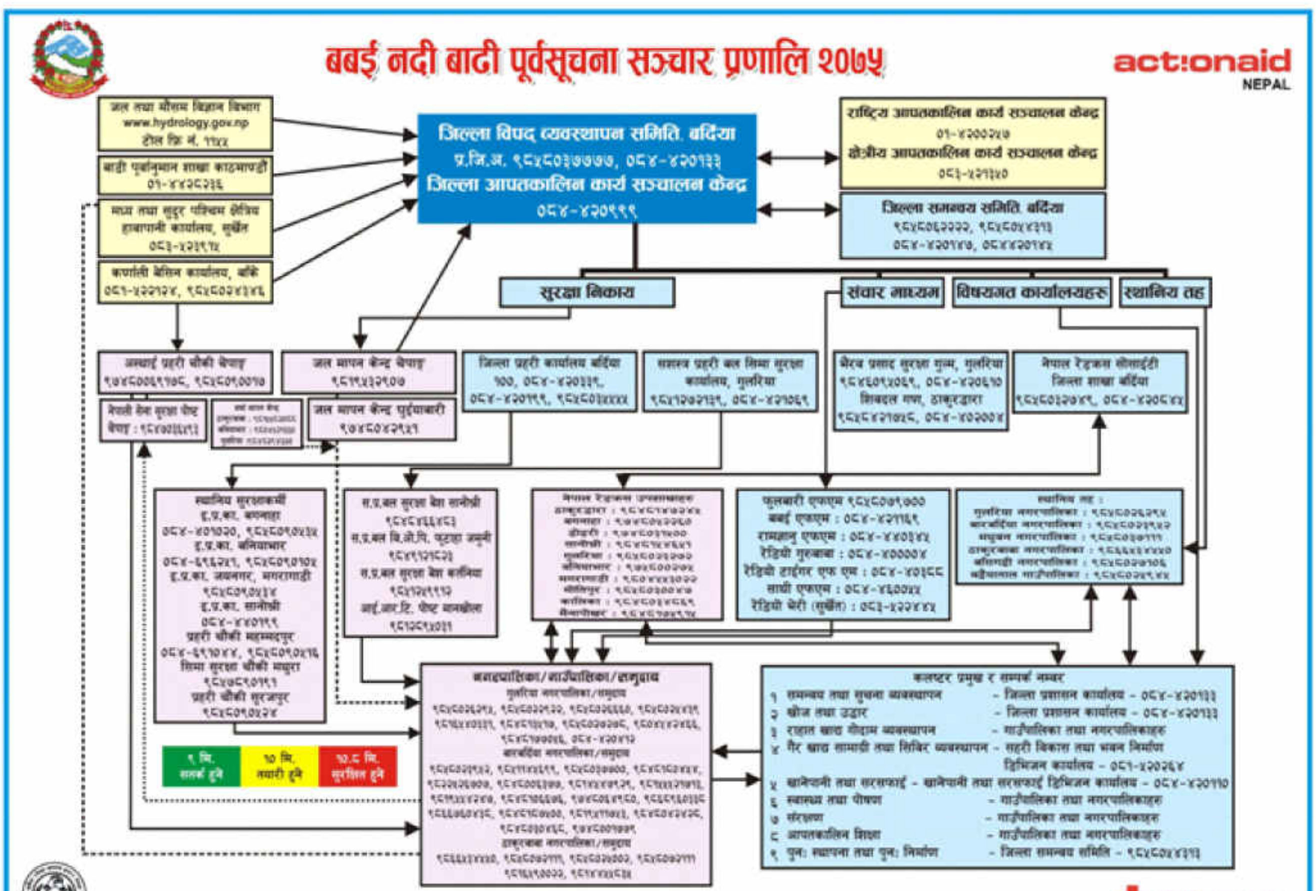
बबई नदी बाढी पूर्वसूचना सञ्चार प्रणालि २०७५
act:onaid
NEPAL
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
www.hydrology.gov.np
जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, बर्दिया
जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र
राष्ट्रिय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र
क्षेत्रीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र
जिल्ला समन्वय समिति, बर्दिया
सुरक्षा निकाय
संचार माध्यम
विषयगत कार्यालयहरू
स्थानिय तह
नगरपालिका/गाउँपालिका/समुदाय
क्लष्टर प्रमुख र सम्पर्क नम्बर
Nepal Red Cross Society

District Emergency Operation Center (DEOC) Bardiya

Municipality and Rural Municipality Flood hazard Map, Bardiya

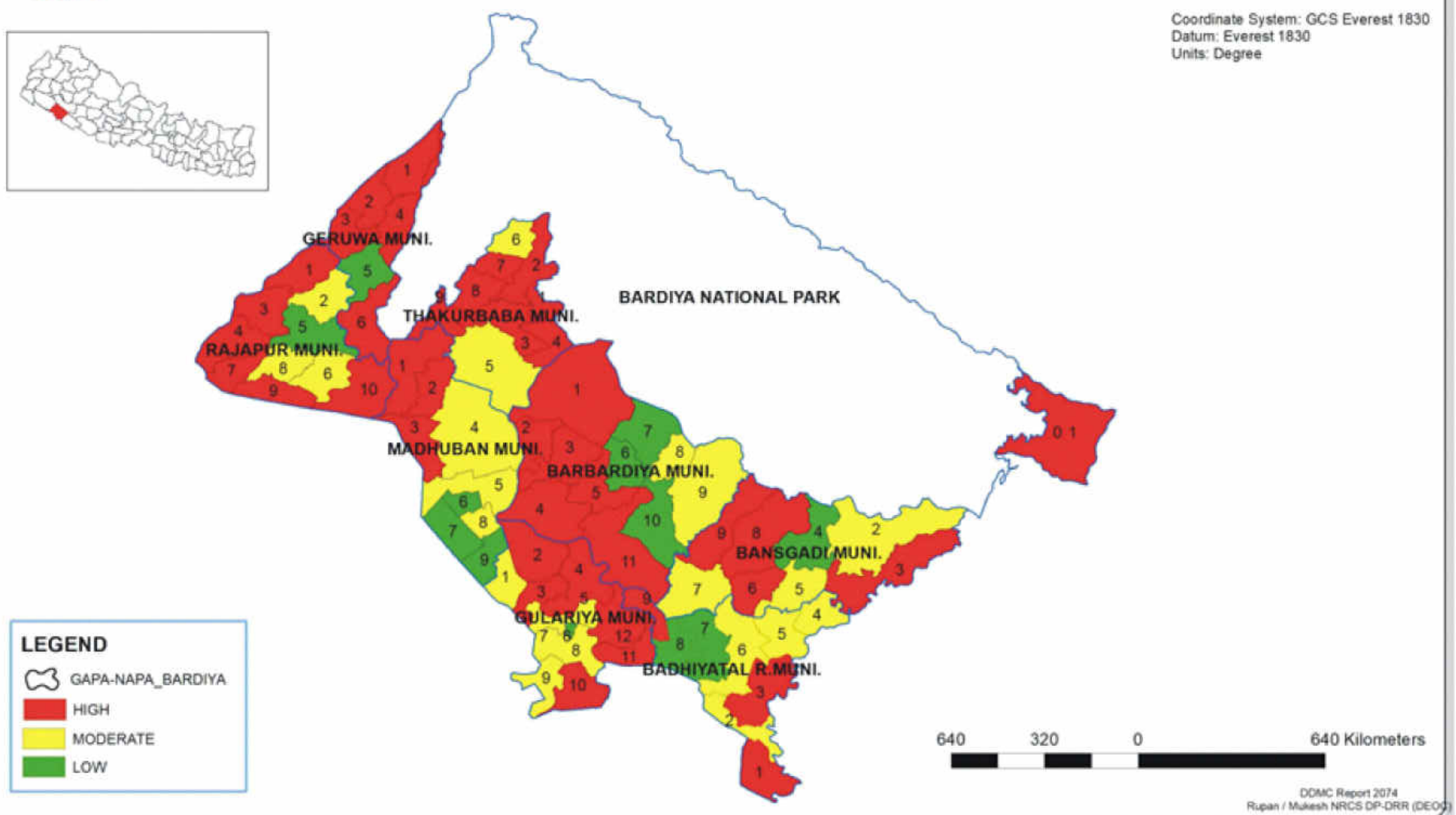

मुद्रण : हाई-टेक अफसेट प्रेस, गुलरिया बर्दिया फोन: ०८४-४२०३०५